

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 011-11838/2025-1
3. новембар 2025. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 03.11.2025

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	011-2060/25		

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), подноси Народној скупштини Предлог закона о изменама и допунама Закона о тржишту капитала, с предлогом да се узме у претрес.

За представника Владе у Народној скупштини одређен је Синиша Мали, први потпредседник Владе и министар финансија, а за поверенике Ана Триповић, државни секретар у Министарству финансија, Огњен Поповић, помоћник министра финансија, Александра Драговић Делић, руководилац Групе у Министарству финансија и Ана Ђорђевић Ђукановић, самостални саветник у Министарству финансија.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД
ПРЕДСЕДНИК

проф. др Ђуро Маџут

4100125.065/39

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ТРЖИШТУ КАПИТАЛА

Члан 1.

У Закону о тржишту капитала („Службени гласник РС“, број 129/21), у члану 1. став 1. тачка 5) речи: „које издају јавна друштва“ замењују се речима: „издавалаца чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, односно МТП и ОТП у Републици Србији“.

У ставу 11. речи: „ст. 8. и 9. овог члана“ замењују се речима: „ст. 9. и 10. овог члана“.

Члан 2.

У члану 2. став 1. тачка 16) мења се и гласи:

„16) тржиште раста малих и средњих предузећа (у даљем тексту: тржиште раста МСП) је МТП које је, у складу са чланом 197. овог закона, регистровано као тржиште раста МСП на којем мала и средња предузећа чине најмање 50% издавалаца чији су финансијски инструменти укључени у трговање у време регистрације МТП-а као тржиште раста МСП-а и у свим наредним календарским годинама;“

У тачки 32) речи: „јавних друштава“ замењују се речју: „издавалаца“.

Тачка 36) мења се и гласи:

„36) друштво за управљање УЦИТС фондом којем је дозвола за рад издата у држави чланици је друштво за управљање у смислу прописа ЕУ којим се уређују институције колективног инвестирања у преносиве хартије од вредности;“.

У тачки 51) реч: „своју“ замењује се речју: „његову“.

Тач. 68), 69) и 70) мењају се и гласе:

„68) систем одобрених објава (енгл. approved publication arrangement, у даљем тексту: АПА), је лице које је овлашћено у складу са овим законом да пружа услуге објављивања извештаја о трговању у име инвестиционих друштава;

69) пружалац консолидованих података о трговању, (енгл. consolidated tape provider, у даљем тексту: ЦТП) је лице које је овлашћено у складу са овим законом да пружа услуге прикупљања извештаја о трговању финансијским инструментима од регулисаних тржишта, МТП, ОТП и АПА и да их консолидује у континуиране електронске токове података о цени и количини у реалном времену за сваки финансијски инструмент појединачно;

70) овлашћени механизам извештавања (енгл. approved reporting mechanism, у даљем тексту: АРМ) је лице које је овлашћено у складу са овим законом да пружа услуге достављања извештаја о појединостима трансакција Комисији у име и за рачун инвестиционих друштава;“.

У тачки 75) додаје се подтачка (4), која гласи:

„(4) у смислу Главе V овог закона, држава чланица домаћин је држава чланица где су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту;“.

У тачки 99) речи: „које издаје или предлаже“ замењују се речима: „које је издало или предлаже“.

У тачки 100) подтачка (2) запета и речи: „односно МТП и ОТП“ бришу се.

У тачки 158) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

Додају се тач. 159), 160), 161) и 162), које гласе:

„159) реструктурирање, у смислу овог закона, су мере усмерене на реструктурирање пословања дужника које укључују промену састава, услова или структуре имовине и обавеза дужника или било којег другог дела структуре капитала дужника попут продаје имовине или делова пословања и, ако је тако предвиђено националним правом, продаје пословања као друштва које трајно послује, као и све потребне оперативне промене или комбинацију тих елемената;

160) одобрење, у смислу Главе IV овог закона, је позитивна одлука надлежног органа матичне државе чланице или Комисије након извршене провере потпуности, доследности и разумљивости информација наведених у проспекту, без разматрања тачности тих информација;

161) електронски облик, односно електронски формат је сваки трајни носач података осим папира;

162) секундарно издање хартија од вредности представља нову емисију хартија од вредности лица из члана 48. став 1. тач. 1) - 4) Закона под условима прописаним чланом 48. Закона.”.

Члан 3.

У члану 4. став 5. речи: „тачка 79) подтач. (5), (6) и (7) овог закона” замењују се речима: „тачка 79) подтач. (2), (5), (6) и (7) овог закона”.

Члан 4.

Члан 25. мења се и гласи:

„Члан 25.

Уговором о залози који представља правни основ за заснивање заложног права првог реда може да се установи право заложног повериоца да, уколико његово потраживање не буде намирено о доспелости, стекне право својине на финансијском инструменту које је средство обезбеђења.

Предмет уговора о залози из става 1. овог члана не могу бити сопствене акције дужника.

Уговором о залози из става 1. овог члана мора се предвидети начин утврђивања вредности средстава обезбеђења приликом стицања права својине на финансијском инструменту које је средство обезбеђења.

Уколико, на дан стицања права својине, утврђена вредност средстава обезбеђења, у смислу става 3. овог члана, превазилази вредност потраживања заложног повериоца првог реда, исти је у обавези да, наредног радног дана, у новцу, разлику исплати:

- 1) осталим заложним повериоцима чија потраживања су доспела а нису измирена, с тим што је дужан да води рачуна о редоследу стицања заложног права у регистру заложног права;
- 2) залогодавцу - ако не постоје заложна права другог и даљих редова или потраживања из њих нису доспела.

Заложни поверилац првог реда који поступи супротно ставу 4. овог члана плаћа осталим заложним повериоцима, односно залогодавцу прописану затезну камату за период од дана стицања права својине из става 3. овог члана до дана исплате вишка вредности.”.

Члан 5.

Члан 29. мења се и гласи:

„Члан 29.

Лице које купи финансијске инструменте продате у складу са чланом 28. овог закона, стиче право својине на тим финансијским инструментима без терета.”.

Члан 6.

У члану 30. после речи: „његовог потраживања” додају се запета и речи: „сходно закону који уређује облигационе односе”.

Додаје се став 2, који гласи:

„Застарела потраживања камата и других повремених давања не могу се намирити из вредности zaloженог финансијског инструмента.”.

Члан 7.

У члану 32. став 2. после тачке 3) додају се нова тачка 4) и тачка 5), које гласе:

„4) забележба да ли заложни поверилац има право да прибира плодове које даје финансијски инструмент;

5) забележба да ли је уговором о залози који је представљао правни основ за заснивање заложног права првог реда установљено право заложног повериоца да, уколико његово потраживање не буде намирено о доспелости, стекне право својине на финансијском инструменту који је средство обезбеђења;”.

Досадашња тачка 4) постаје тачка 6).

Члан 8.

У члану 64. став 1. речи: „је укључење хартија од вредности у трговање на регулисано тржиште обавезно” замењују се речима: „се хартије од вредности укључују у трговање на регулисано тржиште”.

Члан 9.

У називу члана 66. после речи: „овим законом” додају се речи: „када су издаваоци из стране земље”.

Члан 10.

У члану 69. став. 2. тач. 7) и 8) реч: „ОТЦ” замењује се речју: „ОТП”.

Члан 11.

У члану 70. став 2. мења се и гласи:

„Одредбе ове главе не примењују се на инвестиционе јединице које издају институције колективног инвестирања које нису затвореног типа, као ни на стицање или отуђење тих јединица.”.

Додаје се став 4, који гласи:

„Комисија прописује потребне податке, начин достављања и њихово објављивање за издаваоце чије су хартије од вредности укључене на МТП или ОТП.”.

Члан 12.

У члану 96. став. 5. тачка 1) реч: „скупштине” замењује се речју: „састанка”.

У тачки 2) реч: „скупштини” замењује се речју: „састанку”.

У ставу 6. реч: „скупштину“ замењује се речју: „састанак“ и реч: „њеног“ замењује се речју: „његовог“.

У ставу 9. реч: „скупштина“ замењује се речима: „на састанку“ и речи: „донела одлуку“ замењују се речима: „донета одлука“.

Члан 13.

У члану 104. став. 3. тачка 1) реч: „јавног друштва“ замењују се речју: „издаваоца“.

У ставу 4. тачка 3) реч: „у јавном друштву“ замењују се речима: „код издаваоца“.

Члан 14.

У члану 114. став 6. тачка 5) мења се и гласи:

„5) лице које је директор, члан надзорног одбора или запослен у инвестиционом друштву или овлашћеној банци, односно кредитној институцији, код издаваоца чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, односно МТП-у и ОТП-у у Републици или у инвестиционом фонду чије су хартије од вредности укључене у трговање хартија од вредности, осим у случају када има власничко учешће у организатору тржишта;“.

У ставу 7. речи: „и МТП“ замењују се запетом и речима: „МТП-ом и ОТП-ом“.

Члан 15.

У члану 116. став 1. реч: „величине,“ брише се.

Члан 16.

У члану 133. став 2. тачка 2) запета и речи: „односно МТП“ бришу се.

У ставу 4. речи: „је дужно“ замењују се речима: „престаје да буде јавно друштво и дужно је“.

Члан 17.

У члану 136. став 2. мења се и гласи:

„Комисија даје претходну сагласност на статут, правила и процедуре пословања и правилник о тарифи, као и на њихове измене и прописује њихову ближу садржину.“.

У ставу 3. тачка 6) тачка на крају замењује се тачком и запетом. Додаје се тачка 7), која гласи:

„7) услови за укључење финансијских инструмената у трговање на МТП и ОТП, искључење из трговања и привремену обуставу трговања таквим финансијским инструментима.“.

Члан 18.

У члану 140. став 1. реч: „Комисије“ замењује се речима: „коју издаје Комисија у складу са овим законом“.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Пружалац услуге доставе података из става 1. овог члана је правно лице на које се примењују одредбе закона којим се уређују привредна друштва, ако овим законом није другчије одређено.“.

Досадашњи ст. 2, 3, 4, 5, 6, 7. и 8. постају ст. 3, 4, 5, 6, 7, 8. и 9.

Члан 19.

У члану 148. став 2. мења се и гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, Комисија издаје дозволу организатору тржишта да управља МТП-ом или ОТП-ом, када претходно утврди да испуњава услове прописане у овој глави.”.

Члан 20.

У члану 155. став 3. речи: „тарифником који је одобрила Комисија” замењују се речима: „правилником о тарифи”.

Члан 21.

У члану 163. став 6. тач. 1), 2) и 3) реч: „другој” брише се.

Члан 22.

У члану 165. став 1. тачка 4) речи: „подтачка (8)” замењују се речима: „подтач. (8) и (9)”.

Члан 23.

У члану 170. после става 2. додају се нови ст. 3, 4. и 5, који гласе:

„Инвестиционо друштво које има дозволу Комисије да води новац клијената на свом новчаном рачуну за клијенте код кредитне институције – члана Централног регистра, дужно је да код кредитне институције отвори новчани рачун клијената који је одвојен од новчаног рачуна друштва, за који је потребна посебна сагласност клијента или овлашћење за отварање рачуна са новчаним средствима.

Инвестиционо друштво може користити један или више рачуна за новчана средства клијената и дужно је да у континуитету води тачну евиденцију о средствима сваког од клијената која се држе на збирном рачуну.

Средства са новчаног рачуна клијената инвестиционо друштво може да користи само за плаћање обавеза у вези са инвестиционим услугама и активностима, као и додатним услугама које обавља за клијенте и не могу се користити за плаћање обавеза другог клијента.”.

Досадашњи став 3. постаје став 6.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 7, речи: „ст. 1–3.” замењују се речима: „ст. 1–6.”.

Досадашњи став 5. постаје став 8.

У досадашњем ставу 6, који постаје став 9, речи: „ставом 4.” замењују се речима: „ставом 7.”.

Члан 24.

У члану 179. став 5. речи: „Закона о банкама” замењују се речима: „закона који уређује банке”.

Члан 25.

У члану 183. став 1. речи: „запослени у инвестиционом друштву и друга” бришу се.

Члан 26.

У називу члана 198. после речи: „активности” додају се речи: „инвестиционих друштава и кредитних институција којима су дозволу дали и над

којима надзор врше надлежни органи друге државе чланице у складу са прописима ЕУ”.

Члан 27.

Назив Главе IX мења се и гласи:

„IX. ТРАНСПАРЕНТНОСТ ЗА МЕСТА ТРГОВАЊА, СИСТЕМАТСКЕ ИНТЕРНАЛИЗАТОРЕ И ИНВЕСТИЦИОНА ДРУШТВА КОЈА ТРГУЈУ ВАН РЕГУЛИСАНОГ ТРЖИШТА”.

После назива Главе IX додаје се назив одељка 1, који гласи:

„1. ТРАНСПАРЕНТНОСТ ЗА МЕСТА ТРГОВАЊА”.

Члан 28.

У члану 257. став 8. после речи: „наплате” додаје се реч: „ванредног”.

Члан 29.

У члану 290. став 2. тачка 2) после речи: „интереса” додаје се реч: „из”.

Члан 30.

У члану 306. додаје се став 3, који гласи:

„Послови ЦРХОВ-а из става 1. овог члана нису поверена јавна овлашћења у складу са законом.”.

Члан 31.

У члану 309. став 3. речи: „јавних друштава” замењују се речима: „издавалаца чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, односно МТП и ОТП у Републици и”.

Члан 32.

У члану 310. став. 7. речи: „или инсајдерских” бришу се.

Члан 33.

У члану 331. став 3. мења се и гласи:

„У зависности од разлога за престанак мандата, мандат председника и чланова Комисије престаје:

1) у случају истека времена на које су изабрани – даном објављивања одлуке Народне скупштине о престанку мандата у „Службеном гласнику Републике Србије” , с тим да председник и чланови Комисије настављају да обављају функцију до избора новог председника, односно чланова Комисије;

2) у случају разрешења из разлога предвиђених законом - даном објављивања одлуке Народне скупштине о њиховом разрешењу у „Службеном гласнику Републике Србије”, ако у одлуци Народне скупштине није одређен други датум престанка функције;

3) даном подношења оставке Народној скупштини у случају из става 2. тачка 3) овог члана.”.

Члан 34.

У члану 342. ст. 4. и 5. мењају се и гласе:

„Председнику и члану Комисије који су радни однос у Комисији засновали на основу одлуке Народне скупштине о њиховом именовању, тако

заснован радни однос престаје у року од 90 дана од дана престанка обављања функције, у случају из члана 331. став 3. тачка 1) овог закона, односно у року од 90 дана од дана престанка мандата у случају из члана 331. став 3. тачка 2) овог закона, односно даном престанка мандата у случају из члана 331. став 3. тачка 3) овог закона.

Изузетно од става 4. овог члана, председник и чланови Комисије који су радни однос у Комисији засновали пре именовања на функцију по другом основу, по престанку мандата, односно по престанку обављања функције у смислу члана 331. став 3. тачка 1) овог закона, остају у радном односу у Комисији у складу са уговором о раду којим су засновали радни однос.”.

Члан 35.

У члану 390. ст. 12, 13, 14. и 15. речи: „става 10.” замењују се речима: „става 11.”.

Члан 36.

У члану 400. став 2. тачка 3) у уводној реченици речи: „јавних друштава” замењују се речју: „издавалаца”.

Подтач. (3), (4) и (5) мењају се и гласе:

„(3) ималаца значајних/квалификованих учешћа код издавалаца који су доставили информације у складу са Главом V овог закона;

(4) издавалаца који не испуњавају своје обавезе из Главе V овог закона или акта Комисије и изречене мере и санкције;

(5) издавалаца чије су хартије од вредности искључене из трговања на регулисаном тржишту, МТП-у или ОТП-у;”.

Члан 37.

У члану 409. тачка 1) речи: „јавног друштва” замењују се речју: „издаваоца”.

Члан 38.

У члану 410. тачка 5) мења се и гласи:

„5) организатор тржишта ако укључи хартије од вредности на регулисано тржиште, уколико пре њиховог укључења није објављен валидан просpekt, осим у случајевима прописаним одредбама овог закона, а у складу са чланом 37. став 2. овог закона;”.

Тачка 34) мења се и гласи:

„34) организатор тржишта ако не обавести Комисију у којим је државама чланицама успоставио механизме из члана 134. став 8. овог закона;”.

Члан 39.

У члану 411. тачка 7) брише се.

Члан 40.

У члану 418. речи: „члана 115. став 10” замењују се речима: „члана 115. став 12”, речи: „члана 140. став 2.” замењују се речима: „члана 140. став 3, речи: „члана 149. став 2. тачка 2) и став 5.” замењују се речима: „члана 149. став 2. тачка 2) и став 6” и речи: „члана 170. став 6.” замењују се речима: „члана 170. став 8”.

Члан 41.

Поступак по захтеву за упис заложног права предат Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности по коме није извршен упис у регистар заложног права до дана ступања на снагу овог закона, завршиће се у складу са одредбама Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 129/21) и Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности 10 број 2/12-3 од 27. априла 2012. године, закључно са изменама и допунама 10 број 2-10/13-2 од 8. априла 2025. године.

Поступак присвајања, односно стицања права својине на финансијском инструменту на коме је уписано заложно право у регистар заложног права пре дана ступања на снагу овог закона завршиће се у складу Законом о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 129/21) и Правилима пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности 10 број 2/12-3 од 27. априла 2012. године, закључно са изменама и допунама 10 број 2-10/13-2 од 8. априла 2025. године.

Члан 42.

Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности ће забележбе из члана 7. овог закона почети да објављује на својој интернет страници најкасније по истеку 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона, за заложна права уписана у регистар заложног права након стварања техничких услова за објављивање ових забележби.

Члан 43.

Комисија за хартије од вредности ће донети прописе који уређују потребне податке, начин достављања и њихово објављивање за издаваоце чије хартије од вредности су укључене на МТП или ОТП у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 44.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 7. Устава Републике Србије, којима је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, банкарски и девизни систем, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 129/21) који је Народна скупштина усвојила на седници 23. децембра 2021. године, ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику РС, а почео је са применом 5. јануара 2023. године.

Разлози за доношење Закона о тржишту капитала били су бројни, а два се могу посебно истаћи: унапређење и развој тржишта капитала који последично доприноси развоју економије Републике Србије, као и процес придруживања Републике Србије Европској унији.

Одредбама овог закона уређена је јавна понуда и секундарно трговање финансијским инструментима; регулисано тржиште, мултилатерална трговачка платформа (у даљем тексту: МТП) у Републици Србији (у даљем тексту: Република); пружање инвестиционих услуга и обављање инвестиционих активности, укључујући издавање дозвола за рад и уређивање инвестиционих друштава и других учесника на тржишту капитала; обелодањивање финансијских и других података, као и обавезе извештавања издавалаца и јавних друштава у складу са овим законом; забрана преварних, манипулативних и других противзаконитих радњи и чињења у вези са куповином или продајом финансијских инструмената, као и остваривањем права гласа у вези са хартијама од вредности које издају јавна друштва; клиринг, салдирање и регистровање трансакција финансијским инструментима и организација и надлежности Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: ЦРХОВ) и организација и регулаторна и надзорна овлашћења Комисије за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија).

У циљу дефинисања најцелисходнијих одредаба сада важећег закона којим је извршено усклађивање са прописима Европске уније, домаћим прописима и условима на домаћем тржишту, консултоване су све релевантне институције и учесници на тржишту који примењују одредбе овог закона.

У складу са преузетим обавезама у оквиру процеса приступања Републике Србије Европској унији и Преговарачке позиције Републике Србије за Поглавље 9 „Финансијске услуге” и Поглавље 6 - „Право привредних друштава”, важећим Законом о тржишту капитала извршено је у највећој могућој мери усаглашавање са одредбама Директиве 2014/65/EУ о тржиштима финансијских инструмената („*MiFID II*”), Уредбе (ЕУ) бр. 600/2014 о тржиштима финансијских инструмената и измени Уредбе (ЕУ) бр. 648/2012 (МИФИР), Уредбе 2017/1129/EУ о проспекту који се објављује приликом јавне понуде или укључивања у трговање хартија од вредности, Директиве 2004/109/EЗ о усклађивању захтева за транспарентношћу везаним за информације о издаваоцима чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, Директиве 2013/50/EЗ о усклађивању захтева за транспарентношћу везаним за информације о издаваоцима чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном

тржишту, Директиве 97/9/ЕЗ о системима за обештећење инвеститора, Директиве 2014/57/ЕУ о кривичним делима за злоупотребе на тржишту (MAD), Уредбом 596/2014/ЕУ о злоупотребама на тржишту и Директивом 98/26 о коначности поравнања у платним системима и системима за поравнање хартија од вредности.

Имајући у виду комплексност наведених европских прописа који су у највећој могућој мери транспоновани у Закон о тржишту капитала, током претходног периода, Министарство финансија, Комисија и ЦРХОВ су пратили примену новог закона како би сагледали захтеве и промене услова на тржишту, као и потребе учесника овог тржишта.

На основу комуникације са учесницима на тржишту, овим изменама и допунама извршене су мање техничке корекције, прецизирања и појашњења већ постојећих одредаба Закона о тржишту капитала којима би се избегла могућност погрешних тумачења и евентуални проблеми и спорови у пракси. Са тим циљем, овим нацртом се прецизирају важеће одредбе које уређују залог у финансијским инструментима и, сходно европским прописима, поједностављују се обавезе издаваоца чије су хартије од вредности укључене на мултилатералну трговачку платформу и организовану трговачку платформу, све прецизније објашњено у делу који се односи на анализу ефеката.

Имајући у виду да је циљ Предлога закона да се минималним корекцијама ближе уреди и олакша имплементација већ прописаних одредби, сматрамо да није неопходно спроводити јавну расправу.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. овог закона прецизира се круг лица на које ће се примењивати овај закон у погледу забране преварних, манипулативних и других противзаконитих радњи и чињења у вези са куповином или продајом финансијских инструмената, као и остваривањем права гласа у вези са хартијама од вредности.

Чланом 2. овог закона врше се измене и допуне дефиниција (тржиште раста малих и средњих предузећа, друштво за управљање УЦИТС фондом којем је дозвола за рад издата у држави чланици, директан електронски приступ, систем одобрених објава, пружалац консолидованих података о трговању, овлашћени механизам извештавања, издавалац) у циљу побољшања текста и даљег прецизирања, као и додају се нови појмови државе чланице домаћина, реструктурирања, одобрења, електронског облика и секундарног издања хартија од вредности.

Чланом 3. овог закона извршена је измена у члану 4. Закона о тржишту капитала, чиме се прецизира да се и ЕУ и држава чланица не сматрају јавним друштвом у смислу овог закона.

Чланом 4. овог закона мења се члан 25. Закона о тржишту капитала, који уређује посебне уговорне одредбе о намирењу заложног повериоца. Прописан је поступак намирења заложног повериоца првог, другог и даљих редова.

Чланом 5. овог закона мења се члан 29. Закона о тржишту капитала, детаљније прецизирајући одредбу која се тиче стицања права својине на финансијским инструментима који су предмет уговорно заложног права.

Чланом 6. овог закона врши се допуна члана 30. Закона о тржишту капитала, ради побољшања текста у случају намирења заложног повериоца после застарелости, а ради бољег усклађивања са правилима облигационог права.

Чланом 7. овог закона прописује се обавеза ЦРХОВ-а да, поред до сада објављених података у регистру заложног права, објави и забележбу да ли заложни поверилац има право плодуживања на финансијском инструменту, као и забележбу да ли заложни поверилац може, уколико је уговорено, да стекне право својине на финансијском инструменту који је средство обезбеђења, уколико његово потраживање

није намирено.

Чланом 8. овог закона врши се прецизирање у погледу укључивања хартија од вредности на регулисано тржиште.

Чланом 9. овог закона врши се измена назива члана 66. Закона о тржишту капитала, ради даљег прецизирања и побољшања текста.

Чланом 10. овог закона извршена је измена у члану 69. Закона о тржишту капитала, ради усклађивања са важећом терминологијом у закону.

Чланом 11. овог закона извршена је измена у члану 70. Закона о тржишту капитала ради прецизирања на шта се не примењује глава V. овог закона, којим се уређује обавеза извештавања, а у складу са даљим усаглашавањем са прописима Европске уније, као и обавеза Комисије за хартије од вредности да у подзаконском акту пропише услове и начин извештавања за издаваоце чије су хартије од вредности укључене на МТП или ОТП.

Чланом 12. овог закона извршена је измена у члану 96. Закона о тржишту капитала, ради терминолошког усклађивања са осталим одредбама овог закона.

Чланом 13. овог закона врши се техничко усклађивање одредбе са изменом дефиниције издаваоца из члана 2. Закона о тржишту капитала.

Чланом 14. овог закона извршена је измена у члану 114. Закона о тржишту капитала којим се уређује структура управљања организатора тржишта, у виду прецизирања која лица не могу бити директор и члан надзорног одбора организатора тржишта.

Чланом 15. овог закона извршена је измена у члану 116. Закона о тржишту капитала.

Чланом 16. овог закона извршена је измена у члану 133. Закона о тржишту капитала.

Чланом 17. овог закона прописује се обавеза организаторима тржишта да статут, као свој општи акт, достављају Комисији за хартије од вредности на претходну сагласност, и новом тачком 7) обезбеђује се да и за МТП и ОТП постоје јасне процедуре за укључење, искључење и привремену обуставу трговања финансијским инструментима, како би се овај део пословања организатора тржишта уредио на транспарентан и правно сигуран начин.

Чланом 18. овог закона извршено је даље прецизирање одредбе 140. Закона о тржишту капитала.

Чланом 19. овог закона извршено је даље прецизирање одредбе 148. Закона о тржишту капитала, која прецизира услове које инвестициона друштва морају да испуне за добијање дозволе.

Чланом 20. овог закона извршено је терминолошко усклађивање у члану 155. Закона о тржишту капитала.

Чланом 21. овог закона извршено је прецизирање у члану 163. Закона о тржишту капитала.

Чланом 22. овог закона извршена је допуна у члану 165. Закона о тржишту капитала, односно уређен је минимални капитал инвестиционог друштва када управља МТП-ом.

Чланом 23. овог закона извршена је допуна у члану 170. Закона о тржишту капитала, ради прописивања додатних мера заштите права клијената приликом држања њихових финансијских инструмената и новчаних средстава.

Чланом 24. овог закона извршено је прецизирање одредбе члана 179. Закона о тржишту капитала, у погледу закона којим се уређују банке.

Чланом 25. овог закона извршено је прецизирање у члану 183. Закона о тржишту капитала.

Чланом 26. овог закона извршена је допуна назива члана 198. Закона о тржишту

капитала, ради прецизирања назива члана.

Чланом 27. овог закона извршена је измена назива главе IX. и додат је назив одељка који се односи на чл. 229, 230, 231. и 232. Закона о тржишту капитала.

Чланом 28. овог закона извршено је прецизирање одредбе у члану 257. Закона о тржишту капитала.

Чланом 29. овог закона извршена је граматичка исправка одредбе у члану 290. Закона о тржишту капитала.

Чланом 30. овог закона додаје се нови став у члан 306. Закона о тржишту капитала, којим се прописује да послови ЦРХОВ-а из става 1. овог члана нису поверена јавна овлашћена у складу са законом.

Чланом 31. овог закона извршено је прецизирање члана 309. Закона о тржишту капитала, који уређује сагласност за именовање директора и чланова надзорног одбора.

Чланом 32. овог закона извршена је измена члана 310. Закона о тржишту капитала.

Чланом 33. овог закона мења се одредба којом се уређује дан престанка мандата председнику и члановима Комисије, у зависности од разлога за престанак мандата.

Чланом 34. овог закона мењају се одредбе које уређују престанак радног односа председнику и члановима Комисије у случају престанка мандата, односно наставак радног односа уколико је радни однос заснован пре именовања на функцију.

Чланом 35. овог закона извршена је техничка измена у члану 390. Закона о тржишту капитала.

Чланом 36. овог закона извршена је измена члана 400. Закона о тржишту капитала, којим се прецизирају регистри које садржи Службени регистар прописаних информација.

Чланом 37. овог закона врши се техничко усклађивање одредбе са изменом дефиниције издаваоца из члана 2. Закона о тржишту капитала.

Чланом 38. овог закона врши се техничка исправка одредбе члана 410. Закона о тржишту капитала.

Чланом 39. овог закона врши се техничка исправка одредбе члана 411. Закона о тржишту капитала, ради уклањања уоченог пропуста.

Чланом 40. овог закона врши се техничка измена члана 418. Закона о тржишту капитала, којим су прописане одредбе овог закона који ће се примењивати од дана пријема Републике Србије у Европску унију.

Чланом 41. овог закона прописују се прелазне одредбе у вези са поступцима уписа заложног права и стицања права својине на финансијским инструментима који су започети или завршени пре ступања на снагу новог закона, налажући да се ти поступци окончавају по старим прописима и правилима ЦРХОВ-а.

Чланом 42. овог закона прописана је обавеза ЦРХОВ-а да објављује забележбе о заложним правима на својој интернет страници, најкасније 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона, након што буду створени технички услови за ту објаву.

Чланом 43. овог закона прописана је обавеза Комисије да у року од три месеца од дана ступања на снагу закона донесе подзаконске акте којима се уређују потребни подаци, начин достављања и њихово објављивање за издаваоце чије хартије од вредности су укључене на МТП или ОТП.

Чланом 44. се прописује да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Одређење проблема које је потребно решити

Област тржишта капитала је у Републици Србији у овом тренутку регулисана Законом о тржишту капитала, који је усклађен са европским прописима у највећој мери коју дозвољава домаћи правни оквир и степен развијености домаћег тржишта у односу на светска тржишта на којима се ти прописи примењују.

У складу са преузетим обавезама у оквиру процеса приступања Републике Србије Европској унији и Преговарачке позиције Републике Србије за Поглавље 9 „Финансијске услуге“ и Поглавље 6 - „Право привредних друштава“, важећим Законом о тржишту капитала извршено је у највећој могућој мери усаглашавање са одредбама осам европских директива и уредби.

Имајући у виду комплексност европских прописа који су транспоновани у Закон о тржишту капитала, током претходног периода, Министарство финансија, Комисија и ЦРХОВ су пратили примену новог закона како би сагледали захтеве и промене услова на тржишту, евентуалне проблеме у имплементацији преузетих решења, као и потребе учесника на домаћем тржишту.

На основу комуникације са учесницима на тржишту, овим изменама и допунама извршене су мање техничке корекције, прецизирања и појашњења већ постојећих одредаба Закона о тржишту капитала којима би се избегла могућност погрешних тумачења и евентуални проблеми и спорови у пракси.

Имајући у виду примљене коментаре и сугестије учесника на тржишту и Европске комисије, а у складу са релевантним европским прописима, између осталог, прецизиране су или додате дефиниције тржишта раста малих и средњих предузећа, друштва за управљање УЦИТС фондом којем је дозвола за рад издата у држави чланици, система одобрених објава, пружаоца консолидованих података о трговању, овлашћеног механизма извештавања, државе чланице домаћина, реструктурирања, одобрења, електронског облика и секундарног издања хартија од вредности.

У складу са европском Директивом 2014/65/EУ о тржиштима финансијских инструмената, а на основу коментара учесника на домаћем тржишту, у члану 2. став 1. тачка 16) Предлога закона прецизирана је постојећа дефиниција тржишта раста малих и средњих предузећа (у даљем тексту: тржиште раста МСП), односно додаје се да на том тржишту мала и средња предузећа чине најмање 50% издавалаца чији су финансијски инструменти укључени у трговање у време регистрације тржишта раста МСП-а, чиме се у потпуности усаглашавамо са европским прописом и избегава се могућност оснивања оваквог тржишта ако није испуњен наведени услов. Тржиште раста МСП је детаљније уређено у члану 197. Закона о тржишту капитала, међутим до сада ниједан потенцијални организатор МТП-а није поднео захтев Комисији за регистровање МТП-а као тржишта раста МСП-а.

У периоду од јануара 2023. године од када је почео да се примењује Закон о тржишту капитала, иако није било конкретних спорова, пракса је указала на потребу да се јасније и детаљније пропишу поједине одредбе које уређују залог на финансијским инструментима. С тим у вези, предлаже се измена члана 25. закона тако што се већ прописана могућност намирења присвајањем тј. стицањем права својине на заложену финансијском инструменту ограничава на повериоца првог реда. Досадашње законско решење је формално омогућавало да и повериоци другог и даљих редова установе у своју корист право стицања својине на финансијском инструменту, што је потенцијално могло да отвори низ фактичких проблема приликом активације овог права од стране залогопримца чије је потраживање доспело и који се намирио стицањем својине на

заложеном финансијском инструменту, у односу на могућност намирења осталих повериоца по доспелости њихових потраживања а који имају уписану залогу на истом финансијском инструменту. Предложеним изменама и допунама одредби члана 25. Закона о тржишту капитала, у комбинацији са изменама и допунама одредби члана 32. овог закона повећава се правна сигурност и прецизирају обавезе повериоца првог реда према осталим повериоцима, тј. заложном дужнику, у случају стицања права својине на заложеном финансијском инструменту.

Такође, у циљу прецизирања и избегавања спорова, у члану који прописује да заложни поверилац првог реда може да се намири из вредности заложеног финансијског инструмента и после застарелости његовог потраживања, додаје се сходна примена закона о облигационим односима, и прецизира се да се застарела потраживања камата и других повремених давања не могу намирити из вредности заложеног финансијског инструмента. У циљу транспарентности и заштите трећих савесних лица, овим законом се прописује и да ће ЦРХОВ у Регистар заложног права на финансијским инструментима уписивати и забележбе у вези са уговореним правима заложног повериоца.

Имајући у виду да термин јавно друштво није преузет из европских прописа, већ је локалног карактера и задржан је из претходног периода због континуитета, у циљу даљег усклађивања, овим законом се врши раздвајање издаваоца чије су хартије од вредности укључене на регулисано тржиште од издаваоца чије су хартије укључене на мултилатералну трговачку платформу (у даљем тексту: МТП) и организовану трговачку платформу (у даљем тексту: ОТП). С обзиром на досадашњу дефиницију, неке одредбе важећег закона које су транспоноване из европских прописа и прописују врло строге обавезе само за издаваоце чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, примењују се и на издаваоце чије су хартије укључене на МТП (мање ликвидне хартије) и или би биле укључене на ОТП (тренутно није организован у Републици Србији) што је понекад сувишан терет за ове издаваоце. У складу са предложеном изменом у формулацији јавних друштава, у овом закону се додају одредбе којима ће се обезбедити јасне процедуре за укључење, искључење и привремену обуставу трговања финансијским инструментима издаваоца чије су хартије укључене на МТП и ОТП, како би се овај део пословања организатора тржишта уредио на транспарентан и правно сигуран начин. Другим речима, Београдска берза као једини организатор тржишта у Републици Србији, ће својим интерним актима на које сагласност даје Комисија, прописати поједностављену процедуру за издавање и укључење хартија од вредности на тржиште које није регулисано, а у виду информатора за укључење хартије, који ће у значајној мери олакшати могућност издавања и укључења у трговање. Одредбе искључења и привремене обуставе такође ће бити прописане интерним актима Београдске берзе, у складу са изменама Закона о тржишту капитала.

Имајући у виду услове на домаћем тржишту, изузимање издаваоца чије су хартије укључене на МТП и ОТП из формулације јавних друштава и додавање неколико нових одредби за такве издаваоце којима би се постигла потпуна регулација уз делимично олакшање поједине обавеза, стимулише се останак ових издавалаца на МТП - у као уређеном тржишту.

У овом закону се детаљније уређује могућност да чланови и председник Комисије наставе са обављањем функције и након истека времена на које су изабрани, све до избора новог руководства. Овакво решење има за циљ да спречи евентуални институционални вакум у раду органа, уколико Народна скупштина не донесе одлуку о именовању нових чланова у предвиђеном року.

Све остале измене се односе на прецизиране постојећих одредаба, додавање пар нових дефиниција и ситне техничке корекције које имају за циљ да допринесу јасноћи приликом примене овог закона.

Циљеви који се постижу његовим доношењем

Имајући у виду специфичност области тржишта капитала, комплексност одредаба које су преузете из европских прописа и делимично прилагођене условима на домаћем тржишту, Министарство финансија, Комисија и ЦРХОВ су пратили примену Закона о тржишту капитала како би уочили евентуалне проблеме у пракси. У комуникацији са учесницима на тржишту капитала, процењено је да услед недостатка потпуног разумевања формулација појединих одредаба или погрешног тумачења може доћи до непотребних проблема у имплементацији и евентуалних спорова.

Предложене измене и допуне Закона о тржишту капитала имају за циљ:

- да поједине одредбе овог закона ближе одреде, допуне, прецизирају или појасне како би се обезбедила већа јасноћа правне регулативе и правна сигурност,
- подстицајно деловало на учеснике на тржишту,
- позитивно утицало на враћање поверења инвеститора у тржиште и њихове заинтересованости за улагања, као и о
- сигурало ефикасно спровођење закона.

Оно што је јасна измена Закона о тржишту капитала јесте што се сада даје могућност да издаваоци на лакши, бржи и поједностављен начин могу издати и укључити своје хартије, како власничке тако и дужничке, прикупити додатни капитал уз мање трошкове емитовања истих.

Које су друге могућности за решавање проблема?

Имајући у виду циљеве доношења овог закона, као и проблеме који се њиме решавају, те постојећи нормативни оквир, не постоје друге могућности за решавање наведених проблема.

Зашто је доношење акта најбоље за решавање проблема?

Закон се односи на материју која се искључиво регулише законом.

На кога и како ће утицати предложена решења?

Овај закон ће имати позитиван ефекат на инвеститоре на тржишту капитала кроз већу транспарентност, а самим тим и смањење ризика пословања, обезбеђујући тако постепени раст поверења, што ће последично позитивно утицати на повећање броја учесника на домаћем тржишту и на одржив економски раст.

Поред овога, очекује се да ће овај закон имати позитиван ефекат на издаваоце чије су хартије од вредности укључене на МТП и ОТП, јер ће им се делимично смањити обавезе, а самим тим и трошкови. Између осталог, мала и средња предузећа ће бити у могућности да своју правну форму лакше трансформишу у акционарска друштва, односно издају своје хартије од вредности и укључе на МТП или ОТП платформе трговања, а у складу са поједностављеним издавањем. Исто тако потенцијални издаваоци ће бити дужни да своје инвеститоре или акционаре обавештавају на начин прописан законом и тако обезбеде већу транспарентност у раду.

Позитивни ефекти предложене измене која се односи на чланове Комисије огледају се у обезбеђивању континуитета у раду Комисије и спречавању институционалног вакуума који би могао настати у периоду између престанка истеком мандата постојећих и избора нових чланова од стране Народне скупштине. На тај начин се обезбеђује несметано обављање законом поверених послова и стабилност у функционисању надзорног и регулаторног оквира тржишта капитала.

Спровођење и праћење Закона неће довести до нових трошкова за Комисију, с обзиром да већ прати спровођење Закона о тржишту капитала и не намећу јој се значајно различите обавезе или надлежности, те неће бити потребе за додатним кадровско-организационим и финансијским променама у циљу праћења примене Закона.

Који су трошкови које ће примена Закона изазвати грађанима и привреди посебно малим и средњим предузећима?

Примена овог закона неће изазвати издвајање додатних трошкова ни грађанима ни привреди.

Тренутни Правилник о тарифи је прописан од стране Комисије и прилагођен је укључењу хартија на регулисано тржиште. Комисија својим правилником неће прописати укључење на ова два сегмента, већ ће то бити прописано правилима Београдске берзе и сигурно ће накнаде, односно трошкови бити мањи у односу на укључење на регулисано тржиште. Форма укључења хартија биће у облику информатора које ће друштво попуњавати и основним подацима који ће бити неопходни. Количина тражених података ће бити драстично мања у односу на укључење на регулисано тржиште.

Да ли позитивне последице доношења Закона оправдавају трошкове његове примене?

Позитивне последице доношења овог закона сасвим оправдавају евентуалне трошкове његове примене.

Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Закон доприноси додатном усклађивању регулативе са условима на домаћем тржишту, чиме се позитивно утиче на поверење издавалаца, инвеститора и других учесника на тржишту капитала, што може допринети формирању нових привредних субјеката.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону?

Приликом дефинисања одредби овог закона, активно су учествовале и усагласиле се око предложених решења, следеће институције релевантне за његову будућу примену:

- 1) Министарство финансија;
- 2) Комисија за хартије од вредности;
- 3) Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности.

Имајући у виду да се предметним изменама и допунама закона врше техничке корекције, појашњења и прецизирања важећих одредби, које нису предмет хармонизације са прописима Европске уније, већ у циљу усаглашавања са условима и захтевима на домаћем тржишту, упућен је Предлог закључка Одбору за привреду и финансије Владе Републике Србије да се прихвата предлог Министарства финансија да није потребно спроводити јавну расправу о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о тржишту капитала.

Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава?

У поступку примене овог закона, Комисија је дужна да усагласи два своја правилника, односно једине измене у Правилнику о Службеном регистру информација и Правилнику о извештавању јавних друштава, су у делу дефиниције јавног друштва.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ТРЖИШТУ КАПИТАЛА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Циљ и предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се:

1) давање дозволе и услови за обављање делатности инвестиционих друштава, организатора тржишта, пружаоца услуга доставе података и других учесника на тржишту капитала;

2) услови за јавну понуду хартија од вредности и укључење хартија од вредности у трговање на регулисаном тржишту;

3) регулисано тржиште, мултилатерална трговачка платформа, организована трговачка платформа и ОТЦ тржишта у Републици Србији;

4) обелодањивање финансијских и других података, као и обавезе извештавања издавалаца, односно јавних друштава у складу са овим законом;

5) забрана преварних, манипулативних и других противзаконитих радњи и чињења у вези са куповином или продајом финансијских инструмената, као и остваривањем права гласа у вези са хартијама од вредности ~~које издају јавна друштва~~ ИЗДАВАЛАЦА ЧИЈЕ СУ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ УКЉУЧЕНЕ У ТРГОВАЊЕ НА РЕГУЛИСАНОМ ТРЖИШТУ, ОДНОСНО МТП И ОТП У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ;

6) клиринг, салдирање и регистровање трансакција финансијским инструментима, као и организација и надлежности Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: ЦРХОВ);

7) организација и надлежности Комисије за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија), као и сарадња са другим надлежним органима.

Циљеви овог закона су:

1) заштита инвеститора;

2) обезбеђење праведног, ефикасног и транспарентног тржишта капитала;

3) смањење системског ризика на тржишту капитала.

Овај закон се примењује на:

1) инвестициона друштва;

2) организаторе тржишта;

3) пружаоце услуга доставе података;

4) страна друштва која пружају инвестиционе услуге или обављају инвестиционе активности посредством огранка основаног у Републици Србији (у даљем тексту: Република);

5) кредитне институције које су добиле дозволу у складу са законом којим се уређују банке, односно у складу са законом којим се уређују кредитне институције.

Инвестиционе услуге и активности из члана 2. став 1. тач. 2) и 3) овог закона у Републици може обављати:

1) инвестиционо друштво које је добило дозволу Комисије у складу с овим законом;

2) кредитна институција основана у складу са законом којим се уређују банке, односно у складу са законом којим се уређују кредитне институције, а која је добила дозволу Комисије у складу с овим законом;

3) огранак инвестиционог друштва из треће државе које је добило дозволу Комисије за пружање инвестиционих услуга и активности из става 1. овог члана преко огранка.

На кредитне институције држава чланица Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) које су добиле дозволу за рад у складу са законом који уређује обављање делатности кредитних институција и пруденцијални надзор над кредитним институцијама, приликом пружања једне или више инвестиционих услуга и/или обављања инвестиционих активности примењују се следеће одредбе овог закона:

1) члан 3. став 2, члан 157, члан 251. ст. 1. и 3. и чл. 166–175. овог закона;

2) чл. 177, 179, 180, 181, 185, 186, 187, члан 190. ст. 1. и 6–10. и члан 194. овог закона;

3) члан 198. ст. 1–5. и ст. 9–12, члан 199. ст. 5–12, чл. 200, 201. и 202. овог закона;

4) чл. 354, 355, 360, 374, 376, 377, 383, 384, 386, 387, 391, 396. и 397. овог закона.

На кредитне институције, односно банке које су добиле дозволу за рад у складу са законом којим се уређује обављање делатности кредитних институција, односно банака у Републици и пруденцијални надзор над кредитним институцијама, у вези са структурираним депозитима примењују се следеће одредбе овог закона:

1) члан 157, члан 166. став 2, члан 167. и члан 169. став 1. овог закона;

2) чл. 176, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 187, 190. и 194. овог закона;

3) чл. 354, 355, 360, 374, 376, 377, 383, 384, 386. и 387. овог закона.

На чланове или учеснике регулисаних тржишта и мултилатералних трговачких платформи (у даљем тексту: МТП) за које не постоји обавеза добијања дозволе за рад у складу са чланом 3. став 1. овог закона, примењује се члан 172. овог закона.

На изузета лица из члана 3. овог закона примењују се чл. 241, 242. и 243. овог закона.

Сви вишестрани системи финансијских инструмената организују се или у складу са Главом VIII овог закона о МТП или организованој трговачкој платформи (у даљем тексту: ОТП) или у складу са одредбама Главе VI овог закона о регулисаним тржиштима.

Свако инвестиционо друштво које организовано, стално, систематично и у значајној мери тргује за сопствени рачун приликом извршења налога клијената ван регулисаног тржишта, МТП-а или ОТП-а, дужно је да послује у складу са чл. 233, 234, 235, 236. и 237. овог закона.

Све трансакције финансијским инструментима из ~~ст. 8. и 9. овог члана~~ ст. 9. и 10. ОВОГ ЧЛАНА које нису закључене посредством вишестраних система или систематских интернализатора морају испуњавати услове прописане одредбама чл. 233, 234, 235, 236. и 237. овог закона.

Уколико друштво за управљање инвестиционим фондовима пружа услуге управљања портфолиом из члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (4) овог закона клијентима који нису инвестициони фондови у смислу закона којим се уређују инвестициони фондови, друштво за управљање може пружати и услуге инвестиционог саветовања из члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (5) овог закона, као и додатне услуге чувања и управљања финансијским инструментима за рачун клијента из члана 2. став 1. тачка 3) подтачка (1) овог закона.

На друштво за управљање из става 12. овог члана сходно се примењују одредбе члана 2. став 1. тач. 7) и 12), члана 3. став 1. тач. 2), 3), 5), 6) и 10), члана 166, чл. 177, 180, 181, 182, 187. и 189. и члана 224. став 5. овог закона.

Појмови

Члан 2.

Поједини појмови, у смислу овога закона, имају следећа значења:

1) инвестиционо друштво је правно лице у чије редовне активности или пословање спада пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима, односно професионално обављање једне или више инвестиционих активности;

2) инвестиционе услуге и активности које се односе на финансијске инструменте из тачке 19) овог става су:

(1) пријем и пренос налога који се односе на један или више финансијских инструмената;

(2) извршење налога за рачун клијената;

(3) трговање за сопствени рачун;

(4) управљање портфолиом;

(5) инвестиционо саветовање;

(6) покровитељство у вези са финансијским инструментима, односно спровођење поступка понуде финансијских инструмената са обавезом откупа;

(7) спровођење поступка понуде финансијских инструмената без обавезе откупа;

(8) управљање МТП-ом;

(9) управљање ОТП-ом.

3) додатне услуге су:

(1) чување и управљање финансијским инструментима за рачун клијената (кастоди услуге) и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и средствима обезбеђења, изузев одржавања и вођења рачуна хартија од вредности из Главе XIV овог закона.

(2) одобравање кредита или зајмова инвеститору ради закључења трансакције са једним или више финансијских инструмената када је друштво које даје кредит или зајам укључено у трансакцију;

(3) саветовање у вези са структуром капитала, пословном стратегијом и повезаним питањима, као и саветовање и услуге у вези са спајањем и куповином пословних субјеката;

(4) услуге конверзије страних валута у вези са пружањем инвестиционих услуга;

(5) истраживање и финансијска анализа или други облици општих препорука у вези са трансакцијама финансијским инструментима;

(6) услуге у вези са покровитељством;

(7) инвестиционе услуге и активности, као и додатне услуге, које се односе на основ изведених финансијских инструмената из тачке 19) подтач. (5), (6), (7) и (10) овог става, када су повезани са пружањем инвестиционих или додатних услуга;

4) рачун хартија од вредности, односно рачун финансијских инструмената је рачун на који се хартије од вредности, односно финансијски инструменти могу књижити у корист или на терет;

5) покровитељ је инвестиционо друштво које врши услуге покровитељства у вези са понудом и продајом финансијских инструмената уз обавезу откупа;

6) агент је инвестиционо друштво које врши услуге у вези са понудом и продајом финансијских инструмената без обавезе откупа;

7) инвестициони савет је пружање личне препоруке клијенту, било на захтев клијента или на иницијативу инвестиционог друштва, у погледу једне или више трансакција у вези са финансијским инструментима;

8) извршавање налога за рачун клијента је деловање у циљу закључења уговора о куповини или продаји једног или више финансијских инструмената за рачун клијента,

укључујући закључење уговора о продаји финансијских инструмената које издаје инвестиционо друштво или кредитна институција у тренутку њиховог издавања;

9) трговање за сопствени рачун, односно дилерски посао је трговање коришћењем сопственог капитала, односно у своје име и за свој рачун, а чији је резултат закључење трансакција с једним или више финансијских инструмената;

10) брокерски посао је извршавање налога за рачун клијента у складу са тачком 8) овог става;

11) маркет мејкер (енг. *market maker*), односно одржавалац тржишта је лице које стално наступа на финансијским тржиштима као лице које је вољно да тргује за сопствени рачун, тако што купује и продаје финансијске инструменте користећи сопствени власнички капитал, по ценама које сам одреди, у оквирима које својима актима утврди организатор тржишта;

12) управљање портфолиом је управљање портфолијима који укључују један или више финансијских инструмената, на индивидуалној и дискреционој основи, за сваког клијента посебно, а на основу овлашћења;

13) клијент је свако правно или физичко лице коме инвестиционо друштво пружа инвестиционе, односно додатне услуге;

14) професионални инвеститор је клијент који поседује довољно искуства, знања и стручности за самостално доношење одлука о улагањима и правилну процену повезаних ризика, и који испуњава услове из чл. 192. и 193. овог закона;

15) мали инвеститор је клијент који не спада у категорију професионалног инвеститора;

16) ~~тржиште раста малих и средњих предузећа (у даљем тексту: тржиште раста МСП) је МТП које је регистровано као растуће тржиште малих и средњих предузећа у складу са чланом 197. овог закона~~ ТРЖИШТЕ РАСТА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ТРЖИШТЕ РАСТА МСП) ЈЕ МТП КОЈЕ ЈЕ, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 197. ОВОГ ЗАКОНА, РЕГИСТРОВАНО КАО ТРЖИШТЕ РАСТА МСП НА КОЈЕМ МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА ЧИНЕ НАЈМАЊЕ 50% ИЗДАВАЛАЦА ЧИЈИ СУ ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ УКЉУЧЕНИ У ТРГОВАЊЕ У ВРЕМЕ РЕГИСТРАЦИЈЕ МТП-А КАО ТРЖИШТЕ РАСТА МСП-А И У СВИМ НАРЕДНИМ КАЛЕНДАРСКИМ ГОДИНАМА;

17) мала и средња предузећа (у даљем тексту: МСП) су:

(1) у смислу Главе IV овог закона:

- МСП дефинисана подтачком (2) ове тачке;

- друштва која на основу последњих годишњих или консолидованих финансијских извештаја испуњавају најмање два од три следећа услова:

а) просечан број запослених током пословне године је мањи од 250;

б) укупна билансна актива не прелази 43.000.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџу који утврђује Народна банка Србије; и

в) годишњи нето промет није већи од 50.000.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџу који утврђује Народна банка Србије;

(2) за потребе осталих одредби овог закона, друштва чија је просечна тржишна капитализација мања од 200.000.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџу који утврђује Народна банка Србије, а чија се вредност израчунава на основу вредности (понуде/котације) са краја сваке од последње три календарске године;

18) налог са лимитом, или лимит налог означава куповни или продајни налог финансијског инструмента по одређеној, ограниченој цени или по цени која је од ње повољнија;

- 19) финансијски инструменти су:
- (1) преносиве хартије од вредности;
 - (2) инструменти тржишта новца;
 - (3) јединице институција колективног инвестирања;
 - (4) опције, фјучерси (термински уговори), свопови, каматни форварди (нестандардизовани каматни термински уговори) и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на хартије од вредности, валуте, каматне стопе, или приносе, емисионе јединице као и сви други изведени финансијски инструменти, финансијски индекси или финансијске мере које је могуће намирити физички или у новцу;
 - (5) опције, фјучерси, свопови, форварди и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на робу и који:
 - морају бити намирени у новцу, или
 - могу бити намирени у новцу по избору једне од уговорних страна, осим у случају неизвршења обавеза или другог разлога за раскид уговора;
 - (6) опције, фјучерси, свопови и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на робу и могу се намирити физички, под условом да су предмет трговања на регулисаном тржишту, МТП-у или ОТП-у, изузев veleпродајних енергетских производа којима се тргује на ОТП-у и који се морају физички намирити;
 - (7) опције, фјучерси, свопови, форварди и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на робу и могу се намирити физички, ако нису наведени у подтачки (6) ове тачке и немају пословну намену, а имају обележја других изведених финансијских инструмената;
 - (8) изведени финансијски инструменти за пренос кредитног ризика;
 - (9) финансијски уговори за разлике;
 - (10) опције, фјучерси, свопови, каматни форварди и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на климатске варијабле, трошкове превоза, стопе инфлације или друге службене, економске и статистичке податке, а који морају бити намирени у новцу или могу бити намирени у новцу по избору једне од уговорних страна, осим у случају неизвршења обавеза или другог разлога за раскид уговора, као и други уговори о изведеним финансијским инструментима који се односе на имовину, права, обавезе, индексе и мерне јединице које нису наведене у овој тачки, а који имају одлике других изведених финансијских инструмената, имајући у виду, између осталог, да ли се њима тргује на регулисаном тржишту, ОТП-у или МТП-у;
 - (11) емисионе јединице које се састоје од било којих јединица за које је утврђено да су у складу са одредбама закона којим се уређује систем трговања емисијама гасова са ефектом стаклене баште;
 - 20) уговори о изведеним финансијским инструментима на енергенте разреда Ц6 су опције, фјучерси, свопови и сви други уговори о изведеним финансијским инструментима из тачке 19) подтачка (6) овог става који се односе на угаљ или нафту, којима се тргује на ОТП-у и који се морају физички намирити;
 - 21) инструменти тржишта новца су оне врсте финансијских инструмената којима се обично тргује на тржишту новца, као што су трезорски, благајнички и комерцијални записи и сертификати о депозиту, изузев инструмената плаћања;
 - 22) организатор тржишта, односно берза су лица која управљају, односно воде пословање регулисаног тржишта, а која могу бити и само регулисано тржиште;
 - 23) вишестрани систем је сваки систем или платформа у оквиру које је омогућено повезивање понуда за куповину и понуда за продају финансијских инструмената више заинтересованих трећих страна;

24) систематски интернализатор је инвестиционо друштво које, без управљања вишестраним системом, на организован начин, учестало и систематично и у значајном обиму тргује за сопствени рачун, извршавајући налоге клијената ван регулисаног тржишта, МТП-а или ОТП-а;

25) регулисано тржиште је вишестрани систем којим управља, односно чије пословање води организатор тржишта који унутар система спаја или олакшава спајање понуда за куповину и понуда за продају финансијских инструмената више заинтересованих трећих лица у складу са својим обавезујућим правилима, на начин који доводи до закључења уговора у вези са финансијским инструментима укљученим у трговање према његовим правилима, односно систему, а који има дозволу и редовно послује у складу са овим законом (Глава VI);

26) мултилатерална трговачка платформа, односно МТП је вишестрани систем којим управља инвестиционо друштво или организатор тржишта и који унутар система и у складу са обавезујућим правилима повезује понуде за куповину и понуде за продају финансијских инструмената више заинтересованих трећих лица на начин који доводи до закључења уговора у складу са овим законом (Глава VIII);

27) организована трговачка платформа, односно ОТП је вишестрани систем који није регулисано тржиште или МТП, у оквиру ког се повезују понуде за куповину и понуде за продају обвезница, структурираних финансијских производа, емисионих јединица или изведених финансијских инструмената више заинтересованих трећих лица, на начин који доводи до закључења уговора у складу са овим законом (Глава VIII);

28) место трговања је регулисано тржиште, МТП или ОТП;

29) ванберзанско тржиште (у даљем тексту: ОТЦ) је децентрализовани систем секундарног трговања изван регулисаног тржишта, МТП-а и ОТП-а који нема организатора тржишта и који подразумева директно преговарање између продавца и купца финансијских инструмената у циљу закључења трансакције посредством инвестиционог друштва са дозволом у складу са овим законом;

30) ОТЦ ванберзански уговор, односно ОТЦ изведени финансијски инструмент је изведени уговор о финансијском инструменту који се не извршава на регулисаном тржишту;

31) ликвидно тржиште је:

(1) у смислу члана 233. овог закона: тржиште финансијског инструмента којим се свакодневно тргује, а које се оцењује у складу са следећим критеријумима:

- акције у слободној продаји (енгл. *free float*);
- просечни дневни број трансакција тим финансијским инструментима;
- просечни дневни промет за те финансијске инструменте;

(2) за потребе осталих одредби овог закона: тржиште финансијског инструмента или врсте финансијских инструмената, када, узимајући у обзир специфичне тржишне структуре одређеног финансијског инструмента или одређене врсте финансијских инструмената, постоји континуирана заинтересованост купаца и продаваца, у складу са следећим критеријумима:

- просечна учесталост и величина трансакција у различитим тржишним условима, узимајући у обзир природу и пословни циклус производа унутар одређене врсте финансијских инструмената;

- број и врста учесника на тржишту, укључујући однос учесника на тржишту и финансијских инструмената одређеног производа којима се тргује;

- просечна величина распона између цена најбоље понуде и тражње, ако је доступна;

32) акције у слободној продаји представљају део акција јавних друштава ИЗДАВАЛАЦА којима се тргује на регулисаном тржишту, односно МТП-у;

33) надлежни орган је:

(1) Комисија и Народна банка Србије у вези са Главом XIV овог закона којим се уређују ЦРХОВ и Главом XI овог закона које уређује заштиту малих инвеститора;

(2) Комисија за потребе осталих глава овог закона;

(3) орган за делатности у вези са тржиштем капитала који именује свака држава;

34) кредитна институција је лице које је добило дозволу у складу са одредбама закона којим се уређују пруденцијална правила за кредитне институције, односно у Републици кредитна институција је лице које је добило дозволу у складу са одредбама закона којим се уређују банке, односно у складу са одредбама закона којим се уређују кредитне институције;

35) друштво за управљање је друштво за управљање отвореним инвестиционим фондовима са јавном понудом (друштво за управљање УЦИТС фондом) или друштво за управљање алтернативним инвестиционим фондовима (ДЗУАИФ), у смислу закона којима се уређују инвестициони фондови;

36) ~~друштво за управљање УЦИТС фондовима је друштво за управљање у смислу закона којим се уређују институције колективног инвестирања у преносиве хартије од вредности~~ ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ УЦИТС ФОНДОМ КОЈЕМ ЈЕ ДОЗВОЛА ЗА РАД ИЗДАТА У ДРЖАВИ ЧЛАНИЦИ ЈЕ ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ У СМИСЛУ ПРОПИСА ЕУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ИНСТИТУЦИЈЕ КОЛЕКТИВНОГ ИНВЕСТИРАЊА У ПРЕНОСИВЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ;

37) везани заступник је физичко или правно лице које, под пуном и безусловном одговорношћу јединог инвестиционог друштва или кредитне институције за чији рачун наступа, обавља следеће послове:

(1) промовише, односно нуди инвестиционе и/или додатне услуге клијентима или потенцијалним клијентима;

(2) прима и преноси налоге клијената у погледу инвестиционих услуга или финансијских инструмента;

(3) пласира финансијске инструменте; или

(4) пружа савете клијентима или потенцијалним клијентима у вези тих финансијских инструмената или услуга;

38) огранак је свако место пословања које није седиште инвестиционог друштва, а које је део инвестиционог друштва, без статуса правног лица, које пружа инвестиционе услуге и/или обавља инвестиционе активности, а које може пружати и додатне услуге за које је инвестиционо друштво добило дозволу; сва места пословања једног инвестиционог друштва са седиштем у другој држави се сматрају једним огранком у смислу овог закона;

39) квалификовано учешће је непосредно или посредно учешће у инвестиционом друштву, организатору тржишта или ЦРХОВ-у, које представља најмање 10% учешћа у капиталу или праву гласа, на начин предвиђен чл. 81. и 85. овог закона, узимајући у обзир услове о груписању код израчунавања тих права прописаних одредбама овог закона, или које омогућава остваривање значајног утицаја на управљање тим правним лицем у коме се поседује учешће;

40) матично друштво је матично правно лице у смислу закона којим се уређује рачуноводство;

41) зависно друштво је зависно правно лице у смислу закона којим се уређује рачуноводство;

42) група је група у смислу закона којим се уређује рачуноводство;

43) блиска повезаност је однос у којем су два или више физичких или правних лица повезана;

(1) учешћем у виду поседовања, непосредно или путем контроле, најмање 20% права гласа или капитала друштва;

(2) контролом, која означава однос моћи матичног над зависним друштвом у свим случајевима из закона којим се уређује рачуноводство или сличан однос између физичког или правног лица и неког друштва, с тим да се свако зависно друштво зависног друштва такође сматра зависним друштвом матичног друштва које се налази на челу тих друштава;

(3) стално, путем односа контроле;

(4) члановима породице.

44) чланови породице су:

(1) супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници;

(2) потомци и преци у правој линији неограничено;

(3) сродници до трећег степена сродства, у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини;

(4) усвојилац и усвојеници и потомци усвојеника;

(5) старалац и штићеници и потомци штићеника;

45) контрола је однос између матичног и зависног друштва у смислу прописа којима се уређује рачуноводство;

46) орган управе је орган, односно органи друштва именовани у складу са овим законом или законом којим се уређују привредна друштва, који је овлашћен да утврђује стратегије, циљеве и опште усмерење пословања тог субјекта, а који надзире и прати одлуке руководиоца, укључујући и лица која стварно управљају пословањем субјекта. Код друштава са једнодомним управљањем, органи управе су један или више директора, односно одбор директора, где извршни директори имају руководећу функцију, а неизвршни директори имају надзорну функцију. Код друштава са дводомним управљањем, органи управе су извршни директори, односно извршни одбор и надзорни одбор, где извршни директори имају руководећу функцију, а надзорни одбор има надзорну функцију;

47) више руководство су физичка лица која у инвестиционом друштву, организатору тржишта, централном депозитару хартија од вредности или друштву за пружање услуга доставе података обављају извршне функције и која су одговорна органу управе за свакодневно управљање тим субјектом, укључујући и спровођење политика у вези са дистрибуцијом услуга и производа клијентима од стране друштва и запослених;

48) трговање за сопствени рачун упаривањем налога је трансакција код које се посредник поставља између купца и продавца на начин да приликом извршења трансакције никада није изложен тржишном ризику, при чему се извршење посла за обе стране дешава истовремено, а трансакција закључује по цени по којој посредник не остварује ни добит ни губитак, изузев раније уговорене провизије или накнаде за трансакцију;

49) алгоритамско трговање је трговање финансијским инструментима у којем компјутерски алгоритам аутоматски одређује појединачне параметре налога, као што су одлука да ли да се покрене поступак извршења налога, време извршења налога, цена или количина налога или начин управљања налогом по пријему, са ограниченом или без људске интервенције. Алгоритамско трговање не укључује системе који се користе искључиво за усмеравање налога на једно или више места трговања или за обраду налога без одређивања параметара трговања или за потврду налога или обраду извршених трансакција након трговања;

50) техника високофреквентног алгоритамског трговања је техника алгоритамског трговања коју карактерише:

(1) инфраструктура намењена томе да се на најмању могућу меру сведу мрежна и друга кашњења, укључујући барем једну од следећих алгоритамских могућности уноса

налога: колокацију, чување датотека на серверу у непосредној близини или брз директан електронски приступ;

(2) системско покретање поступка давања, усмеравање и извршавање налога без људске интервенције за појединачне трансакције или налоге; и

(3) висок број порука на дневном нивоу који представљају налоге, понуде или отказивања;

51) директан електронски приступ је механизам у коме члан, учесник или клијент места трговања дозвољава одређеном лицу да користи ~~евоју~~ ~~НЕГОВУ~~ идентификациону ознаку за трговање како би то лице могло електронским путем да шаље налоге који се односе на финансијски инструмент непосредно на место трговања, а укључује механизме у којима лице користи инфраструктуру члана, учесника или клијента или било који систем повезивања који члан, учесник или клијент користи за пренос налога (непосредан приступ тржишту), и механизме у којима то лице не користи ту инфраструктуру (спонзорисани приступ);

52) унакрсна продаја је понуда инвестиционе услуге заједно са другом услугом или производом у склопу пакета или као услов за тај исти уговор или пакет;

53) структурирани депозит је депозит у смислу закона којим се уређује осигурање депозита, код којег се главница у целости плаћа по доспећу, а камата или премија се исплаћује или подлеже ризику у зависности од формуле која узима у обзир факторе као што су:

(1) индекс или комбинација индекса, искључујући депозите са променљивом каматном стопом чији је поврат непосредно повезан са индексом каматне стопе попут Еурибора,

(2) финансијски инструмент или комбинација финансијских инструмената;

(3) роба или комбинација робе или друга материјална или нематеријална имовина незамењивог карактера; или

(4) девизни курс или комбинација девизних курсева;

54) хартије од вредности су:

(1) у смислу Главе XII овог закона:

- акције и друге хартије од вредности еквивалентне акцијама;

- обвезнице и други облици секјуритизованог дуга; или

- секјуритизовани дуг који је могуће заменити за акције или друге хартије од вредности еквивалентне акцијама;

(2) у смислу Главе IV овог закона: преносиве хартије од вредности из тачке 55) овог става, уз изузетак инструмената тржишта новца из тачке 21) овог става, чији је рок доспећа краћи од 12 месеци;

(3) у смислу Главе XIII и система за салдирање хартија од вредности: финансијски инструменти из тачке 19) овог става;

55) преносиве хартије од вредности су све врсте хартија од вредности којима може да се тргује на тржишту капитала, изузев инструмената плаћања, као што су нарочито:

(1) акције друштава и друге хартије од вредности еквивалентне акцијама друштава или других субјеката, као и депозитне потврде које се односе на акције;

(2) обвезнице и други облици секјуритизованог дуга, укључујући и депозитне потврде које се односе на те хартије од вредности;

(3) све друге хартије од вредности које дају право на стицање и продају таквих преносивих хартија од вредности, које се намирују у новцу, а чији се износ утврђује на основу преносивих хартија од вредности, валута, каматних стопа или приноса, робе, индекса или других одређивих вредности;

56) власничке хартије од вредности су акције и друге преносиве хартије од вредности истоветне акцијама друштава које представљају учешће у капиталу, као и

друге врсте преносивих хартија од вредности које дају право на стицање наведених хартија од вредности као последица њихове конверзије или остваривања права их тих хартија од вредности, под условом да другоспоменуте хартије од вредности издаје издавалац основних акција или лице које припада групи тог издаваоца;

57) невласничке хартије од вредности су све хартије од вредности које нису власничке хартије од вредности;

58) дужничке хартије од вредности су обвезнице и други преносиви секјуритизовани инструменти дуга, изузимајући хартије од вредности које су еквиваленти акцијама друштава или које, уколико се конвертују или уколико се остварују права која из њих произилазе, дају право стицања акција или хартија од вредности еквивалентним акцијама;

59) депозитне потврде су хартије од вредности којима може да се тргује на тржишту капитала и које представљају власништво над хартијама од вредности иностраног издаваоца, а које могу да се укључе у трговање на регулисаном тржишту и којима може да се тргује независно од хартија од вредности иностраног издаваоца;

60) повезани инструменти су следећи финансијски инструменти, укључујући оне који нису укључени у трговање, којима се не тргује на месту трговања или за које није поднет захтев за укључење у трговање на месту трговања:

(1) уговори или права на упис, стицање или отуђење хартија од вредности;

(2) изведени финансијски инструменти из хартија од вредности, односно финансијски деривати;

(3) када су хартије од вредности конвертибилни или замењиви дужнички инструменти, хартије од вредности у којима се ти конвертибилни или замењиви дужнички инструменти могу претворити или заменити;

(4) инструменте које издаје или за које јемчи издавалац или гарант хартија од вредности чија ће тржишна цена вероватно имати значајан утицај на цену хартија од вредности, или обрнуто;

(5) када су хартије од вредности еквивалентне акцијама, акције које представљају те хартије од вредности и све друге хартије од вредности еквивалентне тим акцијама.

61) инвестициони фонд којим се тргује на берзи (енгл. exchange-traded fund, у даљем тексту: ЕТФ) је фонд чијом се најмање једном инвестиционом јединицом или класом акција у току дана организује трговање на најмање једном месту трговања и са најмање једним маркет мејкером који предузима мере како би обезбедио да се цена инвестиционих јединица или акција на том месту трговања не разликује значајно од нето вредности имовине и, када је примењиво, од индикативне нето вредности имовине;

62) сертификати су хартије од вредности којима може да се тргује на тржишту капитала и који се у случају исплате од стране издаваоца рангирају изнад акција, али испод неосигураних обвезница и других сличних инструмената;

63) структурирани финансијски производи су хартије од вредности које су намењене за секјуритизацију и пренос кредитног ризика повезаног са фондом финансијских средстава који законитом имаоцу хартија од вредности дају право да редовно прима уплате који зависе од тока новца из финансијских инструмената у основи;

64) изведени финансијски инструменти, односно деривати су финансијски инструменти из тачке 55) подтачка (3) овог члана, а посебно наведени у тачки 19) подтач. (4) до (10) овог члана;

65) изведени финансијски инструмент којим се тргује на берзи је финансијски инструмент којим се тргује на регулисаном тржишту или на тржишту треће државе који се у складу са овим законом сматра еквивалентним регулисаном тржишту;

66) робни изведени финансијски инструменти, односно робни деривати су финансијски инструменти из тачке 55) подтачка (3) овог члана који се односе на робу или основни инструмент из тачке 19) подтач. (5), (6), (7) и (10) овог члана;

67) централна друга уговорна страна је централни тржишни учесник (енгл. central counterparty, у даљем тексту: *CCP*) – правно лице које посредује између уговорних страна у уговорима којима се тргује на једном или више финансијских тржишта, тако да постаје купац сваком продавцу и продавац сваком купцу;

~~68) систем одобрених објава, односно АПА је лице које је овлашћено у складу са овим законом да пружа услуге објављивања извештаја о трговању у име инвестиционих друштава~~ 68) СИСТЕМ ОДОБРЕНИХ ОБЈАВА (ЕНГЛ. APPROVED PUBLICATION ARRANGEMENT, У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: АПА), ЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ОВЛАШЋЕНО У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ ДА ПРУЖА УСЛУГЕ ОБЈАВЉИВАЊА ИЗВЕШТАЈА О ТРГОВАЊУ У ИМЕ ИНВЕСТИЦИОНИХ ДРУШТАВА;

~~69) пружалац консолидованих података о трговању, односно ЦТП је лице које је овлашћено у складу са овим законом да пружа услуге прикупљања извештаја о трговању финансијским инструментима од регулисаних тржишта, МТП, ОТП и АПА и да их консолидује у континуиране електронске токове података о цени и количини у реалном времену за сваки финансијски инструмент појединачно;~~ 69) ПРУЖАЛАЦ КОНСОЛИДОВАНИХ ПОДАТАКА О ТРГОВАЊУ, (ЕНГЛ. CONSOLIDATED TAPE PROVIDER, У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ЦТП) ЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ОВЛАШЋЕНО У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ ДА ПРУЖА УСЛУГЕ ПРИКУПЉАЊА ИЗВЕШТАЈА О ТРГОВАЊУ ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА ОД РЕГУЛИСАНИХ ТРЖИШТА, МТП, ОТП И АПА И ДА ИХ КОНСОЛИДУЈЕ У КОНТИНУИРАНЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ТОКОВЕ ПОДАТАКА О ЦЕНИ И КОЛИЧИНИ У РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ ЗА СВАКИ ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТ ПОЈЕДИНАЧНО;

~~70) овлашћени механизам извештавања, односно АРМ је лице које је овлашћено у складу са овим законом да пружа услуге достављања извештаја о појединостима трансакција Комисији у име и за рачун инвестиционих друштава;~~ 70) ОВЛАШЋЕНИ МЕХАНИЗАМ ИЗВЕШТАВАЊА (ЕНГЛ. APPROVED REPORTING MECHANISM, У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: АРМ) ЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ОВЛАШЋЕНО У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ ДА ПРУЖА УСЛУГЕ ДОСТАВЉАЊА ИЗВЕШТАЈА О ПОЈЕДИНОСТИМА ТРАНСАКЦИЈА КОМИСИЈИ У ИМЕ И ЗА РАЧУН ИНВЕСТИЦИОНИХ ДРУШТАВА;

71) пружалац услуга доставе података је АПА, ЦТП или АРМ;

72) држава чланица је држава чланица ЕУ;

73) трећа држава је држава која није држава чланица у смислу тачке 72) овог става;

74) матична држава чланица је:

(1) у случају инвестиционих друштава:

- ако је инвестиционо друштво физичко лице држава чланица у којој се налази његово седиште;

- уколико је инвестиционо друштво правно лице, држава чланица у којој се налази његово регистровано седиште;

- уколико инвестиционо друштво не мора према свом националном праву да има регистровано седиште, држава чланица у којој се налази место из кога се управља пословањем тог друштва и које је као такво одређено оснивачким актом, статутом или одлуком скупштине, односно одлуком ортака или комплементара;

(2) у случају регулисаног тржишта, држава чланица у којој је регистровано регулисано тржиште, или уколико према националном праву његове државе чланице не мора да има регистровано седиште, држава чланица у којој је стварно седиште регулисаног тржишта;

(3) за АПА, ЦТП или АРМ:

- ако је АПА, ЦТП или АРМ физичко лице, држава чланица у којој се налази његово седиште;

- ако је АПА, ЦТП или АРМ правно лице, држава чланица у којој се налази његово регистровано седиште;

- уколико АПА, ЦТП или АРМ не мора према свом националном праву да има регистровано седиште, држава чланица у којој се налази место из кога се управља пословањем тог друштва и које је као такво одређено оснивачким актом, статутом или одлуком скупштине, односно одлуком ортака или комплементара;

(4) за издаваоце:

- за све издаваоце хартија од вредности основаних у ЕУ, који нису наведени у другој алинеји ове подтачке, држава чланица у којој издавалац има регистровано седиште;

- за сва издавања дужничких, односно невласничких хартија од вредности чија је појединачна номинална вредност најмање 1.000 евра, и за сва издавања невласничких хартија од вредности која дају право стицања било које преносиве хартије од вредности или добијања готовог новца као резултат конверзије или остваривања права, уколико издавалац невласничких хартија од вредности није издавалац основних хартија или субјект који припада групи тог издаваоца, држава чланица у којој је седиште издаваоца или у којој су хартије од вредности укључене или ће бити укључене у регулисано тржиште или у којој се хартије од вредности јавно нуде, по избору издаваоца, понуђача или лица које тражи укључење у трговање на регулисано тржиште. Исто ће се примењивати и на невласничке хартије од вредности у валути која није евро, под условом да минимална номинална вредност буде приближно једнака износу од 1.000 евра;

- за све издаваоце хартија од вредности, који су основани у трећој држави, а који нису наведени у другој алинеји ове подтачке, држава чланица у којој ће хартије од вредности бити понуђене јавности први пут, или где је поднесен први захтев за укључење у трговање на регулисано тржиште, по избору издаваоца, понуђача или лица које захтева укључење, под условом накнадног избора издавалаца основаних у трећој држави, у следећим случајевима:

- а) уколико матична држава чланица није утврђена избором издавалаца;

- б) за издаваоца чије хартије од вредности нису више укључене у трговање на регулисаном тржишту у његовој матичној држави чланици као што је дефинисано у првој и другој алинеји ове подтачке, него су укључени у трговање у једној или више држава чланица, она нова матична држава чланица коју издавалац може изабрати међу државама чланицама у којима су његове хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту и, када је то примењиво, државе чланице у којој издавалац има седиште;

(5) за централне депозитаре хартија од вредности, држава чланица у којој је централни депозитар основан;

75) држава чланица домаћин је:

(1) за инвестициона друштва или регулисана тржишта: држава чланица која није матична држава чланица у којој инвестиционо друштво има зависно друштво или пружа инвестиционе услуге и/или обавља инвестиционе активности, или држава чланица у којој регулисано тржиште пружа одговарајуће системе, како би удаљеним члановима или учесницима основаним у тој држави чланици, омогућио приступ трговању у његовом систему;

(2) за јавне понуде хартија од вредности или укључења у трговање на регулисано тржиште: држава чланица у којој су хартије од вредности јавно понуђене или у којој је

затражено укључење у трговање на регулисано тржиште, када се разликује од матичне државе чланице;

(3) за централне депозитаре хартија од вредности, држава чланица која није матична држава чланица, у којој централни депозитар хартија од вредности има огранак или пружа услуге централног депозитара хартија од вредности;

(4) У СМИСЛУ ГЛАВЕ V. ОВОГ ЗАКОНА, ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ДОМАЋИН ЈЕ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ГДЕ СУ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ УКЉУЧЕНЕ У ТРГОВАЊЕ НА РЕГУЛИСАНОМ ТРЖИШТУ;

76) друштво из треће државе је друштво које би било кредитна институција која пружа инвестиционе услуге или обавља инвестиционе активности или инвестиционо друштво, да се место из кога се управља пословањем тог друштва и које је као такво одређено оснивачким актом, статутом или одлуком скупштине, односно одлуком ортака или комплементара или регистровано седиште налази у ЕУ;

77) енергетски производ на велико је veleпродајни енергетски производ у складу са законом којим се уређује продаја енергетских производа на велико;

78) пољопривредни робни деривати су изведени уговори који се односе на производе наведене у закону којим се уређују пољопривредни производи;

79) издавалац државне хартије од вредности је један од следећих субјеката који издају дужничке инструменте:

(1) Република и други субјекти који у складу са законом којим се уређује јавни дуг могу издавати државне хартије од вредности;

(2) ЕУ или држава чланица, укључујући владине институције, агенције или правна лица посебне намене државе чланице;

(3) у случају федералне државе чланице, члан федерације;

(4) правна лица посебне намене за неколико држава чланица или Републику;

(5) државе које нису чланице Европске уније, државни органи, централне банке;

(6) међународне и наднационалне институције, као што су Међународни монетарни фонд, Међународна банка за обнову и развој, Међународна финансијска корпорација, као и остале чланице Групације Светске банке, Европска централна банка, Европска инвестициона банка, Европска банка за обнову и развој и остале сличне међународне организације; или

(7) међународна финансијска институција коју су основале две или више држава чланица, а која има за циљ осигурање финансирања и пружање финансијске помоћи својим члановима којима прете озбиљне финансијске потешкоће или које кроз њих пролазе.

80) државне дужничке хартије од вредности су дужнички инструменти које издаје издавалац државних хартија од вредности;

81) трајни носач података је средство које:

(1) омогућава клијенту чување података који су њему лично упућени тако да му буду лако доступни за будућу употребу у периоду који одговара сврси чувања тих података; и

(2) омогућава неизмењену репродукцију тако сачуваних података;

82) централни депозитар хартија од вредности је правно лице које управља системом за салдирање хартија од вредности, а на који се примењују прописи ЕУ којима се уређују централни депозитари хартија од вредности;

83) понуда за закључење уговора је изјава воље једног члана или учесника упућена другом члану или учеснику у систему трговања о постојању интереса за трговање, која садржи све информације потребне за закључење уговора о трговању;

84) референтна вредност је свака стопа, индекс или бројка доступна јавности или објављена која се периодично или редовно утврђује применом формуле на следеће вредности или на основу њих: вредност једне или више врста основне имовине или цена,

укључујући и процењене цене, стварне или процењене каматне стопе или друге вредности или анкете, с обзиром на коју се утврђује износ који је потребно платити за неки финансијски инструмент или вредност финансијског инструмента;

85) уговор о интероперабилности је уговор између две или више ССР-а који укључује међусистемско извршење трансакција;

86) финансијска институција треће државе је субјект са седиштем у трећој држави који је овлашћен, односно има дозволу у складу са правом те треће државе да врши било коју од услуга или активности наведених у овом закону, законима којима се уређује пословање кредитних институција, друштава за осигурање и реосигурање, институција колективног инвестирања у преносиве хартије од вредности, друштава за управљање алтернативним инвестиционим фондовима и друштава за управљање добровољним пензијским фондовима (у смислу закона који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове);

87) финансијска институција, у смислу Главе XII овог закона, је финансијска институција дефинисана законом којим се уређује обављање делатности кредитних институција и пруденцијални надзор над кредитним институцијама, односно законом којим се уређују банке;

88) фрагментација ликвидности је ситуација у којој:

(1) учесници на месту трговања не могу закључити трансакцију са једним или више учесника на том месту трговања, због непостојања споразума о клирингу којима сви учесници имају приступ; или

(2) члан клиринга или његови клијенти би били приморани да држе своје позиције у финансијском инструменту у више од једног ССР-а, што ограничава могућност нетирања финансијских изложености;

89) компресија портфолија је услуга смањења ризика при којој две или више уговорних страна у потпуности или делимично ликвидирају неке или све изведене финансијске инструменте за које предлажу укључење у компресију портфолија и ликвидирани финансијске инструменте замењују другим изведеним финансијским инструментом, чија је укупна номинална вредност нижа од укупне номиналне вредности ликвидираних изведених финансијских инструмената;

90) замена за физичко средство је размена која укључује уговор о изведеном финансијском инструменту или другом финансијском инструменту, а која је условљена истовременим извршењем еквивалентне количине основног физичког средства;

91) пакетни налог је налог за који је цена формулисана као једна јединица:

(1) за намене извршавања замене за физичко средство; или

(2) за два или више финансијских инструмената ради извршавања пакетне трансакције;

92) пакетна трансакција је:

(1) замена за физичко средство; или

(2) трансакција која укључује извршење две или више сложених трансакција финансијским инструментима и испуњава све наведене критеријуме:

- трансакција се извршава између две или више уговорних страна;

- сваки елемент трансакције повлачи за собом значајан економски или финансијски ризик повезан са свим осталим елементима;

- спровођење сваког елемента је истовремено са имплементацијом свих осталих елемената и њима је такође условљена;

93) прихваћене тржишне праксе су одређене тржишне праксе које Комисије прихвата у складу са чланом 277. овог закона;

94) лице је физичко или правно лице;

95) роба је свака роба заменљиве природе која може да се испоручи, укључујући метале и њихове руде и легуре, пољопривредне производе и изворе енергије;

96) промтти уговор за робу је уговор о продаји робе којом се тргује на спот тржишту, а која се испоручује одмах након што је извршено салдирање трансакције, и уговор о продаји робе која није финансијски инструмент, укључујући термински уговор који се намирује физички;

97) спот тржиште је тржиште робе на коме се роба продаје за новац и одмах испоручује након што је трансакција салдирана, те друга тржишта на којима се не тргује финансијским инструментима, као што су терминска робно-берзанска тржишта;

98) програм откупа је трговање сопственим акцијама јавног акционарског друштва које испуњава услове за стицање сопствених акција прописане законом којим се уређује пословање привредних друштава, у случају када се стицање врши на регулисаном тржишту или МТП, а не путем понуде за откуп свим акционарима;

99) издавалац је домаће или страно правно лице приватног или јавног права, ~~које издаје или предлаже~~ КОЈЕ ЈЕ ИЗДАЛО ИЛИ ПРЕДЛАЖЕ издавање финансијских инструмената, а уколико се ради о депозитним потврдама, издаваоцем се сматра лице које издаје хартије од вредности које представљају те депозитне потврде.

100) издавалац је јавно друштво уколико испуњава бар један од следећих услова:

(1) успешно је извршио јавну понуду хартија од вредности у складу са проспектом чије је објављивање одобрила Комисија,

(2) чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту; ~~односно МТП и ОТП у Републици;~~

101) издавалац из треће државе је издавалац са седиштем у трећој држави;

102) национални регулаторни орган за емисионе јединице је национални регулатор у складу са законом којим се уређује продаја енергетских производа на велико;

103) евиденције о преносу података су евиденције дефинисане законом којим се уређује обрада података о личности и заштита приватности у сектору електронских комуникација;

104) лице које професионално договара или извршава трансакције је лице које се професионално бави примањем и преносом налога за финансијске инструменте или извршењем трансакција финансијским инструментима;

105) стицање власништва испод контролног прага значи стицање хартија од вредности друштва, које не резултира законском обавезом објављивања понуде за преузимање у односу на то друштво.

106) учесник на тржишту који објављује информације је лице обухваћено категоријама из члана 275. ст. 1. и 2. овог закона, и које обелодањује информације у оквиру истраживања тржишта;

107) информације којима се препоручује или предлаже стратегија улагања су информације које је припремио:

(1) независни аналитичар, инвестиционо друштво, кредитна институција, свако друго лице чија се пословна делатност састоји од припреме препорука или физичко лице које за њих ради на основу уговора о раду или на неки други начин, које директно или индиректно даје одређене препоруке за улагање у вези са финансијским инструментом, односно издаваоцем;

(2) лице које није лице из подтачке (1) ове тачке и које директно препоручује одређену инвестициону одлуку о улагању у вези са финансијским инструментом.

108) инвестициона препорука је истраживање или друга информација намењена јавности у смислу Главе XII овог закона којом се изричито или прећутно препоручује или предлаже стратегија улагања у вези са једним или више финансијских инструмената, односно издавалаца, укључујући свако мишљење о тренутној или будућој вредности и цени тих инструмената намењених за дистрибуирање или јавности.

109) значајна дистрибуција је иницијална или секундарна понуда хартија од вредности која се разликује од уобичајеног трговања како у погледу износа вредности понуђених хартија од вредности тако и у погледу примењене методе продаје;

110) стабилизација је куповина или понуда за куповину хартија од вредности или трансакција еквивалентним повезаним инструментима коју спроводи кредитна институција или инвестиционо друштво у контексту значајне дистрибуције тих хартија од вредности искључиво за потребе одржавања тржишне цене тих хартија од вредности током унапред одређеног периода због притиска на продају тих хартија од вредности;

111) јавна понуда хартија од вредности је свако обавештење дато у било ком облику и путем било ког средства, а које даје довољно података о условима понуде и о хартијама од вредности из понуде тако да се инвеститору омогући доношење одлуке о куповини или упису ових хартија од вредности, а јавном понудом се сматра и понуда и продаја хартија од вредности преко посредника на тржишту;

112) квалификовани инвеститори су, у смислу Главе IV овог закона, лица или субјекти наведени у члану 192. став 1. од тач 1) до 4) овог закона, и лица или субјекти који се на сопствени захтев, третирају као професионални инвеститори у складу са чланом 193. овог закона, или су признати као одређени професионални инвеститори у складу са чланом 194. овог закона, уколико нису закључили уговор о статусу малог инвеститора у складу са чланом 192. став 5. овог закона. Ради примене прве реченице ове тачке, инвестициона друштва и кредитне институције ће на захтев издаваоца саопштити категоризацију својих клијената издаваоцу, а у складу са законом који уређује заштиту података;

113) лице које упућује понуду или понуђач је правно или физичко лице које упућује јавну понуду хартија од вредности или других финансијских инструмената;

114) оглашавање је, у смислу Главе IV овог закона, објава која има следеће карактеристике:

(1) повезана је са одређеном јавном понудом хартија од вредности или укључењем хартија од вредности у трговање на регулисано тржиште, и

(2) циљ јој је изричито промовисање могућег уписа или стицања хартија од вредности;

115) прописани подаци, у смислу Главе IV овог закона, су сви подаци које издавалац или било које друго лице које подноси захтев за укључивање хартија од вредности на регулисано тржиште без сагласности издаваоца, мора да обелодани јавности у складу са овим законом и актима донетим на основу овог закона;

116) институција за колективно инвестирање која није затвореног типа у смислу главе III овог закона је инвестициони фонд који има следеће карактеристике:

(1) прикупља капитал од бројних инвеститора с намером да га улаже у складу с утврђеном политиком улагања у корист тих инвеститора, и

(2) његове се јединице, на захтев ималаца, откупљују или исплаћују, посредно или непосредно, из његове имовине;

117) јединице институција колективног инвестирања, у смислу Главе IV овог закона, су слободно преносиви дематеријализовани финансијски инструменти које издаје институција колективног инвестирања, а на основу којих имаоци јединица стичу право на сразмерни обрачунски удео у укупној нето имовини у тој институцији колективног инвестирања;

118) основни проспект је проспект који је у складу са чланом 42. овог закона и, по избору издаваоца, коначни услови понуде;

119) радни дани су радни дани Комисије, осим суботе, недеље и државних празника, у складу са законима којим се уређују радни односи, односно државни и други празници;

120) период понуде је период током кога потенцијални инвеститори могу купити или уписати предметне хартије од вредности;

121) продаја на кратко (енгл. *short selling*) у вези са акцијом или дужничким инструментом је свака продаја акције или дужничког инструмента коју продавац у тренутку закључивања купопродајног уговора не поседује, укључујући продају где продавац акције или инструменте дуга у тренутку закључења уговора о продаји позајмљује или договара позајмљивање акције или дужничког инструмента за испоруку по салдирању/поравнању, што не укључује:

(1) продају од стране једне или друге стране према уговору о откупу (у оквиру репо уговора), при чему се једна страна обавезала да ће продати хартије од вредности по одређеној цени, а друга страна се обавезала да ће јој назад продати хартије од вредности на будући датум, по другој одређеној цени;

(2) пренос хартија од вредности на основу споразума о позајмљивању хартија од вредности; или

(3) закључивање стандардизованог терминског или другог изведеног уговора којим се договара да ће се хартије од вредности продати по одређеној цени, на будући датум;

122) кредитни дериват на основу наступања статуса неиспуњавања обавеза (енгл. *credit default swap*, у даљем тексту: *CDS* дериват) је врста кредитног деривата којим се пружалац кредитне заштите обавезује да ће кориснику те заштите измирити губитак у случају неизмирења обавеза дужника или неког другог уговореног кредитног догађаја, за шта му корисник кредитне заштите плаћа одговарајућу накнаду;

123) субјект надзора је физичко или правно лице којем је Комисија дала дозволу за пружање услуге или обављање активности и свако друго лице које пружа услуге или обавља активности прописане овим законом и осталим законима за чију примену је надлежна Комисија;

124) посредник на тржишту је правно лице које у складу са Главом X врши пријем и пренос налога и обавља услуге инвестиционог саветовања у вези са преносивим хартијама од вредности и јединицама институција колективног инвестирања;

125) финансијски посредник је лице које у складу са овим законом дистрибуира хартије од вредности које само издаје или које издаје друго лице.

126) клиринг је поступак обраде налога за пренос у систему за салдирање, укључујући утврђивање међусобних обавеза купца и продавца финансијских инструмената, у складу са правилима тог система који може укључити нетирање по основу тих налога, у сврху размене финансијских инструмената и новца;

127) салдирање (поравнање) је реализација трансакције кроз завршни пренос финансијских инструмената и/или новчаних средстава између купца и продавца, односно измирење обавезе преноса финансијских инструмената/измирење новчане обавезе, односно намирење потраживања између учесника у систему за салдирање на основу налога за пренос;

128) рејтинг агенција је овлашћено правно лице које даје мишљење о будућој способности издаваоца, односно дужника да благовремено и у потпуности измири своје финансијске обавезе, а на основу унапред утврђеног и јасно одређеног система рангирања;

129) законити ималац финансијског инструмента је лице из члана 5. овог закона;

130) акционар је физичко или правно лице које посредно или непосредно поседује:

(1) акције издаваоца у своје име и за свој рачун;

(2) акције издаваоца у своје име, а за рачун другог физичког или правног лица;

(3) депозитне потврде, при чему се лице које поседује те потврде сматра акционарем у односу на акције представљене тим депозитним потврдама;

131) стварни, односно посредни власник је лице које и када није законити ималац финансијског инструмента, а ужива предности власништва над тим финансијским инструментом у целости или делимично, укључујући могућност утицања на гласање, располагање финансијским инструментом или уживање економских предности власништва над тим финансијским инструментом;

132) понављајуће издавање хартија од вредности је издавање хартија од вредности у траншама или у најмање два издавања хартија од вредности исте врсте, односно класе у периоду од 12 месеци;

133) програм понуде је план који допушта понављајуће издавање дужничких хартија од вредности, укључујући и варанте у било којем облику, сличне врсте, односно класе, кроз одређени временски период;

134) електронска средства су средства електронске опреме за обраду (укључујући дигиталну компресију), чување и пренос података, користећи жичне, радио и оптичке технологије или друга електромагнетна средства;

135) правне последице осуде су догађај или околност у вези са правним или физичким лицем које су у супротности са одредбама овог закона, другог закона и аката донетих на основу тих закона и које се односе на лице које подноси захтев за добијање дозволе или већ има дозволу, односно сагласност Комисије у складу са одредбама овог закона, а такво лице је или се на њега примењује:

(1) правноснажно осуђивано за кривична дела против радних односа, привреде, имовине, правосуђа, прања новца, финансирање тероризма, јавног реда, правног саобраћаја и службене дужности или за кривична дела утврђена овим законом;

(2) у последњих 10 година учинило тежу повреду, односно понављање повреде закона којим се уређују хартије од вредности, преузимање акционарских друштава, инвестициони фондови, добровољни пензијски фондови, закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма, закона којим се регулише пословање банака, односно депозитара, друштава за осигурање, аката Комисије, регулисаног тржишта, односно МТП или централног депозитара хартија од вредности, а које се односе на или су за последицу имале:

- неистинито објављивање информација, односно објављивање информација које доводе у заблуду,

- понашање супротно одредбама о злоупотребама на тржишту из Главе XII овог закона,

- повреду обавезе чувања поверљивих података,

- угрожавање интереса учесника на финансијском тржишту;

(3) у последњих 10 година починило тежу повреду, односно понављање повреде прописа из подтачке (2) ове тачке, а која се односи или је за последицу имала:

- престанак обављања дужности члана управе, директора, запосленог или лиценцираног лица у централном депозитару хартија од вредности, организатору тржишта, регулисаном тржишту или МТП, инвестиционом друштву, овлашћеној банци, кредитној институцији, друштву за осигурање, друштву за реосигурање, друштву за управљање инвестиционим фондом, друштву за управљање добровољним пензијским фондом, кастоди банци, односно депозитару,

- повлачење сагласности за стицање квалификованог учешћа у капиталу таквих лица;

(4) у последњих 10 година на лице је примењена санкција, односно мера према законима или подзаконским актима стране државе, а која представља сличну, односно упоредиву санкцију или меру из ове тачке;

136) заједнички инвестициони посао је инвестициона услуга или активност из тачке 2) подтач. (1), (2) и (4) овог члана, или додатне услуге из тачке 3) подтачка (1) овог

члана која се пружа или обавља за рачун два или више лица или на којем два или више лица имају права која се могу остваривати путем потписа једног или више тих лица.

137) систем за салдирање хартија од вредности (у даљем тексту: систем за салдирање) означава систем који има најмање три учесника, не рачунајући организатора тог система, посредника за салдирање, *ССР*, клириншку кућу и индиректног учесника, који има заједничка правила и стандардизоване процедуре за нетирање, са или без *ССР-а* или правила о извршавању налога за пренос између учесника; Закључењем споразума о повезивању система за салдирање не успоставља се нови систем за салдирање;

138) посредник за салдирање је правно лице које институцијама и/или *ССР-у*, који учествују у систему за салдирање, отвара, води и гаси рачуне за салдирање преко којих се салдирају налози за пренос у систему и, у зависности од случаја, може им, ако је за то законом овлашћен, одобрити кредит ради салдирања;

139) клириншка кућа је правно лице које је одговорно за обрачун нето позиција (једна нето обавеза или једно нето потраживање) институција, *ССР-а* и/или посредника за салдирање, које су резултат нетирања;

140) учесник, у смислу Главе XIII овог закона, је институција, *ССР*, посредник за салдирање, клириншка кућа, организатор система или клириншки члан *ССР-а* који има одобрење за рад;

141) институција, у смислу Главе XIII овог закона, је:

- Народна банка Србије,
- банка, односно кредитна институција,
- инвестиционо друштво,
- Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, орган јавне власти, као и привредно друштво и друго правно лице чији је оснивач и за чије обавезе јемчи Република Србија, држава чланица Европске уније, трећа држава, као и орган јавне власти у тим државама, укључујући јавноправно тело и друго правно лице чији је оснивач и за чије обавезе јемчи држава,

- кредитна институција и инвестиционо друштво у смислу прописа ЕУ над чијим пословањем врши надзор надлежни орган, као и институција са сличним положајем у трећој држави,

која учествује у систему за салдирање и која је одговорна за извршавање финансијских обавеза по основу налога за пренос у том систему у складу са правилима тог система;

142) индиректни учесник, у смислу Главе XIII овог закона, означава институцију, *ССР*, посредника за салдирање, клириншку кућу или организатора система за салдирање који је у уговорном односу са учесником који извршава налоге за пренос, што индиректном учеснику омогућава да прослеђује налоге за пренос кроз систем за салдирање, под условом да је познат организатору тог система;

143) налог за пренос је:

(1) сваки налог учесника да се примаоцу стави на располагање одређен износ новчаних средстава књижењем на обрачунским рачунима ЦРХОВ-а или сваки налог који доводи до преузимања или испуњавања обавезе плаћања према правилима система за салдирање,

(2) налог учесника за пренос финансијских инструмената или права на финансијским инструментима књижењем у одговарајућем регистру;

144) стечајни поступак у смислу овог закона је свака заједничка мера утврђена законом којим се уређује стечај, с циљем ликвидације учесника или колективног намирања поверилаца, акционара или других чланова друштва из имовине учесника, или његове реорганизације, при чему таква мера доводи до забране, обустављања или ограничења располагања финансијским инструментима и/или располагања средствима с рачуна (плаћања);

145) мере реорганизације, у смислу овог закона, означавају мере које судски или други надлежни орган примењује ради очувања или побољшања финансијског стања дужника, ако те мере утичу на стечена права трећих лица, посебно мере које се односе на забрану, обуставу или ограничење плаћања, извршење обавеза или смањење потраживања;

146) нетирање је поступак претварања потраживања и обавеза на основу налога за пренос које један или више учесника у систему за салдирање достављају или примају од једног или више учесника у том систему, што доводи до тога да се потражује једно нето потраживање или дугује једна нето обавеза појединачног учесника у систему за салдирање;

147) рачун за салдирање је рачун код централне банке, посредника за салдирање или ССР-а који се користи за држање новчаних средстава или хартија од вредности и за салдирање трансакција између учесника у систему за салдирање;

148) средства обезбеђења, у смислу Главе XIII овог закона, су новчана средства, финансијски инструменти и кредитна потраживања у смислу закона којим се уређује финансијско обезбеђење, установљена ради остваривања права и извршавања обавеза по основу налога за пренос у систему за салдирање;

149) пословни дан, у смислу Главе XIII овог закона, јесте дан који, у складу с правилима система за салдирање, покрива дневна и ноћна салдирања и обухвата све догађаје у току пословног циклуса тог система и не мора се нужно односити на календарски дан;

150) повезани системи, у смислу Главе XIII овог закона, означавају два или више система за салдирање чији су организатори међусобно закључили споразум који се односи на извршење налога за пренос између тих система за салдирање;

151) организатор система за салдирање, у смислу Главе XIII овог закона, је правно лице које управља радом система за салдирање, у складу с правилима рада тог система, и које је одговорно за рад тог система. Организатор система може да делује и као посредник за салдирање, ССР или клириншка кућа;

152) дематеријализовани облик је чињеница да финансијски инструменти постоје само као записи у електронском облику;

153) неспособност измиривања обавеза учесника, у смислу Главе XIII овог закона, је ситуација у којој је против учесника покренут/отворен стечајни поступак, односно, уколико је учесник кредитна институција, када је донето решење о одузимању дозволе, односно акт надлежног органа којим се покреће/отвара стечајни поступак или предузимају друге мере у складу са законом које су усмерене ка престанку или реорганизацији тог лица и доводе до забране располагања средствима с рачуна;

154) испорука са плаћањем (енг: *Delivery versus Payment*, у даљем тексту: *DVP*), је механизам салдирања хартија од вредности који повезује пренос хартија од вредности са преносом новчаних средстава, тако да се испорука хартија од вредности извршава истовремено са одговарајућим преносом новчаних средстава;

155) ЕСМА – Европски регулаторни орган за хартије од вредности и тржишта капитала;

156) независни члан одбора је члан одбора који није у пословном, породичном или другом односу који изазива сукоба интереса са конкретним ССР-ем или њеним контролним акционарима, њеном управом или члановима клиринга и који није био у таквом односу у периоду од пет година пре његовог чланства у одбору;

157) привредни субјект (енгл. *undertaking*) у смислу овог закона је субјект који се бави економском делатношћу, односно делатношћу која се састоји од нуђења робе или услуга на тржишту, без обзира на његов правни статус и начин на који се финансира;

158) узбуњивач у смислу овог закона је физичко лице које пријави стварне или потенцијалне повреде закона за чију примену је надлежна Комисија за које је сазнало у вези са својим радним ангажовањем;

159) РЕСТРУКТУРИРАЊЕ, У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА, СУ МЕРЕ УСМЕРЕНЕ НА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ ПОСЛОВАЊА ДУЖНИКА КОЈЕ УКЉУЧУЈУ ПРОМЕНУ САСТАВА, УСЛОВА ИЛИ СТРУКТУРЕ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА ДУЖНИКА ИЛИ БИЛО КОЈЕГ ДРУГОГ ДЕЛА СТРУКТУРЕ КАПИТАЛА ДУЖНИКА ПОПУТ ПРОДАЈЕ ИМОВИНЕ ИЛИ ДЕЛОВА ПОСЛОВАЊА И, АКО ЈЕ ТАКО ПРЕДВИЂЕНО НАЦИОНАЛНИМ ПРАВОМ, ПРОДАЈЕ ПОСЛОВАЊА КАО ДРУШТВА КОЈЕ ТРАЈНО ПОСЛУЈЕ, КАО И СВЕ ПОТРЕБНЕ ОПЕРАТИВНЕ ПРОМЕНЕ ИЛИ КОМБИНАЦИЈУ ТИХ ЕЛЕМЕНАТА;

160) ОДОБРЕЊЕ У СМИСЛУ ГЛАВЕ IV ЈЕ ПОЗИТИВНА ОДЛУКА НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА МАТИЧНЕ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ИЛИ КОМИСИЈЕ НАКОН ИЗВРШЕНЕ ПРОВЕРЕ ПОТПУНОСТИ, ДОСЛЕДНОСТИ И РАЗУМЉИВОСТИ ИНФОРМАЦИЈА НАВЕДЕНИХ У ПРОСПЕКТУ, БЕЗ РАЗМАТРАЊА ТАЧНОСТИ ТИХ ИНФОРМАЦИЈА;

161) ЕЛЕКТРОНСКИ ОБЛИК, ОДНОСНО ЕЛЕКТРОНСКИ ФОРМАТ ЈЕ СВАКИ ТРАЈНИ НОСАЧ ПОДАТАКА ОСИМ ПАПИРА;

162) СЕКУНДАРНО ИЗДАЊЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ, ПРЕДСТАВЉА НОВУ ЕМИСИЈУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 48. СТАВ 1. ТАЧ. 1) - 4) ЗАКОНА ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ЧЛАНОМ 48. ЗАКОНА.

Комисија може ближе уредити:

1) уговоре о изведеним финансијским инструментима из става 1. тачка 19) подтачка (7) овог члана, који имају особине других изведених финансијских инструмената;

2) уговоре о изведеним финансијским инструментима из става 1. тачка 19) подтачке (10) овог члана који имају особине других изведених финансијских инструмената, узимајући у обзир, између осталог да ли се њима тргује на регулисаном тржишту, МТП-у или ОТП-у.

Комисија може ближе уредити техничке елементе појмова из овог члана, како би се у обзир узеле нове праксе на тржишту, развој технологија и искуство са праксама које су недозвољене у складу са Главом XII овог закона.

Члан 4.

Одредбе овог закона не примењују се на Републику или Народну банку Србије, на трговање финансијским инструментима чији су издаваоци Република и Народна банка Србије, као ни на нестандардизоване изведене финансијске инструменте, осим уколико законом није друкчије одређено.

Одредбе Главе IV овог закона које регулишу јавну понуду не примењују се на акције које се издају, продају или деле у складу са законом којим се уређује приватизација и законом којим се уређују права грађана на бесплатне акције и новчане накнаде у поступку приватизације.

Акције из става 2. овог члана могу бити укључене на регулисано тржиште, односно МТП, без одобрења Комисије, уколико испуњавају друге услове из овог закона и услове за пријем на регулисано тржиште, односно МТП.

Издаваоци акција из става 2. овог члана сматрају се јавним друштвима уколико испуњавају услове за јавно друштво прописане одредбом члана 2. тачка 100) овог закона.

Издаваоци из члана 2. став 1. тачка ~~79)~~ подтач. (5), (6) и (7) овог закона ТАЧКА 79) ПОДТАЧ. 2), (5), (6) И (7) ОВОГ ЗАКОНА који издају дужничке хартије од вредности не сматрају се јавним друштвима у смислу овог закона.

Посебне уговорне одредбе о намирењу

Члан 25.

~~Уговором о залози може да се утврди да заложни поверилац има право да, ако његово потраживање не буде намирено о доспелости, финансијски инструмент који је средство обезбеђења присвоји, односно да стиче право својине на предметном финансијском инструменту.~~

~~Предмет уговора о залози из става 1. овог члана не могу бити сопствене акције дужника.~~

~~Уговором из става 1. овог члана мора се предвидети начин утврђивања вредности средстава обезбеђења приликом присвајања.~~

УГОВОР О ЗАЛОЗИ КОЈИ ПРЕДСТАВЉА ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ЗАСНИВАЊЕ ЗАЛОЖНОГ ПРАВА ПРВОГ РЕДА МОЖЕ ДА СЕ УСТАНОВИ ПРАВО ЗАЛОЖНОГ ПОВЕРИОЦА ДА, УКОЛИКО ЊЕГОВО ПОТРАЖИВАЊЕ НЕ БУДЕ НАМИРЕНО О ДОСПЕЛОСТИ, СТЕКНЕ ПРАВО СВОЈИНЕ НА ФИНАНСИЈСКОМ ИНСТРУМЕНТУ КОЈЕ ЈЕ СРЕДСТВО ОБЕЗБЕЂЕЊА.

ПРЕДМЕТ УГОВОРА О ЗАЛОЗИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ МОГУ БИТИ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ ДУЖНИКА.

УГОВОР О ЗАЛОЗИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОРА СЕ ПРЕДВИДЕТИ НАЧИН УТВРЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПРИЛИКОМ СТИЦАЊА ПРАВА СВОЈИНЕ НА ФИНАНСИЈСКОМ ИНСТРУМЕНТУ КОЈЕ ЈЕ СРЕДСТВО ОБЕЗБЕЂЕЊА.

УКОЛИКО, НА ДАН СТИЦАЊА ПРАВА СВОЈИНЕ, УТВРЂЕНА ВРЕДНОСТ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА, У СМISЛУ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ПРЕВАЗИЛАЗИ ВРЕДНОСТ ПОТРАЖИВАЊА ЗАЛОЖНОГ ПОВЕРИОЦА ПРВОГ РЕДА, ИСТИ ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА, НАРЕДНОГ РАДНОГ ДАНА, У НОВЦУ, РАЗЛИКУ ИСПЛАТИ:

- 1) ОСТАЛИМ ЗАЛОЖНИМ ПОВЕРИОЦИМА ЧИЈА ПОТРАЖИВАЊА СУ ДОСПЕЛА А НИСУ ИЗМИРЕНА, С ТИМ ШТО ЈЕ ДУЖАН ДА ВОДИ РАЧУНА О РЕДОСЛЕДУ СТИЦАЊА ЗАЛОЖНОГ ПРАВА У РЕГИСТРУ ЗАЛОЖНОГ ПРАВА;
- 2) ЗАЛОГОДАВЦУ - АКО НЕ ПОСТОЈЕ ЗАЛОЖНА ПРАВА ДРУГОГ И ДАЉИХ РЕДОВА ИЛИ ПОТРАЖИВАЊА ИЗ ЊИХ НИСУ ДОСПЕЛА.

ЗАЛОЖНИ ПОВЕРИЛАЦ ПРВОГ РЕДА КОЈИ ПОСТУПИ СУПРОТНО СТАВУ 4. ОВОГ ЧЛАНА ПЛАЋА ОСТАЛИМ ЗАЛОЖНИМ ПОВЕРИОЦИМА, ОДНОСНО ЗАЛОГОДАВЦУ ПРОПИСАНУ ЗАТЕЗНУ КАМАТУ ЗА ПЕРИОД ОД ДАНА СТИЦАЊА ПРАВА СВОЈИНЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ДО ДАНА ИСПЛАТЕ ВИШКА ВРЕДНОСТИ.

Стицање права својине на финансијским инструментима који су предмет уговорног заложног права

Члан 29.

~~Лице које купи финансијске инструменте који су предмет уговорног заложног права, стиче право својине на тим финансијским инструментима без терета.~~

ЛИЦЕ КОЈЕ КУПИ ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТРУМЕНТЕ ПРОДАТЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 28. ОВОГ ЗАКОНА, СТИЧЕ ПРАВО СВОЈИНЕ НА ТИМ ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА БЕЗ ТЕРЕТА.

Намирење после застарелости

Члан 30.

Заложни поверилац се може намирити из вредности заложеног финансијског инструмента и после застарелости његовог потраживања, СХОДНО ЗАКОНУ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ОБЛИГАЦИОНЕ ОДНОСЕ.

ЗАСТАРЕЛА ПОТРАЖИВАЊА КАМАТА И ДРУГИХ ПОВРЕМЕНИХ ДАВАЊА НЕ МОГУ СЕ НАМИРИТИ ИЗ ВРЕДНОСТИ ЗАЛОЖЕНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИНСТРУМЕНТА.

Регистар заложног права на финансијским инструментима

Члан 32.

Регистар заложног права на финансијским инструментима је регистар који води ЦРХОВ, у који се, у складу са овим законом, уписују заложна права на финансијским инструментима.

ЦРХОВ јавно објављује на својој интернет страници следеће податке из регистра заложног права:

- 1) име и презиме дужника, односно залогодавца;
- 2) врсту и број финансијских инструмената који су предмет заложног права;
- 3) висину обезбеђеног потраживања;
- 4) ЗАБЕЛЕЖБА ДА ЛИ ЗАЛОЖНИ ПОВЕРИЛАЦ ИМА ПРАВО ДА ПРИБИРА ПЛОДОВЕ КОЈЕ ДАЈЕ ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТ;

5) ЗАБЕЛЕЖБА ДА ЛИ ЈЕ УГОВОРОМ О ЗАЛОЗИ КОЈИ ЈЕ ПРЕДСТАВЉАО ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ЗАСНИВАЊЕ ЗАЛОЖНОГ ПРАВА ПРВОГ РЕДА УСТАНОВЉЕНО ПРАВО ЗАЛОЖНОГ ПОВЕРИОЦА ДА, УКОЛИКО ЊЕГОВО ПОТРАЖИВАЊЕ НЕ БУДЕ НАМИРЕНО О ДОСПЕЛОСТИ, СТЕКНЕ ПРАВО СВОЈИНЕ НА ФИНАНСИЈСКОМ ИНСТРУМЕНТУ КОЈИ ЈЕ СРЕДСТВО ОБЕЗБЕЂЕЊА;

- 46) забележбу спорова о заложном праву или у вези са предметом залоге.

Регистар заложног права се мора водити ажурно.

Укључивање хартија од вредности на регулисано тржиште

Члан 64.

Уколико је укључење хартија од вредности у трговање на регулисано тржиште ~~обавезно~~ **СЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ УКЉУЧУЈУ У ТРГОВАЊЕ НА РЕГУЛИСАНО ТРЖИШТЕ**, издавалац је дужан да, у року од три радна дана од дана пријема обавештења од ЦРХОВ-а о окончаним поступцима из члана 63. став 1. овог закона поднесе захтев организатору тржишта за укључење у трговање.

Одмах након укључења у трговање хартија од вредности или додатних хартија у оквиру исте класе хартија од вредности, организатор тржишта је дужан да о томе објави обавештење на својој интернет страници и да примерак тог обавештења пошаље електронским путем Комисији, ЦРХОВ-у и издаваоцу.

Јавна понуда хартија од вредности или укључење у трговање на регулисаном тржишту на основу проспекта састављеног у складу са овим законом КАДА СУ ИЗДАВАОЦИ ИЗ СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

Члан 66.

Ако издавалац из стране земље намерава јавно да нуди хартије од вредности у Републици или затражи укључење хартија од вредности у трговање на регулисаном тржишту у Републици, на основу проспекта састављеног у складу са овим законом, Комисија одобрава проспект у складу са чланом 54. овог закона.

Након што се проспект одобри у складу са ставом 1. овог члана, он садржи сва права и обавезе предвиђене проспектом у складу са овим законом, а на проспект и издаваоца из стране земље примењују се све одредбе овог закона, као и надзор који врши Комисија.

Надзорна овлашћења Комисије

Члан 69.

Комисија врши надзор над испуњавањем свих обавеза прописаних одредбама ове главе у вези са јавном понудом хартија од вредности и/или укључењем на регулисано тржиште.

У вршењу надзора Комисија има право да:

1) захтева од издавалаца, понуђача или лица која траже укључење на регулисано тржиште да у проспект укључе додатне информације, уколико је то неопходно ради заштите инвеститора;

2) захтева од издавалаца, понуђача или лица која траже укључење на регулисано тржиште, као и лица која их контролишу или су под њиховом контролом, да доставе податке и документа од значаја за спровођење надзора над применом одредаба ове главе;

3) захтева од ревизора, управе издаваоца, понуђача или подносиоца захтева за укључење на регулисано тржиште, као и посредника који ће спровести поступак јавне понуде или укључења у трговање на регулисано тржиште, да доставе информације и обавештења од значаја за надзор над применом одредаба ове главе;

4) прекине јавну понуду хартија од вредности или укључење у трговање на организовано тржиште, најдуже десет радних дана уколико постоји основана сумња да су прекршене одредбе ове главе;

5) забрани или прекине оглашавање, или од издаваоца, понуђача или лица које тражи укључење на организовано тржиште тражи да прекину или обуставе оглашавање највише десет радних дана, у случају када постоји основана сумња да је дошло до повреде одредаба ове главе;

6) забрани јавну понуду хартија од вредности и/или укључење у трговање на организовано тржиште уколико утврди да су прекршене одредбе ове главе или постоји основана сумња да ће бити прекршене;

7) привремено забрани трговање на регулисаном тржишту, МТП или Θ ЦОТП тржишту најдуже десет радних дана уколико постоји основана сумња да су прекршене одредбе ове главе;

8) забрани трговање на регулисаном тржишту, МТП или Θ ЦОТП тржишту уколико утврди да су прекршене одредбе ове главе;

9) објави да издавалац, понуђач или лице које тражи укључење на организованом тржишту не испуњава своје обавезе;

10) прекине поступак одобрења или прекине или ограничи јавну понуду и/или укључење у трговање на регулисано тржиште уколико је Комисија у складу са одредбама овог закона предузела мере забране или ограничења, док та забрана или ограничење траје;

11) одбије да одобри проспект који је сачинио одређени издавалац, понуђач или лице које тражи укључење у трговање на регулисаном тржишту на највише пет година уколико је тај издавалац, понуђач или лице које тражи укључење у трговање на регулисано тржиште поново и озбиљно прекршио одредбе ове главе;

12) објави или захтева од издаваоца да објави све битне информације које могу утицати на процену јавно понуђених хартија од вредности или хартија од вредности укључених у трговање на организованом тржишту како би се осигурала заштита инвеститора или несметано функционисање тржишта;

13) прекине или захтева да релевантно регулисано тржиште, МТП или ОТП обустави трговање хартијама од вредности ако сматра да је ситуација издаваоца таква да би трговање штетило интересима инвеститора;

14) спроведе непосредни надзор или истрагу на местима која нису приватни стамбени простори физичких лица, да улази у просторе и има приступ документима и другим подацима у било којем облику, уколико постоји оправдана сумња да документи и други подаци повезани са предметом инспекцијског прегледа или надзора могу бити релевантни за доказивање повреда одредби ове главе.

Надзор из става 1. овог члана Комисија врши:

1) непосредно;

2) у сарадњи са другим органима;

3) подношењем захтева надлежним судским органима.

Предмет регулисања

Члан 70.

Одредбама ове главе уређују се обавезе објављивања редовних и повремених информација у вези издавалаца чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту у Републици.

~~Одредбе ове главе не примењују се на уделе које издају институције колективног инвестирања које нису затвореног типа, као ни на уделе које су ти субјекти стекли или отуђили.~~ ОДРЕДБЕ ОВЕ ГЛАВЕ НЕ ПРИМЕЊУЈУ СЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ КОЈЕ ИЗДАЈУ ИНСТИТУЦИЈЕ КОЛЕКТИВНОГ ИНВЕСТИРАЊА КОЈЕ НИСУ ЗАТВОРЕНОГ ТИПА, КАО НИ НА СТИЦАЊЕ ИЛИ ОТУЂЕЊЕ ТИХ ЈЕДИНИЦА.

Свако упућивање на правна лица, у смислу одредаба ове главе, укључује регистрована пословна удружења која немају статус правног лица и фондове.

КОМИСИЈА ПРОПИСУЈЕ ПОТРЕБНЕ ПОДАТКЕ, НАЧИН ДОСТАВЉАЊА И ЊИХОВО ОБЈАВЉИВАЊЕ ЗА ИЗДАВАОЦЕ ЧИЈЕ СУ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ УКЉУЧЕНЕ НА МТП ИЛИ ОТП.

Обавезе издаваоца дужничких хартија од вредности које су укључене на регулисано тржиште

Члан 96.

Издавалац дужничких хартија од вредности које су укључене на регулисано тржиште дужан је да свим имаоцима дужничких хартија од вредности истог ранга обезбеди равноправан третман у вези са правима која произилазе из тих дужничких хартија од вредности.

Издавалац дужничких хартија од вредности је дужан да без одлагања обавести јавност о сваком новом издавању дужничких хартија од вредности, а нарочито о осигурању или гаранцији у вези са тим издавањем.

Издавалац дужничких хартија од вредности, дужан је да њиховим имаоцима обезбеди сва средства и информације потребне за остваривање њихових права, да исте објави и да обезбеди њихову неповредивост.

Имаоцима дужничких хартија од вредности мора бити омогућено остваривање њихових права путем пуномоћника.

Издавалац дужничких хартија од вредности, нарочито мора да:

1) објави или пошаље циркуларно обавештење: о месту, времену и дневном реду ~~екунштине~~ САСТАНКА ималаца дужничких хартија од вредности, исплати камате, остваривању права на конверзију, замену, упис или поништење, као и о праву да учествују у наведеним догађајима и пословима;

2) учини доступним образац изјаве о пуномоћнику у писменој форми, или, ако је могуће, у електронској форми, сваком лицу овлашћеном да гласа на ~~екунштину~~ САСТАНКУ ималаца дужничких хартија, заједно са обавештењем о њеном одржавању или, на захтев, након објављивања позива;

3) одреди кредитну институцију путем које имаоци дужничких хартија остварују своја финансијска права.

Када издавалац сазива ~~екунтиту~~САСТАНАК ималаца дужничких хартија чија појединачна номинална вредност износи најмање 100.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије, има право да изабере место ~~њеног~~ЊЕГОВОГ одржавања у било којој држави чланици ЕУ, ако је у њој обезбедио сва средства и информације које су имаоци тих хартија од вредности потребне ради остваривања њихових права.

Став 6. овог члана се примењује и на имаоце дужничких хартија чија је номинална вредност изражена у валути која није евро, уколико противвредност појединачне номиналне вредности на дан издања износи најмање 100.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије.

Став 6. овог члана се примењује и на дужничке хартије од вредности чија појединачна номинална вредност износи најмање 50.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије, или у случају дужничких хартија од вредности изражених у валути која није евро, чија противвредност појединачне номиналне вредности на дан издања износи најмање 50.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије, ако су укључене у трговање на регулисаном тржишту у некој држави чланици ЕУ пре 31. децембра 2010. године, све док су те хартије од вредности у оптицају/нису доспеле, под условом да су имаоци у држави чланици коју је изабрао издавалац, на располагању сва средства и информације потребне за остваривање његових права.

Издавалац дужничких хартија од вредности, може електронским путем да обавештава имаоце дужничких хартија од вредности под условом да је ~~екунтиту~~НА САСТАНКУ ималаца дужничких хартија од вредности ~~донела одлуку~~ДОНЕТА ОДЛУКА о таквом начину обавештавања, уколико су испуњени најмање следећи услови:

1) употреба електронских средстава не сме ни на који начин да зависи од седишта, односно пребивалишта имаоца хартија или његовог заступника;

2) поступци идентификације морају да се успоставе, како би имаоци хартија били стварно благовремено и ваљано обавештени;

3) издавалац мора да захтева у писаном облику сагласност за електронску доставу од сваког имаоца хартија, при чему се сматра да је пристанак дат ако се на захтев не одговори у разумном року, с тим што ималац хартија има право да накнадно у свако доба затражи да му се достави писано обавештење; и

4) трошак електронског обавештавања издавалац расподељује на имаоце хартија у складу са начелом равноправности.

Посебна овлашћења Комисије

Члан 104.

Комисија решењем може изрећи новчану казну правном лицу у износу до 10% прихода оствареног у претходној пословној години, када утврди да:

1) није објавило уопште или није објавило у прописаном року извештаје у складу са чл. 71-76. овог закона и чл. 93. и 94. овог закона;

2) је поступило противно обавези у вези са значајним учешћем из чл. 80-85. и члана 89. овог закона.

Ако повреду из става 1. овог члана учини матично или зависно друштво матичног друштва које је обавезно да састави консолидовани годишњи обрачун, новчана казна из става 1. овог члана се одређује према последњем усвојеном консолидованом годишњем извештају.

Комисија решењем може изрећи новчану казну физичком лицу до износа дванаестоструког просека зарада које је то лице остварило у последња три месеца која претходе месецу у којем се изриче казна, када утврди да:

1) је одговорно за необјављивање или неблаговремено објављивање извештаја ~~јавног друштва~~ИЗДАВАОЦА у складу са чл. 70-76. овог закона и чл. 93. и 94. овог закона;

2) је поступило противно обавези у вези са значајним учешћем из чл. 80-85. и члана 89. овог закона.

Уз новчану казну за повреде прописа из става 1. овог члана Комисија може учиниоцу да изрекне једну или више мера којим се ефикасно отклањају њене последице, а нарочито:

1) објављивање огласа о казни са идентификацијом учиниоца и описом повреде прописа који је учинио;

2) налог физичком или правном лицу одговорном за повреду да престане да је врши и да се уздржи од његовог вршења убудуће;

3) обустављање права гласа у ~~јавном друштву~~КОД ИЗДАВАОЦА лицу које повреди обавезу извештавања о значајном учешћу из чл. 80-85. овог закона и члана 89. овог закона.

У одлучивању о врсти и висини казне и мере за повреде из ст. 1. и 3. овог члана Комисија нарочито води рачуна о свим значајним околностима, а нарочито о:

1) тежини и трајању повреде прописа;

2) степену одговорности учиниоца;

3) имовинској снази учиниоца која се, на пример, исказује и путем годишњег прихода правног лица или примања физичког лица;

4) висини оствареног добитка или избегнутог губитка учиниоца ако може да се утврди;

5) губицима које је имало треће лице услед повреде прописа ако може да се утврди;

6) спремности учиниоца да сарађује се надлежним органима;

7) ранијој повреди прописа од стране учиниоца.

Структура управљања организатора тржишта

Члан 114.

Организатор тржишта има скупштину акционара, једног или више извршних директора и надзорни одбор.

Мандат извршног директора траје четири године и исто лице може бити поново бирано.

Надзорни одбор има председника и најмање четири члана.

Извршни директор не може бити члан надзорног одбора.

Комисија прописује садржај захтева за давање претходне сагласности на избор, односно именовање директора и чланова надзорног одбора организатора тржишта.

Директор и члан надзорног одбора организатора тржишта, не може бити:

1) лице које подлеже примени правних последица осуде;
2) лице које је на руководећој позицији или запослено у државним органима, осим у случају када Република има власничко учешће у организатору тржишта;

3) лице које је директор, члан надзорног одбора, запослени, или лице са квалификованим учешћем у другом организатору тржишта који има дозволу за рад према овом закону;

4) лице које је директор, члан надзорног одбора или запослен у ЦРХОВ-у;

5) ~~лице које је директор, члан надзорног одбора или запослен у инвестиционом друштву или овлашћеној банци, односно кредитној институцији, јавном друштву или инвестиционом фонду чије су хартије од вредности укључене у трговање на тржиште хартија од вредности, осим у случају када има власничко учешће у организатору тржишта~~

ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ДИРЕКТОР, ЧЛАН НАДЗОРНОГ ОДБОРА ИЛИ ЗАПОСЛЕН У ИНВЕСТИЦИОНОМ ДРУШТВУ ИЛИ ОВЛАШЋЕНОЈ БАНЦИ, ОДНОСНО КРЕДИТНОЈ ИНСТИТУЦИЈИ, КОД ИЗДАВАОЦА ЧИЈЕ СУ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ УКЉУЧЕНЕ У ТРГОВАЊЕ НА РЕГУЛИСАНОМ ТРЖИШТУ, ОДНОСНО МТП И ОТП У РЕПУБЛИЦИ ИЛИ У ИНВЕСТИЦИОНОМ ФОНДУ ЧИЈЕ СУ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ УКЉУЧЕНЕ У ТРГОВАЊЕ НА ТРЖИШТЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ КАДА ИМА ВЛАСНИЧКО УЧЕШЋЕ У ОРГАНИЗАТОРУ ТРЖИШТА;

6) лице које је блиско повезано са лицима из тач. 1)–5) овог става.

Пословна репутација и искуство директора и члана надзорног одбора организатора тржишта треба да обезбеде добро и поуздано управљање организатором тржишта, односно регулисаним тржиштем ~~и МТН, МТП-ОМ И ОТП-ОМ~~ и ова лица морају да имају одговарајућу пословну репутацију и најмање три године радног искуства у вези са хартијама од вредности.

Директор организатора тржишта мора бити запослен са пуним радним временом у организатору тржишта, а то лице и најмање један члан надзорног одбора мора знати српски језик.

Одбор за именовања

Члан 116.

Организатори тржишта за које се сматра да су велики у смислу њихове ~~величине~~, унутрашње организације и природе, обима и сложености њихових пословања, оснивају одбор за именовања састављен од чланова органа управе који не обављају ниједну извршну функцију у том организатору тржишта.

Организатори тржишта и њихови одбори за именовања узимају у обзир широк спектар особина и способности приликом именовања чланова органа управе и успостављају политику подстицања разноликости у органу управе.

Одбор за именовања извршава следеће задатке:

1) утврђивање и препоручивање кандидата за упражњена радна места у органу управе, које потом усваја орган управе или се одобрава на скупштини акционара. При томе Одбор за именовања:

(1) у обзир узима равнотежу између знања, вештина, разноликости и искуства органа управе;

(2) припрема опис дужности и потребних способности за одређено место и процењује очекивано време потребно за избор;

(3) утврђује потребну заступљеност полова у органу управе и развија мере за повећање броја представника премало заступљеног пола у органу управе како би се постигао овај циљ;

2) редовно и најмање једном годишње оцењује структуру, величину, састав и успешност органа управе и за орган управе припрема препоруке у вези са могућим изменама;

3) редовно и најмање једном годишње процењује знање, вештине и искуство појединачних чланова органа управе, као и органа управе као целине и о томе обавештава орган управе;

4) редовно преиспитује политику органа управе у погледу избора и именовања вишег руководства и за орган управе припрема препоруке.

Одбор за именовања, при вршењу својих дужности, редовно и у мери колико је то могуће, узима у обзир потребу да се обезбеди да приликом доношења одлука унутар органа управе не преовладава ниједан појединац или мања група људи, на начин који би био штетан за интересе организатора тржишта као целине.

У обављању својих дужности, одбор за именовања може користити све потребне изворе информација, укључујући спољно саветовање.

Одлука о повлачењу акција са регулисаног тржишта

Члан 133.

Скупштина издаваоца, односно јавног друштва може донети одлуку о повлачењу акција са регулисаног тржишта гласовима који представљају најмање три четвртине од укупног броја издатих акција са правом гласа, с тим што се статутом друштва може одредити и већа већина за доношење овакве одлуке.

Одлуку из става 1. овог члана јавно друштво може да донесе ако су кумулативно испуњени следећи услови:

1) јавно друштво има мање од 10.000 акционара;

2) да је у периоду од три месеца који претходи дану доношења одлуке о сазивању седнице скупштине акционара на којој се одлучује о повлачењу акција са регулисаног тржишта, ~~односно МТН~~ укупно остварени обим промета акција које су предмет наведеног повлачења износио мање од 0,5% од њиховог укупног издатог броја;

3) у најмање у једном месецу периода из тачке 2) овог става остварени месечни обим промета таквим акцијама на регулисаном тржишту износио је мање од 0,05% од њиховог укупног издатог броја.

Одлука из става 1. овог члана је валидна само кад укључује и неопозиву изјаву друштва којом се друштво обавезује да од несагласних акционара, а на њихов захтев, откупи акције уз одговарајућу накнаду, с тим што ово право има и акционар који није учествовао у раду скупштине.

По упису одлуке из става 1. овог члана у Регистар привредних субјеката, друштво је ~~дужно~~ ПРЕСТАЈЕ ДА БУДЕ ЈАВНО ДРУШТВО И ДУЖНО ЈЕ да обавести организатора регулисаног тржишта на којем су његове акције укључене у трговање.

Одговарајућа накнада из става 3. овог члана је највећа вредност акције обрачунате у складу са законом којим се уређују привредна друштва.

Општи акти организатора тржишта

Члан 136.

Општи акти организатора тржишта су оснивачки акт, статут, правила и процедуре пословања, као и правилник о тарифи.

~~Комисија даје претходну сагласност на правила и процедуре пословања и правилник о тарифи, као и на њихове измене и прописује њихову ближу садржину. Организатор тржишта без одлагања обавештава Комисију о свим изменама статута.~~ КОМИСИЈА ДАЈЕ ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ НА СТАТУТ, ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРЕ ПОСЛОВАЊА И ПРАВИЛНИК О ТАРИФИ, КАО И НА ЊИХОВЕ ИЗМЕНЕ И ПРОПИСУЈЕ ЊИХОВУ БЛИЖУ САДРЖИНУ.

Правила и процедуре пословања ближе уређују послове организатора тржишта прописане одредбама овог закона, а нарочито се њима уређују:

- 1) услови чланства за инвестиционо друштво на регулисаном тржишту;
- 2) услови за укључење финансијских инструмената у трговање на регулисано тржиште, искључење из трговања и привремену обуставу трговања таквим финансијским инструментима;
- 3) услови за трговање финансијским инструментима који су укључени у трговање на регулисано тржиште;
- 4) тржишни надзор над трговањем финансијским инструментима који су укључени на регулисано тржиште у циљу спречавања и откривања непоступања по правилима регулисаног тржишта, одредбама овог закона и актима Комисије, а нарочито непоступања по одредбама Главе XII овог закона које регулишу злоупотребе на тржишту;
- 5) процедуре за покретање дисциплинских поступака против инвестиционих друштава и овлашћених физичких лица у инвестиционом друштву који поступају супротно одредбама општих аката, одредбама овог закона и аката Комисије;
- 6) процедуре за решавање спорова између инвестиционих друштава која су чланови на регулисаном тржишту, а у вези са трансакцијама финансијским инструментима који су укључени у трговање на регулисано тржиште;
- 7) УСЛОВИ ЗА УКЉУЧЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА У ТРГОВАЊЕ НА МТП И ОТП, ИСКЉУЧЕЊЕ ИЗ ТРГОВАЊА И ПРИВРЕМЕНУ ОБУСТАВУ ТРГОВАЊА ТАКВИМ ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА.

Организатор тржишта наплаћује накнаде за услуге и послове које обавља до максималних износа прописаних правилником о тарифи организатора тржишта који је достављен Комисији.

Општим актима организатора тржишта могу се прописати и правила о арбитражи.

Обавеза прибављања претходног одобрења

Члан 140.

За обављање услуга доставе података као редовне делатности или посла претходно је потребна дозвола ~~Комисије~~ КОЈУ ИЗДАЈЕ КОМИСИЈА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ПРУЖАЛАЦ УСЛУГЕ ДОСТАВЕ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ ПРАВНО ЛИЦЕ НА КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНА ДРУШТВА, АКО ОВИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГЧИЈЕ ОДРЕЂЕНО.

Пружање услуга доставе података из става 1. овог члана је:

- 1) управљање системом АПА;
- 2) управљање ЦТП-ом;
- 3) управљање АРМ-ом.

Изузетно од става 1. овог члана, инвестиционом друштву или организатору тржишта који управља местом трговања дозвољено је да пружају услуге доставе података као АПА, при чему је неопходна претходна провера њихове усклађености са овом главом. Те услуге се наводе у њиховој дозволи за рад.

Изузетно од става 1. овог члана, инвестиционом друштву или организатору тржишта који управља местом трговања дозвољено је да пружају услуге доставе података као ЦТП и АРМ, при чему је неопходна претходна провера њихове усклађености са овом главом. Те услуге се наводе у њиховој дозволи за рад.

Комисија води и редовно ажурира регистар свих пружалаца услуга доставе података (у даљем тексту: Регистар). Регистар је јавно доступан на интернет страници Комисије и садржи информације о услугама за које је пружалац услуга доставе података добио дозволу.

О издавању сваке дозволе обавештава се ЕСМА.

Када Комисија одузме дозволу у складу са чланом 143. овог закона тај податак се објављује у Регистру наредних пет година.

Комисија врши надзор над пружаоцима услуга доставе података, редовно проверава њихову усклађеност са овом главом и да ли испуњавају услове наведене у дозволи.

Услови за добијање дозволе, оснивање

Члан 148.

Пружање инвестиционих услуга и/или професионално обављање инвестиционих активности као редовне делатности или пословања може обављати само инвестиционо друштво које је добило дозволу од Комисије за обављање делатности инвестиционог друштва.

~~Изузетно од става 1. овог члана, Комисија издаје дозволу сваком организатору тржишта да управља МТП-ом или ОТП-ом, при чему је потребно претходно проверити његову усклађеност са овом главом.~~ ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КОМИСИЈА ИЗДАЈЕ ДОЗВОЛУ ОРГАНИЗАТОРУ ТРЖИШТА ДА УПРАВЉА МТП-ОМ ИЛИ ОТП-ОМ, КАДА ПРЕТХОДНО УТВРДИ ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ У ОВОЈ ГЛАВИ.

Свако инвестиционо друштво мора бити организовано као акционарско друштво и на њега се примењују одредбе закона којим се уређују привредна друштва, ако овим законом није другачије одређено.

Свако инвестиционо друштво са регистрованим седиштем у Републици дужно је да има стварно седиште у Републици.

Општа акта инвестиционог друштва

Члан 155.

Општа акта инвестиционог друштва су оснивачки акт, статут, правила и процедуре пословања, као и правилник о тарифи.

Комисија даје сагласност на општа акта из става 1. овог члана, осим на правилник о тарифи, као и на сваку њихову измену или допуну.

Инвестиционо друштво наплаћује накнаде за услуге и активности које обавља максимално до износа прописаних тарифним — који је — одобрила Комисија ПРАВИЛНИКОМ О ТАРИФИ.

Комисија подзаконским актом уређује садржину општих аката из става 1. овог члана.

Процена

Члан 163.

Приликом поступања по захтеву из члана 161. став 1. овог закона и података из члана 162. став 4. овог закона, узимајући у обзир вероватни утицај предложеног стицаоца на инвестиционо друштво, а ради обезбеђења доброг и одговорног управљања у инвестиционом друштву у коме се стиче квалификовано учешће, Комисија оцењује подобност предложеног стицаоца и финансијску оправданост предложеног стицања користећи следеће критеријуме:

- 1) репутацију предложеног стицаоца;
- 2) репутацију и искуство лица које ће управљати пословањем инвестиционог друштва услед предложеног стицања;
- 3) финансијску стабилност предложеног стицаоца, посебно у погледу врсте активности која се обавља и која се планира у инвестиционом друштву у коме се стицање предлаже;
- 4) да ли ће инвестиционо друштво моћи да испуњава и наставити да испуњава пруденцијалне захтеве из овог и других релевантних прописа;
- 5) да ли постоје оправдани разлози за сумњу, да се у вези са предложеним стицањем врши или покушава вршити прање новца или финансирање тероризма, или да ли предложено стицање може увећати тај ризик.

Комисија неће дати сагласност на предложено стицање, само ако постоје основани разлози за такво поступање на основу критеријума из става 1. овог члана или ако су подаци које предложени стицалац поднесе непотпуни.

Комисија не може да условљава износ и проценат у вези са учешћем које се стиче, нити да испитује предложено стицање у смислу економских потреба тржишта. Комисија ставља на располагање јавности списак информација потребних за обављање процене, које се морају доставити Комисији истовремено са захтевом из члана 161. став 1. овог закона. Количина потребних информација пропорционална је и прилагођава се врсти предложеног стицаоца и предложеном стицању. Комисија не захтева информације које нису релевантне за пруденцијалну оцену.

Када Комисија разматра два или више захтева за стицање или увећање квалификованог учешћа у истом инвестиционом друштву, Комисија је дужна да према предложеним стицаоцима равноправно поступа.

Комисија сарађује са другим надлежним органима приликом вршења процене из овог члана, уколико је предложени стицалац:

1) кредитна институција, друштво за осигурање, друштво за реосигурање, инвестиционо друштво или друштво за управљање УЦИТС фондом којима је дозвола за рад издата у ~~другој~~ држави чланици или у сектору различитом од онога у којем се предлаже стицање;

2) матично друштво кредитне институције, друштво за осигурање, друштво за реосигурање, инвестиционо друштво или друштво за управљање УЦИТС фондом којима је дозвола за рад издата у ~~другој~~ држави чланици или у сектору различитом од онога у којем се предлаже стицање; или

3) физичко или правно лице које контролише кредитну институцију, друштво за осигурање, друштво за реосигурање, инвестиционо друштво или друштво за управљање УЦИТС фондом којима је дозвола за рад издата у ~~другој~~ држави чланици или у сектору различитом од онога у којем се предлаже стицање.

Комисија без непотребног одлагања пружа другим надлежним органима све информације које су неопходне или релевантне за процену члана 163. овог закона. С тим у вези, надлежни органи међусобно размењују све релевантне информације на захтев, али и достављају све релевантне информације на сопствену иницијативу. Одлука Комисије узима у обзир све ставове или резерве које је изнео орган надлежан за предложеног стицаоца.

Ако инвестиционо друштво стекне сазнања о стицању или отуђивању учешћа у свом капиталу, што доводи до тога да проценти пређу или падну испод прагова прописаних ставом 1. овог члана, инвестиционо друштво о томе без одлагања обавештава Комисију.

Комисија подзаконским актом ближе прописује критеријуме из става 1. овог члана, као и списак података из става 4. овог члана, који ће предложени стицаоци укључити у своје обавештење.

Минимални капитал

Члан 165.

Минимални капитал инвестиционог друштва се одређује и израчунава у складу са актом Комисије и не може бити мањи од:

1) 125.000 евра у динарској противвредности на дан уплате по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије за пружање услуга из одредаба члана 2. став 1. тачка 2) подтач. (1), (2), (4), (5) и (7) овог закона;

2) 200.000 евра у динарској противвредности на дан уплате по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије за пружање услуга и обављање активности из одредаба члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (3) овог закона;

3) 730.000 евра у динарској противвредности на дан уплате по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије за пружање услуга и обављање активности из одредаба члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (6) овог закона;

4) 730.000 евра у динарској противвредности на дан уплате по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије за пружање услуга и обављање активности из одредаба члана 2. став 1. тачка 2) ~~подтачка (8)~~ ПОДТАЧ. (8) И (9) овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, Комисија може актом снизити износ из става 1. тачка 1) овог члана на 50.000 евра у динарској противвредности на дан уплате по званичном средњем курсу динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије у случајевима када инвестиционо друштво није овлашћено да управља новцем или

финансијским инструментима клијената, односно када обавља само активности или пружа услуге из одредаба члана 2. став 1. тачка 2) подтач. (1) и (2) овог закона.

Сматра се да инвестиционо друштво са највећим износом капитала из става 1. овог члана испуњава услов у погледу капитала за обављање делатности или пружање услуга за које је прописан нижи износ.

Капитал из ст. 1. и 2. овог члана уплаћује се у целости у новцу.

Држање финансијских инструмената и новчаних средстава клијената

Члан 170.

Инвестиционо друштво, када држи финансијске инструменте клијената, предузима одговарајуће мере како би:

1) заштитило власничка права клијената, нарочито у случају несолвентности инвестиционог друштва, и

2) спречило употребу финансијских инструмената клијената за сопствени рачун, осим уз изричиту сагласност клијента.

Када су у питању новчана средства клијената, инвестиционо друштво треба да предузме одговарајуће мере како би заштитило права клијената и, осим у случајевима кредитних институција, спречило коришћење средстава клијената за сопствени рачун.

ИНВЕСТИЦИОНО ДРУШТВО КОЈЕ ИМА ДОЗВОЛУ КОМИСИЈЕ ДА ВОДИ НОВАЦ КЛИЈЕНАТА НА СВОМ НОВЧАНОМ РАЧУНУ ЗА КЛИЈЕНТЕ КОД КРЕДИТНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ – ЧЛАНА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДУЖНО ЈЕ ДА КОД КРЕДИТНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ОТВОРИ НОВЧАНИ РАЧУН КЛИЈЕНАТА КОЈИ ЈЕ ОДВОЈЕН ОД НОВЧАНОГ РАЧУНА ДРУШТВА, ЗА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБНА ПОСЕБНА САГЛАСНОСТ КЛИЈЕНТА ИЛИ ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ОТВАРАЊЕ РАЧУНА СА НОВЧАНИМ СРЕДСТВИМА.

ИНВЕСТИЦИОНО ДРУШТВО МОЖЕ КОРИСТИТИ ЈЕДАН ИЛИ ВИШЕ РАЧУНА ЗА НОВЧАНА СРЕДСТВА КЛИЈЕНАТА И ДУЖНО ЈЕ ДА У КОНТИНУИТЕТУ ВОДИ ТАЧНУ ЕВИДЕНЦИЈУ О СРЕДСТВИМА СВАКОГ ОД КЛИЈЕНАТА КОЈА СЕ ДРЖЕ НА ЗБИРНОМ РАЧУНУ.

СРЕДСТВА СА НОВЧАНОГ РАЧУНА КЛИЈЕНАТА ИНВЕСТИЦИОНО ДРУШТВО МОЖЕ ДА КОРИСТИ САМО ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У ВЕЗИ СА ИНВЕСТИЦИОНИМ УСЛУГАМА И АКТИВНОСТИМА, КАО И ДОДАТНИМ УСЛУГАМА КОЈЕ ОБАВЉА ЗА КЛИЈЕНТЕ И НЕ МОГУ СЕ КОРИСТИТИ ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА ДРУГОГ КЛИЈЕНТА.

Инвестиционо друштво не може да закључи уговоре са малим инвеститорима о преносу власништва над финансијским обезбеђењем у циљу осигурања или покривања постојећих или будућих, стварних, потенцијалних или очекиваних обавеза клијената.

У изузетним околностима, Комисија може за инвестициона друштва увести додатне обавезе у погледу заштите средстава клијената, поред оних предвиђених у СТ. 1–6. овог члана. Такви захтеви морају бити објективно утемељени и сразмерни и намењени, спречавању специфичних ризика у вези са заштитом инвеститора или интегритетом тржишта, који су посебно важни у контексту структуре тржишта.

Финансијски инструменти и новчана средства клијената не улазе у имовину, стечајну или ликвидациону масу инвестиционог друштва, нити могу бити предмет извршења или принудне наплате који се спроводе над инвестиционом друштом.

Комисија без непотребног одлагања обавештава Европску комисију о свим захтевима које намерава да уведе у складу са СТАВОМ 7. овог члана, најмање два месеца пре датума њиховог планираног ступања на снагу. У обавештењу наводи и

образложење/разлоге за увођење захтева. Сви такви додатни захтеvi не ограничавају, нити на други начин утичу на права инвестиционих друштава у складу са чл. 198. и 199. овог закона.

Информације, оглашавање и подстицаји у вези са пружањем инвестиционих или додатних услуга

Члан 179.

Све информације, укључујући и маркетиншке, које инвестиционо друштво упућује својим клијентима или потенцијалним клијентима, морају бити истините, јасне и да не доводе у заблуду, а маркетиншки материјал мора бити јасно означен као такав.

Клијентима или потенцијалним клијентима се правовремено пружају релевантне информације о инвестиционом друштву и његовим услугама, финансијским инструментима и предлаганим инвестиционим стратегијама, местима извршења и свим трошковима и повезаним накнадама. Релевантне информације укључују да:

1) приликом пружања услуге инвестиционог саветовања, инвестиционо друштво мора правовремено и пре инвестиционог саветовања обавестити клијента:

(1) да ли савет пружа независно;

(2) да ли се савет заснива на широкој или уској анализи различитих врста финансијских инструмената, а посебно да ли је ограничен на финансијске инструменте које издају или предлажу блиско повезана лица, или који су у правном или економском односу са инвестиционим друштвом, као што је уговорни однос, који би могао угрозити независност савета;

(3) да ли ће инвестиционо друштво клијенту пружати редовну процену адекватности финансијских инструмената које препоручује том клијенту;

2) информације о финансијским инструментима и предложеним инвестиционим стратегијама треба да садрже одговарајуће смернице и упозорења о ризицима који су повезани са таквим улагањем, као и да ли је финансијски инструмент намењен малим или професионалним инвеститорима, узимајући у обзир одређено циљно тржиште у складу са чланом 177. ст. 2. овог закона;

3) информације о свим трошковима и повезаним накнадама треба да садрже информације које се односе на инвестиционе и додатне услуге, укључујући трошкове саветовања, ако је потребно, трошкове финансијског инструмента који се препоручује или продаје клијенту, и информације о могућим начинима плаћања од стране клијента, укључујући плаћања трећем лицу.

Информације о свим трошковима и накнадама, укључујући оне који се односе на инвестициону услугу и финансијски инструмент који нису последица појаве повезаних тржишних ризика, представљају се збирно тако да клијент може да разуме пуни трошак, као и кумулативни ефекат на принос од улагања, а на захтев клијента пружа се преглед рашчлањен по ставкама. По потреби, такве информације се пружају клијенту редовно, најмање једном годишње, током трајања улагања.

Информације из ст. 2. и 3. и ст. 8–10. овог члана морају бити лако разумљиве како би клијенти или потенцијални клијенти у разумној мери могли да схвате природу и ризике инвестиционих услуга и одређену врсту финансијског инструмента који се нуди, и сходно томе, да донесу утемељену одлуку о улагању. Ове информације се могу давати у стандардизованом облику.

Ако се инвестициона услуга нуди као део финансијског производа који је већ уређен одредбама ~~Закона о банкама~~ ЗАКОНА КОЈИ УРЕЂУЈЕ БАНКЕ, на ту услугу се не примењују додатне обавезе из ст. 1–4. овог члана.

Када инвестиционо друштво обавести клијента да је инвестициони савет пружен независно, то инвестиционо друштво:

1) процењује довољно велики скуп финансијских инструмената доступних на тржишту који морају бити довољно диверсификовани у погледу врсте и издаваоца или понуђача производа тако да се клијентов инвестициони циљ може постићи на одговарајући начин и не сме се ограничити на финансијске инструменте које издају или нуде:

(1) само инвестиционо друштво или лица која имају блиске везе са инвестиционим друштвом; или

(2) друга лица са којима је инвестиционо друштво у правном или економском односу, попут уговорног односа који је толико близак да може угрозити независност датог савета;

2) не прихвата и не задржава накнаде, провизије нити друге новчане или неновчане користи које плаћа или пружа треће лице или лице које у вези са пружањем услуге клијентима делује за рачун трећег лица. Изузетак су мање неновчане користи које могу побољшати квалитет услуге пружене клијенту, које својом величином и природом не би угрозиле обавезу инвестиционог друштва да делује у најбољем интересу клијента и које морају бити јасно обелодањене.

Приликом пружања услуге управљања портфолиом, инвестиционо друштво је дужно да поступа у складу ставом 6. тачка 2) овог члана.

Сматра се да инвестиционо друштво не испуњава своје обавезе из члана 176. овог закона или става 1. овог члана када плаћа или прима накнаде, провизије, односно пружа или добија новчане или неновчане користи у вези са пружањем инвестиционе услуге или додатне услуге, лицу или од стране лица које није клијент или лице које делује за рачун клијента, изузев када је плаћање или корист:

1) намењено побољшању квалитета релевантне услуге која се пружа клијенту; и

2) не утиче на обавезу инвестиционог друштва да делује правично, поштено, у складу с правилима струке и у најбољем интересу клијената.

Клијенту мора бити јасно обелодањено на исцрпан, тачан и разумљив начин, а пре почетка пружања инвестиционе односно додатне услуге, постојање, природа и износ плаћања или користи из става 8. овог члана, или ако се износ не може одредити, начин израчунавања тог износа. Инвестиционо друштво, где је то потребно, обавештава клијента о механизмима за пренос на клијента накнаде или провизије, новчане или неновчане користи примљене у вези са пружањем инвестиционе или додатне услуге.

Став 8. овог члана не примењује се на трошкове који су везани за пружање инвестиционих услуга, попут трошкова држања или салдирања, накнаде регулатора или правних трошкова, а који по својој природи не могу довести до сукоба са обавезама инвестиционог друштва да поступа правично, поштено и професионално у складу са најбољим интересима својих клијената.

Инвестиционо друштво које пружа инвестиционе услуге клијентима не сме да награђује и оцењује учинак запослених на начин који је у супротности са његовом обавезом да делује у најбољем интересу клијената. Нарочито, не сме имати механизме у облику награде, продајних циљева или других аранжмана који подстичу запослене да препоруче одређени финансијски инструмент малом инвеститору ако инвестиционо друштво може да понуди други финансијски инструмент који би боље испунио потребе клијента.

Када се инвестициона услуга нуди заједно са другом услугом или производом као делом пакета или као услов истог пакета, инвестиционо друштво обавештава клијента да ли је могуће засебно купити појединачне компоненте и за сваку компоненту припрема посебно евиденцију трошкова и накнада.

Када постоји вероватноћа да су ризици који произлазе из таквог пакета понуђених малом инвеститору другачији од ризика повезаних са појединачним компонентама, инвестиционо друштво пружа адекватан опис различитих компоненти пакета, као и промена у ризицима који настају из њиховог узајамног деловања.

Изузетно, у циљу заштите инвеститора и интегритета тржишта, Комисија може прописати додатне захтеве за инвестициона друштва који морају бити објективно утемељени и сразмерни потенцијалним ризицима тржишта у Републици.

Комисија без непотребног одлагања обавештава Европску комисију о свим захтевима које намерава да уведе у складу са ставом 14. овог члана, а најмање два месеца пре датума њиховог планираног ступања на снагу. У обавештењу наводи и разлоге за увођење захтева. Сви такви додатни захтеви не ограничавају, нити на други начин утичу на права инвестиционих друштава из прописа ЕУ који уређују тржиште финансијских инструмената. У року од два месеца од обавештења из овог става, Европска комисија доноси мишљење о пропорционалности и оправданости додатних захтева.

Комисија подзаконским актом ближе уређује:

1) услове које информације морају испуњавати да би биле поштене, јасне и да не доводе у заблуду;

2) појединости о садржају и формату информација за клијенте у вези са категоризацијом клијената, инвестиционим друштвима и њиховим услугама, финансијским инструментима, трошковима и накнадама;

3) критеријуме за процену скупа финансијских инструмената доступних на тржишту;

4) критеријуме за процену испуњавања обавеза поштеност, правичност и професионалног понашања у најбољем интересу клијената, за инвестициона друштва која примају подстицаје;

5) смернице за процену и надзор пракси унакрсне продаје.

Акт Комисије из става 16. овог члана нарочито узима у обзир:

1) природу услуга понуђених или пружених клијенту односно потенцијалном клијенту, узимајући у обзир врсту, предмет, величину и учесталост трансакција;

2) природу и обим понуђених или разматраних производа, укључујући различите врсте финансијских инструмената;

3) да ли је клијент или потенцијални клијент мали или професионални инвеститор или, у случају из ст. 2, 3. и 4. овог члана, одређени професионални инвеститор из члана 194. овог закона.

Члан 183.

Инвестициона друштва су дужна да обезбеде и да докажу Комисији на њен захтев да ~~запоселени у инвестиционом друштву и друга~~ физичка лица која пружају услуге и обављају активности из става 2. овог члана у име и за рачун инвестиционог друштва, у сваком тренутку поседују потребна знања и способности за обављање њихових дужности у складу са чл. 177. и 180. овог закона и одговарајућих аката Комисије.

Став 1. овог члана примењује се на физичка лица која:

1) клијентима, односно потенцијалним клијентима пружају инвестиционе услуге и обављају инвестиционе активности или додатне активности из члана 2. став 1. тач. 2) и 3) овог закона;

2) пружају информације о финансијским инструментима, инвестиционим услугама или додатним услугама инвестиционог друштва, клијентима или потенцијалним клијентима.

Инвестициона друштва одобравају и надгледају спровођење система сталне едукације лица из става 1. овог члана у складу са сложеношћу и обимом њиховог посла

и у циљу њихове адекватне едукације и унапређења способности за обављање послова из чл. 177. и 180. овог закона.

Комисија утврђује и објављује која су то минимална знања и способности потребна за обављање различитих задатака и послова лица из става 1. овог члана и објављује критеријуме за процену тих знања и способности.

Комисија је овлашћена да организује едукативне курсеве и испите за процену знања и способности из става 4. овог члана.

Изузетно од става 5. овог члана, Комисија може признавати квалификације, дипломе, уверења, положене испите и стручне лиценце које су издала друга лица, уколико утврди да она обезбеђују минимални ниво знања и способности из става 4. овог члана. Комисија објављује списак квалификација, диплома, уверења, испита и стручних лиценци које признаје.

Комисија подзаконским актом ближе уређује:

- 1) на која лица, услуге и активности се одредбе овог члана примењују;
- 2) опсег и минимални ниво знања и способности које захтева;
- 3) критеријуме за процену тих знања и способности; и
- 4) поступак за признавање квалификација, диплома, уверења, положених испита и стручних лиценци које су издала друга лица.

**Слобода пружања инвестиционих услуга и вршења инвестиционих активности
ИНВЕСТИЦИОНИХ ДРУШТАВА И КРЕДИТНИХ ИНСТИТУЦИЈА КОЈИМА
СУ ДОЗВОЛУ ДАЛИ И НАД КОЈИМА НАДЗОР ВРШЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ
ДРУГЕ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА ЕУ**

Члан 198.

Инвестициона друштва којима су дозволу дали и над којима надзор врше надлежни органи друге државе чланице у складу са прописима ЕУ о тржиштима финансијских инструмената и кредитне институције у складу са прописима ЕУ о приступу делатности кредитних институција и пруденцијалном надзору кредитних институција, могу слободно да пружају инвестиционе услуге и/или да обављају инвестиционе активности и додатне услуге на територији Републике, под условом да њихова дозвола предвиђа те услуге и активности, а кад су у питању кредитне институције – и под условима који су прописани законом којим се уређују кредитне институције у Републици. Додатне услуге се могу пружати само заједно са инвестиционим услугама и/или активностима.

Инвестициона друштва и кредитне институције из става 1. овог члана могу почети да пружају инвестиционе услуге и активности у Републици, када Комисија од њиховог матичног надлежног органа означеног као контакт тачку у складу са прописима ЕУ који уређују тржишта финансијских инструмената добије податке из ст. 4. и 5. овог члана. Комисија објављује те податке када их прими. Комисија је дужна да ове податке који се односе на кредитну институцију без одлагања проследи Народној банци Србије. Свако инвестиционо друштво којем је дозволу за рад дала Комисија и над којим врши надзор у складу са овим законом и кредитна институција која је дозволу добила у складу са законом којим се уређују кредитне институције, могу слободно да пружају инвестиционе услуге и/или обављају инвестиционе активности, као и додатне услуге, на територији друге државе чланице, под условом да њихова дозвола предвиђа те услуге и активности. Додатне услуге се могу пружати само заједно са инвестиционим услугама и/или активностима.

Свако инвестиционо друштво које по први пут намерава да пружа услуге или активности на територији друге државе чланице, или које намерава да промени палету

услуга или активности које тако пружа односно обавља, треба Комисију да обавести о следећем:

- 1) о називу државе чланице у којој намерава да послује;
- 2) пословном плану, у коме су посебно назначене оне инвестиционе услуге и/или активности и додатне услуге које намерава да пружа на територији те државе чланице и да ли намерава да то чини посредством везаних заступника са седиштем у Републици. Када инвестиционо друштво намерава да користи везане заступнике, дужно је да Комисију обавести о идентитету тих везаних заступника.

Комисија све информације, укључујући имена везаних заступника које инвестиционо друштво намерава да користи за пружање инвестиционих услуга и активности у тој држави чланици, у року од месец дана од њиховог пријема, прослеђује надлежном органу државе чланице домаћина одређеног као контакт тачка у складу са прописима ЕУ о тржиштима финансијских инструмената. Инвестиционо друштво тада може почети да пружа одговарајуће инвестиционе услуге и активности у држави чланици домаћину.

У случају промене било којих података достављених у складу са овим чланом, инвестиционо друштво Комисији доставља писано обавештење о тој измени најмање месец дана пре њеног спровођења. Комисија о тој измени обавештава надлежни орган државе чланице домаћина.

Свака кредитна институција која намерава да пружа инвестиционе услуге и активности као и додатне услуге у складу са ставом 3. овог члана посредством везаних заступника обавештава Комисију и Народну банку Србије о именима тих везаних заступника.

Ако кредитна институција намерава да користи везане заступнике са седиштем у Републици, на територији државе чланице у којој намерава да пружа услуге, Комисија у року од месец дана од пријема свих информација, обавештава надлежни орган државе чланице домаћина која је одређена као контакт тачка у складу са прописима ЕУ о тржиштима финансијских инструмената, о именима везаних заступника које кредитна институција намерава да користи за пружање услуга у тој држави чланици.

Инвестициона друштва и организатори тржишта који управљају МТП-ом или ОТП-ом, из других држава чланица, могу без додатних законских или административних захтева успоставити одговарајуће аранжмане у Републици, како би удаљеним корисницима, члановима или учесницима са седиштем у њиховим државама чланицама омогућили приступ и трговање на тим тржиштима.

Инвестициона друштва и организатори тржишта који управљају МТП-ом или ОТП-ом у Републици, могу без додатних законских или административних захтева успоставити одговарајуће аранжмане у другим државама чланицама, како би удаљеним корисницима, члановима или учесницима са седиштем у Републици омогућили приступ и трговање на тим тржиштима.

Инвестиционо друштво или организатор тржишта који управљају МТП-ом или ОТП-ом обавештавају Комисију о аранжманима у другим државама чланицама, које Комисија у року од месец дана доставља надлежном органу државе чланице у којој МТП или ОТП намерава да пружа те аранжмане.

Комисија, на захтев надлежног органа матичне државе чланице МТП-а, и без одлагања, доставља имена удаљених чланова или учесника на МТП-у, са седиштем у тој држави чланици.

IX. ТРАНСПАРЕНТНОСТ ЗА МЕСТА ТРГОВАЊА, СИСТЕМАТСКЕ ИНТЕРНАЛИЗАТОРЕ И ИНВЕСТИЦИОНА ДРУШТВА КОЈА ТРГУЈУ ВАН РЕГУЛИСАНОГ ТРЖИШТА

1. ТРАНСПАРЕНТНОСТ ЗА МЕСТА ТРГОВАЊА

Транспарентност пре трансакције за места трговања

Доприноси Фонду

Члан 257.

Члан Фонда дужан је да плаћа иницијални, редовни и ванредни допринос.

Друштво из члана 251. овог закона је дужно да уплати иницијални допринос у износу од 5.000 евра у динарској противвредности на дан уплате по званичном средњем курсу динара према еврџу који утврђује Народна банка Србије.

Основицу за обрачун редовног доприноса чине новчана средства и финансијски инструменти заштићеног малог инвеститора.

Максимални износ редовног доприноса не може бити већи од 5% пословних прихода остварених по основу инвестиционих услуга и активности и додатних услуга из члана 251. став 1. овог закона.

Минимални износ редовног доприноса члана Фонда обрачунава се на основу просечног броја заштићених активних малих инвеститора.

Агенција актом утврђује висину редовног доприноса и доставља га на мишљење Комисији.

У случају када средства Фонда нису довољна за исплату износа заштићених потраживања или друге намене утврђене чланом 255. став 2. овог закона, Агенција може допунска средства да обезбеди наплатом ванредног доприноса на основу одлуке Агенције.

Основицу, начин и рокове обрачуна и наплате ВАНРЕДНОГ доприноса Агенција уређује посебним актом.

Ако члан Фонда не уплати редовни и/или ванредни допринос, на износ неуплаћених доприноса Агенција зарачунава законску затезну камату.

О сваком неуредном измирењу обавезе по основу доприноса члана Фонда, Агенција обавештава надлежни орган који према том члану Фонда предузима одговарајуће мере ради испуњења обавезе.

Средства уплаћена по основу доприноса су неповратна.

Период забране трговања за лице које обавља дужности руководиоца

Члан 290.

Лицу које обавља дужности руководиоца код издаваоца забрањено је да врши трансакције за сопствени рачун или за рачун трећег лица, непосредно или посредно, у вези са власничким или дужничким хартијама од вредности тог издаваоца, изведеним финансијским инструментима или другим финансијским инструментима који су са њима повезани, током периода од 30 дана пре објаве годишњег, полугодишњег или кварталног финансијског извештаја које је издавалац у обавези да објави.

Издавалац може да да писану дозволу лицу које код њега обавља дужности руководиоца да тргује за сопствени рачун или за рачун трећих лица током периода забране трговања из става 1. овог члана, само:

1) због изузетних околности, попут озбиљних финансијских потешкоћа које захтевају тренутну продају акција, ценећи сваки појединачни случај;

2) због карактеристика трговања за трансакције које се обављају према програму или су у вези са програмом откупа акција од стране запослених, програмом штедње акцијама за чланове управе или правом на акције, или трансакције које не доводе до промене материјалног интереса ИЗ хартије од вредности.

Комисија ближе прописује околности у којима издавалац може да одобри трговање током периода забране трговања, укључујући околности које би се сматрале ванредним и врсте трансакција које би оправдале одобрење трговања.

Делатност

Члан 306.

ЦРХОВ обавља следеће послове:

- 1) вођење регистра финансијских инструмената;
- 2) отварање и вођење рачуна финансијских инструмената;
- 3) вођење регистра заложног права на финансијским инструментима;
- 4) вођење и чување електронске евиденције о финансијским инструментима;
- 5) вођење обрачунских новчаних рачуна чланова ЦРХОВ-а;
- 6) упис, испис и све промене на финансијским инструментима;
- 7) организовање и управљање системом за салдирање, послове клиринга и салдирања на основу закључених трансакција са финансијским инструментима и утврђивање стања обавеза и потраживања чланова ЦРХОВ-а и њихових клијената;
- 8) пренос финансијских инструмената и права из финансијских инструмената;
- 9) утврђивање и додела једнообразних идентификационих ознака финансијских инструмената;
- 10) вођење шифарника врста финансијских инструмената;
- 11) послове у вези са корпоративним радњама издавалаца финансијских инструмената;
- 12) послове депоновања акција у вези са преузимањем акционарских друштава;
- 13) образовање и коришћење гарантног фонда и други начин смањења ризика у случају неизвршења обавеза члана ЦРХОВ-а;
- 14) учествовање у међународним организацијама које се баве пословима у вези са финансијским инструментима, као и сарадња са тим организацијама;
- 15) друге послове у складу са законом, укључујући активности које су неопходне за обављање послова одређених законом.

ЦРХОВ не може поверити обављање својих послова другом лицу без претходне сагласности Комисије.

ПОСЛОВИ ЦРХОВ-А ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НИСУ ПОВЕРЕНА ЈАВНА ОВЛАШЋЕЊА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

Сагласност за именовање директора и чланова надзорног одбора и запослени

Члан 309.

ЦРХОВ је дужан да од Комисије прибави претходну сагласност за именовање директора и чланова надзорног одбора.

Приликом давања претходне сагласности из става 1. овог члана, Комисија сходно примењује стандарде и процедуре прописане одредбама чл. 114. и 119. овог закона које уређују услове за избор директора и чланова надзорног одбора организатора тржишта.

Запослени ЦРХОВ-а не могу бити директори, чланови надзорног одбора нити запослени код организатора тржишта или у инвестиционим друштвима, код чланова ЦРХОВ-а или ~~јавних друштава~~ ИЗДАВАЛАЦА ЧИЈЕ СУ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ УКЉУЧЕНЕ У ТРГОВАЊЕ НА РЕГУЛИСАНОМ ТРЖИШТУ, ОДНОСНО МТП И

ОТП У РЕПУБЛИЦИ И за чије се финансијске инструменте врши клиринг и салдирање код ЦРХОВ-а, односно за које ЦРХОВ води регистар тих финансијских инструмената.

На права и обавезе запослених у ЦРХОВ-у примењују се општи прописи о радним односима.

Општи акти и сагласност Комисије

Члан 310.

Општи акти ЦРХОВ-а су статут, правила пословања, правилник о тарифи и други општи акти којима се уређује пословање ЦРХОВ-а.

Комисија даје претходну сагласност на статут, правила пословања и правилник о тарифи ЦРХОВ-а и све измене тих аката у року од 30 дана од дана пријема захтева, а предложени акт ступа на снагу по добијању сагласности Комисије.

ЦРХОВ може доносити и друга правила и процедуре којима ближе уређује послове из своје надлежности.

Комисија може повући сагласност на статут, правила пословања и правилник о тарифи ЦРХОВ-а и наложити ЦРХОВ-у усвајање тих аката.

Ако ЦРХОВ не усвоји статут, правила пословања и правилник о тарифи који Комисија наложи, Комисија може донети тај акт.

Општи акти из ст. 1. и 5. овог члана објављују се на интернет страници ЦРХОВ-а одмах након добијања сагласности или доношења.

Саставни део статута су и правила понашања директора, чланова надзорног одбора и запослених, који садрже одредбе о чувању поверљивих података и процедуре чији је циљ спречавање злоупотребе поверљивих или инајдереких информација, а те процедуре су у значајној мери исте као и процедуре које се односе на Комисију и њене запослене и прописане су одредбама члана 344. овог закона.

Мандат

Члан 331.

Председник и чланови Комисије се бирају на мандат од пет година, са могућношћу поновног избора.

Мандат председника и чланова Комисије почиње даном објављивања одлуке Народне скупштине о њиховом избору у "Службеном гласнику Републике Србије", ако у одлуци Народне скупштине није одређен други датум почетка мандата, а престаје:

- 1) истеком времена на које су изабрани;
- 2) разрешењем из разлога предвиђених законом;
- 3) оставком.

~~У зависности од разлога за престанак мандата, мандат председника и чланова Комисије престаје:~~

~~1) даном објављивања одлуке Народне скупштине о престанку функције, односно њиховом разрешењу у "Службеном гласнику Републике Србије", ако у одлуци Народне скупштине није одређен други датум престанка функције, у случају из става 2. тачка 2) овог члана;~~

~~2) даном подношења оставке Народној скупштини у случају из става 2. тачка 3) овог члана.~~

У ЗАВИСНОСТИ ОД РАЗЛОГА ЗА ПРЕСТАНАК МАНДАТА, МАНДАТ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ ПРЕСТАЈЕ:

1) У СЛУЧАЈУ ИСТЕКА ВРЕМЕНА НА КОЈЕ СУ ИЗАБРАНИ – ДАНОМ ОБЈАВЉИВАЊА ОДЛУКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА У

„СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ” , С ТИМ ДА ПРЕДСЕДНИК И ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ НАСТАВЉАЈУ ДА ОБАВЉАЈУ ФУНКЦИЈУ ДО ИЗБОРА НОВОГ ПРЕДСЕДНИКА, ОДНОСНО ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ;

2) У СЛУЧАЈУ РАЗРЕШЕЊА ИЗ РАЗЛОГА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗАКОНОМ - ДАНОМ ОБЈАВЉИВАЊА ОДЛУКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ О ЊИХОВОМ РАЗРЕШЕЊУ У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”, АКО У ОДЛУЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ НИЈЕ ОДРЕЂЕН ДРУГИ ДАТУМ ПРЕСТАНКА ФУНКЦИЈЕ;

3) ДАНОМ ПОДНОШЕЊА ОСТАВКЕ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 2. ТАЧКА 3) ОВОГ ЧЛАНА.

Уколико председнику, односно члану Комисије, престане функција пре истека мандата, нови председник, односно члан Комисије бира се на период до истека мандата председника, односно члана коме је функција престала.

Уколико председнику Комисије престане функција пре истека мандата, преостали чланови Комисије, у циљу несметаног рада и обављања послова из надлежности Комисије, могу између себе именовати вршиоца дужности председника а до избора новог председника од стране Народне скупштине.

Вршилац дужности председника има овлашћења и надлежности председника Комисије из овог закона и статута Комисије.

О именовању лица из става 5. овог члана Комисија без одлагања обавештава надлежно радно тело за послове финансија Народне скупштине.

Надлежно радно тело за послове финансија Народне скупштине је дужно да у року од 60 дана пре дана престанка мандата председника и чланова Комисије у случају из става 2. тачка 1) овог члана, односно 60 дана од дана престанка мандата у случајевима из става 2. тач. 2) и 3) овог члана, упути предлог Народној скупштини за избор новог председника и чланова Комисије.

Радни однос председника и чланова Комисије

Члан 342.

Председник и чланови Комисије избором на функцију заснивају радни однос у Комисији на основу одлуке Народне скупштине о њиховом именовању и то у року од 30 дана од дана објављивања те одлуке у "Службеном гласнику Републике Србије", осим уколико су радни однос у Комисији засновали пре именовања на дужност по другом основу.

Председник и чланови Комисије радни однос у Комисији заснивају на одређено време, на период на који су изабрани.

Председник Комисије радни однос у Комисији заснива с пуним радним временом, а чланови Комисије радни однос у Комисији могу заснивати са пуним или са непуним радним временом.

~~Председнику и члану Комисије који су радни однос у Комисији засновали на основу одлуке Народне скупштине о њиховом именовању, тако заснован радни однос престаје у року од 90 дана од дана престанка мандата, у случају из члана 331. став 3. тачка 1) овог закона, односно даном престанка мандата у случају из члана 331. став 3. тачка 2) овог закона.~~ ПРЕДСЕДНИКУ И ЧЛАНУ КОМИСИЈЕ КОЈИ СУ РАДНИ ОДНОС У КОМИСИЈИ ЗАСНОВАЛИ НА ОСНОВУ ОДЛУКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ О ЊИХОВОМ ИМЕНОВАЊУ, ТАКО ЗАСНОВАН РАДНИ ОДНОС ПРЕСТАЈЕ У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА ПРЕСТАНКА ОБАВЉАЊА ФУНКЦИЈЕ, У СЛУЧАЈУ ИЗ ЧЛАНА 331. СТАВ 3. ТАЧКА 1) ОВОГ ЗАКОНА, ОДНОСНО У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА ПРЕСТАНКА МАНДАТА У СЛУЧАЈУ ИЗ ЧЛАНА 331. СТАВ

3. ТАЧКА 2) ОВОГ ЗАКОНА, ОДНОСНО ДАНОМ ПРЕСТАНКА МАНДАТА У СЛУЧАЈУ ИЗ ЧЛАНА 331. СТАВ 3. ТАЧКА 3) ОВОГ ЗАКОНА.

~~Изузетно од одредби става 4. овог члана, председник и чланови Комисије који су радни однос у Комисији засновали пре именовања на функцију по другом основу, по престанку мандата остају у радном односу у Комисији у складу са уговором о раду којим су засновали радни однос.~~ ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА, ПРЕДСЕДНИК И ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ КОЈИ СУ РАДНИ ОДНОС У КОМИСИЈИ ЗАСНОВАЛИ ПРЕ ИМЕНОВАЊА НА ФУНКЦИЈУ ПО ДРУГОМ ОСНОВУ, ПО ПРЕСТАНКУ МАНДАТА, ОДНОСНО ПО ПРЕСТАНКУ ОБАВЉАЊА ФУНКЦИЈЕ У СМISЛУ ЧЛАНА 331. СТАВ 3. ТАЧКА 1) ОВОГ ЗАКОНА, ОСТАЈУ У РАДНОМ ОДНОСУ У КОМИСИЈИ У СКАДУ СА УГОВОРОМ О РАДУ КОЈИМ СУ ЗАСНОВАЛИ РАДНИ ОДНОС.

Сарадња са надлежним органима из друге државе чланице и са ЕСМА-ом

Члан 390.

Комисија је контакт тачка у сврху сарадње са надлежним органима из других држава чланица и са ЕСМА-ом.

Комисија сарађује са надлежним органима других држава чланица и пружа им помоћ када је то потребно ради обављања дужности прописаних у складу са овим законом, односно прописом којим се у правни поредак државе чланице преносе одредбе прописа ЕУ који уређују како тржишта финансијских инструмената, тако и одредбе прописа ЕУ које уређују проспект који је потребно објавити приликом јавне понуде хартија од вредности или приликом уврштавања за трговање на уређеном тржишту.

Сарадња из става 2. овог члана обухвата размену информација и сарадњу у истражним или надзорним активностима.

Комисија може да сарађује са надлежним органима других држава чланица у циљу олакшавања наплате новчаних казни.

Комисија може да користи своја овлашћења у циљу сарадње, чак и у случајевима када одређено понашање које је под истрагом не представља прекршај неке одредбе прописа који је на снази у Републици.

Када, узимајући у обзир стање на тржишту хартија од вредности у Републици, пословање места трговања, које је успоставило механизме у Републици, постане веома важно за функционисање тржишта хартија од вредности и заштиту инвеститора у Републици, Комисија и матични надлежни орган места трговања успостављају сразмерне режиме сарадње.

Одредбе става 5. овог члана сходно се примењују када је Комисија матични надлежни орган места трговања.

Када Комисија има основане разлоге за сумњу да је на територији друге државе чланице дошло до радњи које су у супротности са овим законом или прописом ЕУ који уређује тржиште финансијских инструмената, а које су извршили субјекти који су предмет надзора Комисије, о томе што детаљније обавештава надлежни орган друге државе чланице и ЕСМА-у.

Када је Комисија обавештена од стране надлежног органа друге државе чланице да је дошло до чињења које је у супротности са одредбама прописа ЕУ који уређује тржиште финансијских инструмената, Комисија предузима потребне мере, обавештава надлежни орган који је упутио обавештење и ЕСМА-у о исходу мера и у мери колико је то могуће о значајним догађајима који су се десили у међувремену.

Став 8. овог члана не доводи у питање надлежност надлежног органа који је обавештење упутио.

Комисија обавештава ЕСМА-у и друге надлежне органе о:

1) захтевима за смањење величине позиције или изложености у складу са чланом 374. став 1. тачка 15) овог закона;

2) ограничењима способности лица да склапају трансакције са робним дериватима у складу са чланом 374. став 1. тачка 16) овог закона.

Обавештење из ~~става 10.~~СТАВА 11. овог члана садржи, када је то релевантно, податке о: захтеву, идентитету једног или више лица на које се односи и разлоге за њега, као и сврху уведених ограничења, укључујући и лица о којима је реч, финансијске инструменте, ограничења величине позиције, одобрене изузетке у вези са тим и разлоге за то.

Обавештење из ~~става 10.~~СТАВА 11. овог члана се шаље најмање 24 сата пре намераваног почетка примене мера, а Комисија може, у изузетним околностима, када није могуће поштовати рок од најмање 24 часа, издати обавештење и у року краћем од наведеног.

Када Комисија добије обавештење из ~~става 10.~~СТАВА 11. овог члана, може предузети мере у складу са чланом 374. став 1. тач. 15) или 16) овог закона када се увери да је мера неопходна за постизање циља другог надлежног органа, у ком случају ће о намери предузимања таквих мера послати обавештење у складу са ~~ставом 10.~~СТАВОМ 11. овог члана.

Када се мера из ~~става 10.~~СТАВА 11. тач. 1) или 2) овог члана односи на енергетске производе на велико, Комисија обавештава и Агенцију ЕУ за сарадњу енергетских регулатора (АЦЕР) установљену уредбом ЕУ којом се оснива агенција за сарадњу енергетских регулатора.

У вези са емисионим јединицама, Комисија сарађује са органима надлежним за контролу спот и аукцијских тржишта и надлежним органима, управљачима регистара и другим органима надлежним за надзор усклађености у складу са прописима ЕУ, о успостављању система за трговање емисионим јединицама гасова са ефектом стаклене баште, како би им се осигурао целовит преглед над тржиштем емисионих јединица.

У вези са пољопривредним робним дериватима, Комисија извештава органе надлежне за спровођење надзора, управљање и уређивање физичких пољопривредних тржишта у складу са прописима ЕУ којим се установљава заједничка организација тржишта пољопривредних производа, и са њима сарађује.

Службени регистар прописаних информација

Члан 400.

Комисија је дужна да води Службени регистар прописаних информација, као и да његов садржај објављује на интернет страници Комисије.

Службени регистар прописаних информација из става 1. овог члана садржи следеће регистре:

1) регистар издавалаца којима је Комисија одобрила објављивање проспекта за јавну понуду хартија од вредности;

2) регистар издавалаца чији су финансијски инструменти укључени у трговање на регулисаном тржишту, односно МТП у Републици;

3) регистар ~~јавних друштава~~ИЗДАВАЛАЦА, укључујући подрегистре:

(1) финансијских извештаја, годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја, битних информација и прописаних података које свако друштво доставља;

(2) издавалаца који су издали финансијске инструменте, а Комисија је одобрила понуду без обавезе објављивања проспекта;

~~(3) ималаца значајних/квалификованих учешћа у јавним друштвима који су доставили информације у складу са Главом V овог закона~~ИМАЛАЦА ЗНАЧАЈНИХ/КВАЛИФИКОВАНИХ УЧЕШЋА КОД ИЗДАВАЛАЦА КОЈИ СУ ДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЈЕ У СКЛАДУ СА ГЛАВОМ V ОВОГ ЗАКОНА;

~~(4) јавних друштава која не испуњавају своје обавезе из Главе V овог закона или акта Комисије и изречене мере и санкције~~ИЗДАВАЛАЦА КОЈИ НЕ ИСПУЊАВАЈУ СВОЈЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ГЛАВЕ V ОВОГ ЗАКОНА ИЛИ АКТА КОМИСИЈЕ И ИЗРЕЧЕНЕ МЕРЕ И САНКЦИЈЕ;

~~(5) друштава којима је престало својство јавног друштва~~ИЗДАВАЛАЦА ЧИЈЕ СУ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ ИСКЉУЧЕНЕ ИЗ ТРГОВАЊА НА РЕГУЛИСАНОМ ТРЖИШТУ;

4) регистар датих и одузетих сагласности инвестиционим друштвима укључујући подрегистре: сагласности на општа акта, чланове управе, стицање квалификованог учешћа у капиталу, изречених мера и санкција;

5) регистре који се воде у складу са законом који уређује отворене инвестиционе фондове са јавном понудом и законом који уређује алтернативне инвестиционе фондове;

6) регистар/регистре изречених мера и санкција;

7) регистар који се води у складу са законом којим се уређује преузимање акционарских друштава.

Ближу садржину и начин вођења регистара из овог члана прописује Комисија.

Члан 409.

Новчаном казном прописаном у складу са чланом 104. овог закона казниће се:

1) физичко лице које је одговорно за необјављивање или неблаговремено објављивање редовних извештаја јавног друштваИЗДАВАОЦА из чл. 71-79. и повремених извештаја јавног друштва из члана 80. и чл. 92-96. овог закона;

2) физичко лице из члана 81. ст. 1. и 2. овог закона које не обавести Комисију о достизању, преласку или паду испод прагова из члана 80. став 1. овог закона;

3) физичко лице које не састави обавештење у складу са чланом 89. став 1. овог закона или изостави или унесе неистиниту неку информацију;

4) физичко лице ако обавештење из члана 89. став 1. овог закона не достави у року из члана 90. став 1. овог закона.

Члан 410.

Новчаном казном од 10.000 до 3.000.000 динара казниће се правно лице ако:

1) члан ЦРХОВ-а поступи супротно одредбама члана 24. став 3. овог закона у вези са поступком намирења;

2) правно лице јавно понуди хартије од вредности за које није објављен проспекат а да нису били испуњени услови за коришћење изузетка из члана 36. став 3. овог закона;

3) организатор тржишта укључи у трговање хартије од вредности за које није објављен проспекат а да нису били испуњени услови за коришћење изузетка из члана 36. став 4. овог закона;

4) издавалац ако комбинује изузетке противно члану 36. став 7. овог закона;

5) организатор тржишта ако укључи у трговање акције за које није објављен проспекат услед комбиновања изузетака противно члану 36. став 7. овог законаОРГАНИЗАТОР ТРЖИШТА АКО УКЉУЧИ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ НА РЕГУЛИСАНО ТРЖИШТЕ, УКОЛИКО ПРЕ ЊИХОВОГ УКЉУЧЕЊА НИЈЕ ОБЈАВЉЕН ВАЛИДАН ПРОСПЕКТ, ОСИМ У СЛУЧАЈЕВИМА ПРОПИСАНИМ

ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА, А У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 37. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА:

6) финансијски посредник пласира хартије од вредности за које није објављен проспекат а да нису били испуњени услови за коришћење изузетка супротно члану члан 39. став 2. овог закона;

7) правно лице прода неквалификованом инвеститору невластичке хартије од вредности којима се, сходно објављеном проспекту, тргује само на регулисаном тржишту односно посебном сегменту тог тржишта на коме тргују само квалификовани инвеститори, супротно члану члан 39. став 4. овог закона;

8) издавалац након одобрења документа о регистрацији утврди нову значајну чињеницу, битну грешку или битну непрецизност у вези са информацијама садржаним у документу о регистрацији, која може да утиче на процену хартија од вредности а не поднесе Комисији у складу са чланом 44. став 3. овог закона на одобрење допуну документа о регистрацији, најкасније истовремено са документом о хартијама од вредности и скраћеним проспектом;

9) издавалац, након одобрења, документа о регистрацији не учини исти доступним јавности у складу са чланом 44. став 6. овог закона;

10) правно лице са својством одговорног лица за садржај проспекта, а проспекат или скраћени проспекат садрже погрешне, нетачне или податке који доводе у заблуду односно у коме су изостављене битне чињенице у складу са чланом 45. ст. 1. и 2. овог закона;

11) правно лице са својством одговорног лица за погрешне, нетачне информације или податке који доводе у заблуду односно у коме су изостављене битне чињенице наведене у документу о регистрацији или универзалном документу у случају из члана 45. ст. 5. и 6. овог закона;

12) лице одговорно за садржај огласне поруке објави оглас у вези са јавном понудом хартија од вредности и/или укључењем у трговање на регулисано тржиште супротно одредбама члана 56. ст. 1–6. овог закона;

13) издавалац не сачини и Комисији не поднесе на одобрење додатак проспекту у складу са чланом 57. ст. 1. и 2. овог закона;

14) издавалац односно понуђач ако отпочне јавну понуду хартија од вредности пре објављивања проспекта, супротно члану 60. став 1. овог закона;

15) издавалац односно понуђач ако упис и уплату хартија од вредности уговори супротно члану 61. ст. 1. и 2. овог закона;

16) инвестиционо друштво или кредитна институција ако упис и пријем уплате хартија од вредности врши супротно члану 61. став 3. овог закона;

17) издавалац, односно понуђач не објави односно не достави Комисији објављен извештај о исходу јавне понуде у року и на начин из члана 62. ст. 1–3. овог закона;

18) издавалац односно понуђач ако ЦРХОВ-у не поднесе захтев у складу са чланом 63. став 1. овог закона или ако организатору тржишта не поднесе захтев у складу са чланом 64. став 1. овог закона;

19) ЦРХОВ ако не обавести Комисију о упису и преносу хартија од вредности на рачуне финансијских инструмената законитих ималаца у складу са чланом 63. став 3. овог закона;

20) организатор тржишта ако не објави обавештење из члана 64. став 2. овог закона односно ако не пошаље примерак тог обавештења Комисији;

21) издавалац, понуђач или лице које тражи укључење у трговање на регулисано тржиште ако Комисији не достави обавештење из члана 65. став 1. овог закона или не достави то обавештење у роковима из ст. 2. и 3. овог члана;

22) издавалац или понуђач који нуди хартије од вредности у складу са изузецима прописаним одредбама члана 36. став 3. овог закона, ако инвеститорима не стави на располагање информације у складу са чланом 65. став 4. овог закона;

23) издавалац из стране земље ако супротно члану 66. став 1. овог закона јавно понуди односно затражи укључење у трговање хартија од вредности на територији у Републици;

24) организатор тржишта ако супротно члану 66. став 1. овог закона укључи у трговање хартије од вредности издаваоца из стране земље;

25) правно лице које обавља ревизију поступи супротно одредбама члана 77. ст. 1. и 2. овог закона;

26) правно лице које обавља ревизију поступи у истој години обави и ревизију финансијских извештаја друштва и пружи му консултантске услуге супротно члану 77. став 3. овог закона;

27) правно лице које обавља ревизију не достави Комисији мишљење из члана 77. став 7. овог закона;

28) правно лице које обавља ревизију Комисији не достави затражена додатна обавештења у вези са извршеном ревизијом, у року који му Комисија остави у складу са чланом 77. став 8) овог закона;

29) издавалац не поступи у складу са чланом 77. став 11. овог закона;

30) маркет мејкер не достави обавештење Комисији у складу са чланом 87. ст. 5. и 6. овог закона;

31) организатор тржишта који не успостави ефикасне системе, поступке и механизме који се односе на системе трговања, у складу са чланом 127. став 1. овог закона;

32) организатор тржишта уколико не поступи у складу са чланом 127. став 2. овог закона;

33) издавалац уколико не обавести организатора регулисаног тржишта на којем су његове акције укључене у трговање о упису у Регистар привредних субјеката одлуке о повлачењу акција са регулисаног тржишта, у складу са чланом 133. став 4. овог закона;

34) издавалац ако не обавести Комисију у којим је државама чланицама успоставила механизме из члана 134. ст. 7. и 8. овог закона ОРГАНИЗАТОР ТРЖИШТА АКО НЕ ОБАВЕСТИ КОМИСИЈУ У КОЈИМ ЈЕ ДРЖАВАМА ЧЛАНИЦАМА УСПОСТАВИО МЕХАНИЗМЕ ИЗ ЧЛАНА 134. СТАВ 8. ОВОГ ЗАКОНА;

35) организатор тржишта ако не обезбеди системе и поступке за редовно праћење усклађености њихових чланова или учесника са њиховим правилима, у складу са чланом 135. став 1. овог закона;

36) организатор тржишта ако наплаћује накнаде за услуге и послове које обавља преко максималних износа прописаних правилником о тарифи организатора тржишта у складу са чланом 136. став 4. овог закона;

37) АПА уколико не обезбеди и не одржава мере, механизме и системе на начин прописан чланом 145. став 3. овог закона;

38) ЦТП уколико не обезбеди и не одржава мере, механизме и системе на начин прописан чланом 146. став 5. овог закона;

39) АРМ уколико не обезбеди и не одржава мере, механизме и системе на начин прописан чланом 147. став 2. овог закона;

40) инвестиционо друштво које супротно одредби члана 154. став 1. овог закона не поднесе пријаву за упис у Регистар привредних субјеката;

41) инвестиционо друштво које наплаћује накнаде за услуге и активности које обавља супротно одредбама члана 155. став 3. овог закона;

42) инвестиционо друштво које супротно члану 159. став 2. овог закона не достави Комисији све потребне податке;

43) инвестиционо друштво које не обавести Комисију у складу са чланом 163. став 8. овог закона;

44) инвестиционо друштво које се бави алгоритамским трговањем које не успостави ефикасне системе и начине контроле ризика у складу са чланом 172. став 1. овог закона;

45) инвестиционо друштво не поступа у складу са одредбама члана 172. став 4. овог закона које се односе на евиденцију налога као и на захтев Комисије на стављање истих на располагање;

46) инвестиционо друштво које се бави алгоритамским трговањем не испуњава обавезе у складу са одредбама члана 172. став 5. овог закона у вези са стратегијом одржавања тржишта;

47) инвестиционо друштво нема успостављене ефикасне системе и начине контроле и не поступа у складу са одредбама члана 172. ст. 7. и 9. овог закона у вези са пружањем директног електронског приступа месту трговања;

48) инвестиционо друштво не испуњава одредбе из члана 172. став 10. овог закона о обавештавању Комисије;

49) инвестиционо друштво поступи супротно одредбама члана 172. став 13. овог закона у вези вођења евиденција;

50) инвестиционо друштво и организатор тржишта не поступа у складу са одредбама члана 173. став 1. овог закона у вези са управљањем МТП-ом или ОТП-ом;

51) инвестиционо друштво не достави Комисији детаљан опис функционисања МТП-а или ОТП-а у складу са одредбама члана 173. став 5. овог закона;

52) инвестиционо друштво и организатор тржишта који управља МТП-ом извршава налоге клијената супротно одредбама члана 174. став 6. овог закона;

53) инвестиционо друштво или организатор тржишта који управља ОТП-ом уколико не испуњава све захтеве из члана 175. овог закона;

54) инвестиционо друштво не поступи у складу са одредбама члана 176. овог закона у вези спречавања сукоба интереса и наношења штете интересима клијента;

55) инвестиционо друштво које креира финансијске инструменте не поступа у складу са одредбама члана 177. став 2. овог закона;

56) инвестиционо друштво које приликом пружања услуге давања инвестиционог савета или услуге управљања портфолијама не прикупи податке о знању и искуству клијента у складу са одредбама члана 180. став 1. овог закона;

57) инвестиционо друштво не прикупи податке о знању и искуству клијента коме не пружа услугу инвестиционог саветовања и портфолио менаџера у складу са чланом 180. став 3. овог закона;

58) инвестиционо друштво не упозори клијента у случају из члана 180. ст. 5. и 6. овог закона;

59) инвестиционо друштво које супротно одредби члана 183. став 1. овог закона не докаже Комисији на њен захтев да запослени у инвестиционом друштву и друга физичка лица која пружају услуге и обављају активности из члана 183. став 2. овог закона у име и за рачун инвестиционог друштва, у сваком тренутку поседују потребна знања и способности за обављање њихових дужности;

60) инвестиционо друштво које супротно одредби члана 183. став 3. овог закона не одобрава и не надгледа спровођење система сталне едукације;

61) инвестиционо друштво које не извршава налоге по најповољнијим условима у складу са чланом 186. ст. 1–3. овог закона;

62) место трговања и систематски интернализатори и сва места извршења која не пружају информације у складу са чланом 186. став 5. овог закона;

63) инвестиционо друштво које не установи и не спроведе ефикасне механизме и процедуре за извршавање налога клијената и постизање најбољих ефеката у складу са чланом 186. став 6. овог закона;

64) инвестиционо друштво које супротно члану 186. став 10. овог закона пре извршења налога ван места трговања не добије претходну изричиту сагласност клијента;

65) инвестиционо друштво које не изврши обавезу објављивања у складу са чланом 186. став 12. овог закона;

66) инвестиционо друштво које не поступа у складу са чланом 186. став 13. овог закона;

67) инвестиционо друштво које поступа са налозима клијената супротно члану 187. ст. 1–3. овог закона;

68) инвестиционо друштво које одбије извршење налога клијента супротно члану 188. став 2. овог закона;

69) инвестиционо друштво које не обавести Комисију у складу са чланом 188. став 4. овог закона;

70) инвестиционо друштво које не изда потврду о извршењу трансакција у складу са чланом 189. став 1. овог закона;

71) професионални инвеститор који не обавести инвестиционо друштво у складу са чланом 191. став 2. овог закона;

72) инвестиционо друштво које супротно члану 191. став 3. овог закона не предузме одговарајуће мере када установи да неки клијент не припада почетно утврђеној категорији професионалног инвеститора;

73) инвестиционо друштво које не обавести професионалног инвеститора у складу са чланом 192. став 3. овог закона;

74) инвестиционо друштво које не обавести професионалног инвеститора у складу са чланом 192. став 4. овог закона;

75) инвестиционо друштво које у случају промене података достављених у складу са чланом 198. овог закона, не обавести Комисију у складу са чланом 198. став 6. овог закона;

76) кредитна институција која супротно члану 198. став 7. овог закона не обавештава Комисију о именима везаних заступника;

77) инвестиционо друштво или организатор тржишта који управља МТП-ом или ОТП-ом, а који не обавести Комисију у складу са чланом 198. став 11. овог закона;

78) инвестиционо друштво које не достави писано обавештење у складу са чланом 199. став 19. овог закона;

79) правно лице које врши оглашавање, рекламирање, обуке за трговање преко електронских платформи за трговање као и друге облике промовисања услуга иностраних инвестиционих друштава или организатора трговања, без дозволе за рад Комисије супротно члану 203. став 4. овог закона;

80) инвестиционо друштво које не израчунава износ капитала, ризике и изложеност на начин који је прописан актом Комисије, у складу са чланом 211. став 2. овог закона;

81) инвестиционо друштво које не достави месечни извештај у форми и у року, у складу са чланом 224. став 1. овог закона;

82) инвестиционо друштво које не достави годишњи финансијски извештај и извештај независног ревизора у складу са чланом 224. став 3. овог закона;

83) организатор тржишта или инвестиционо друштво које управља местом трговања не објављује податке у складу са чланом 229. став 1. и чланом 230. став 1. овог закона;

84) организатор тржишта или инвестиционо друштво које управља местом трговања одложи објављивање података о трансакцијама без претходног одобрења Комисије у складу са чланом 231. став 3. овог закона;

85) члан Фонда ако не доставља месечне извештаје као и све друге податке који Агенцији могу бити потребни за обављање њених законом утврђених послова, на прописани начин и у прописаним роковима у складу са чланом 266. став 1. овог закона;

86) члан Фонда ако клијентима и заинтересованим лицима не пружи информације у вези са системом за заштиту инвеститора утврђене овим законом, у складу са чланом 267. ст. 1–4. овог закона;

87) ЦРХОВ ако наплати чланарине и накнаде у износу већем од прописаног Правилником о тарифи из члана 312. став 1. овог закона;

88) ЦРХОВ поступи супротно одредбама члана 313. овог закона у вези са пријемом у ЦРХОВ-у;

89) ЦРХОВ поступи супротно одредбама члана 322. овог закона у вези са извештавањем;

90) ЦРХОВ не омогући вршење надзора у складу са одредбама чл. 323. и 324. овог закона;

91) правно лице које не достави податке, документа и писмене изјаве од значаја за надзор на захтев Комисије у складу са чланом 355. став 2. овог закона;

92) инвестиционо друштво, организатор тржишта, пружалац услуга доставе података, кредитна институција у погледу инвестиционих услуга или активности и додатних услуга, као и други послодавац који обавља делатност која је регистрована за сврхе финансијских услуга не поступи у складу са чланом 360. став 3. овог закона;

93) правно лице које не достави податке од значаја за надзор у складу са чланом 361. став 1. овог закона.

Члан 411.

Новчаном казном од 2.000 до 200.000 динара казниће се физичко лице ако:

1) физичко лице прода неквалификованом инвеститору невластичке хартије од вредности којима се, сходно објављеном проспекту, тргује само на регулисаном тржишту односно посебном сегменту тог тржишта на коме тргују само квалификовани инвеститори из члана 39. став 4. овог закона;

2) је физичко лице са својством одговорног лица за садржај проспекта а проспект или скраћени проспект садрже погрешне, нетачне или податке који доводе у заблуду односно у коме су изостављене битне чињенице из члана 45. ст. 1. и 2. овог закона;

3) физичко лице уколико не обавести и не поднесе захтев за давање претходне сагласности за стицање и смањење процента квалификованог учешћа наводећи све податке у складу са чланом 120. ст. 1. и 2. овог закона;

4) физичко лице уколико обављање услуга доставе података као редовне делатности или посла без претходне дозволе Комисије уколико је у супротности са чланом 140. став 1. овог закона;

5) члан органа управе инвестиционог друштва, за које се сматра да је велико у смислу његове величине, унутрашње организације и природе, обима и сложености пословања, уколико функцију обавља супротно ограничењима из одредбе члана 156. став 6. овог закона;

6) члан органа управе инвестиционог друштва који супротно члану 159. став 1. овог закона обавља дужност без сагласности Комисије;

~~7) физичко лице које поступа супротно одредбама члана 160. овог закона о стицању квалификованог учешћа;~~

8) физичко лице које супротно одредбама члана 161. овог закона стекне и увећа без одобрења Комисије квалификовано учешће у инвестиционом друштву;

9) физичко лице које супротно члану 184. став 1. овог закона обавља услуге и активности из члана 2. став 1. тачка 2) подтач. (1)-(5) овог закона а не поседује дозволу за обављање тих услуга и активности;

10) професионални инвеститор који не обавести инвестиционо друштво у складу са чланом 191. став 2. овог закона;

11) лице које пружа инвестиционе услуге и активности или додатне услуге, на територији Републике, не послује у складу са законом и не поседује одговарајућу дозволу Комисије, у складу са чланом 203. став 1. овог закона;

12) обавља послове из члана 203. став 4. овог закона;

13) физичко лице које не достави податке, документа и писмене изјаве од значаја за надзор на захтев Комисије у складу са чланом 355. став 2. овог закона;

14) физичко лице које не достави податке од значаја за надзор у складу са чланом 361. став 1. овог закона;

15) субјект надзора физичко лице које онемогући спровођење непосредног надзора у складу са чланом 365. ст. 1-5. овог закона.

Члан 418.

Одредбе члана 1. став 3. тачка 4), став 4. тачка 3) и став 5, члана 3. став 3, члана 10. ст. 6-8, члана 55а, члана 72, члана 86, члана 96. ст. 6-8, члана 97. став 12, члана 98. став 5, члана 99. ст. 4-10, члана 100, члана 101, члана 105, члана 106. став 7, ~~члана 115. став 4~~ ЧЛАНА 115. СТАВ 12, члана 127. ст. 7, 9, 11. и 19, члана 128, члана 130. став 2. тач. 3), 4), 7), 8), 9) и 10) и став 3, члана 132. ст. 5. и 6, члана 135. став 3, члана 139. став 3, ~~члана 140. став 2~~ ЧЛАНА 140. СТАВ 3. тач. 2) и 3) и ст. 4. и 6, члана 141. став 3, члана 146, члана 147, ~~члана 149. став 2. тачка 2)~~ ~~став 5~~ ЧЛАНА 149. СТАВ 2. ТАЧКА 2) И СТАВ 6, члана 153. став 4, члана 156. ст. 9. и 15, члана 169. став 4, ~~члана 170. став 6~~ ЧЛАНА 170. СТАВ 8, члана 172. став 2, члана 173. ст. 6-8, члана 179. став 15, члана 194. став 5, члана 195. ст. 2. и 3, члана 196. ст. 4 -6. и 8, члана 197. став 6, члана 198, члана 199, члана 200. став 1, члана 201. ст. 1-6, чл. 202, 204, 205, 206, 207, 208, члана 225. став 2, чл. 241, 242, 252, 253, члана 256. став 2. тач. 5), 6) и 7), члана 267. ст. 3. и 4, члана 383. ст. 8-11, члана 387. ст. 4. и 5, чл. 388, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398. и 399. овог закона примењују се од дана пријема Републике у ЕУ.

САМОСТАЛНЕ ОДРЕДБЕ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА

ЧЛАН 41.

ПОСТУПАК ПО ЗАХТЕВУ ЗА УПИС ЗАЛОЖНОГ ПРАВА ПРЕДАТ ЦЕНТРАЛНОМ РЕГИСТРУ, ДЕПОУ И КЛИРИНГУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ПО КОМЕ НИЈЕ ИЗВРШЕН УПИС У РЕГИСТАР ЗАЛОЖНОГ ПРАВА ДО ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ЗАВРШИЋЕ СЕ У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА О ТРЖИШТУ КАПИТАЛА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БРОЈ 129/21) И ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ 10 БРОЈ 2/12-3 ОД 27. АПРИЛА 2012. ГОДИНЕ, ЗАКЉУЧНО СА ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА 10 БРОЈ 2-10/13-2 ОД 8. АПРИЛА 2025. ГОДИНЕ.

ПОСТУПАК ПРИСВАЈАЊА, ОДНОСНО СТИЦАЊА ПРАВА СВОЈИНЕ НА ФИНАНСИЈСКОМ ИНСТРУМЕНТУ НА КОМЕ ЈЕ УПИСАНО ЗАЛОЖНО ПРАВО У РЕГИСТАР ЗАЛОЖНОГ ПРАВА ПРЕ ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА

ЗАВРШИЋЕ СЕ У СКЛАДУ ЗАКОНОМ О ТРЖИШТУ КАПИТАЛА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС“, БРОЈ 129/21) И ПРАВИЛИМА ПОСЛОВАЊА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ 10 БРОЈ 2/12-3 ОД 27. АПРИЛА 2012. ГОДИНЕ, ЗАКЉУЧНО СА ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА 10 БРОЈ 2-10/13-2 ОД 8. АПРИЛА 2025. ГОДИНЕ.

ЧЛАН 42.

ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР, ДЕПО И КЛИРИНГ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ЋЕ ЗАБЕЛЕЖБЕ ИЗ ЧЛАНА 7. ОВОГ ЗАКОНА ПОЧЕТИ ДА ОБЈАВЉУЈЕ НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАЈКАСНИЈЕ ПО ИСТЕКУ 18 МЕСЕЦИ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ЗА ЗАЛОЖНА ПРАВА УПИСАНА У РЕГИСТАР ЗАЛОЖНОГ ПРАВА НАКОН СТВАРАЊА ТЕХНИЧКИХ УСЛОВА ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ ОВИХ ЗАБЕЛЕЖБИ.

ЧЛАН 43.

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ ЋЕ ДОНЕТИ ПРОПИСЕ КОЈИ УРЕЂУЈУ ПОТРЕБНЕ ПОДАТКЕ, НАЧИН ДОСТАВЉАЊА И ЊИХОВО ОБЈАВЉИВАЊЕ ЗА ИЗДАВАОЦЕ ЧИЈЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ СУ УКЉУЧЕНЕ НА МТП ИЛИ ОТП У РОКУ ОД ТРИ МЕСЕЦА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 44.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа – ВЛАДА
Обрађивач – МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа –
ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРЖИШТУ
КАПИТАЛА
DRAFT LAW AMENDING THE LAW ON CAPITAL MARKET

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум): НЕ УСКЛАЂУЈЕ СЕ

- а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније: НЕ УСКЛАЂУЈЕ СЕ

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

НЕ ПОСТОЈЕ ПРОПИСИ СА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ
УСКЛАЂЕНОСТ

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

НИСУ, С ОБЗИРОМ ДА НЕ ПОСТОЈЕ ПРОПИСИ СА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ УСКЛАЂЕНОСТ.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?
НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА НИЈЕ БИО ПРЕДМЕТ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЕВРОПСКОМ КОМИСИЈОМ.